

Sprawozdanie finansowe
Alior Banku Spółki Akcyjnej
za rok zakończony 31 grudnia 2013 r.

Wybrane dane dotyczące sprawozdania finansowego

	W tys. PLN		
	1.01.2013 - 31.12.2013	1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone*	%/% (A-B)/B
	A	B	C
Wynik z tytułu odsetek	989 835	826 535	19,8%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	258 193	195 982	31,7%
Wynik handlowy i pozostały	273 206	249 314	9,6%
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-404 921	-278 588	45,3%
Koszty działania	-839 194	-905 032	-7,3%
Zysk brutto	277 119	88 211	214,2%
Zysk netto	219 752	59 460	269,6%
Przepływy pieniężne netto	-47 762	526 005	-

Należności od klientów	19 657 900	14 299 582	37,5%
Depozyty wobec klientów	20 871 012	17 472 195	19,5%
Kapitały własne	2 174 927	1 969 313	10,4%
Aktywa razem	25 544 780	21 184 666	20,6%

Wybrane wskaźniki

Zysk/strata na jedną akcję zwykłą (w zł)	3,46	1,16	197,3%
Współczynnik wypłacalności	12,05%	15,19%	-20,7%
Tier 1	10,29%	12,73%	-19,2%

	W tys. EUR		
	1.01.2013 - 31.12.2013	1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone*	%/% (A-B)/B
	A	B	C
Wynik z tytułu odsetek	235 059	198 039	18,7%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	61 314	46 958	30,6%
Wynik handlowy i pozostały	64 879	59 736	8,6%
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-96 158	-66 750	44,1%
Koszty działania	-199 286	-216 847	-8,1%
Zysk brutto	65 808	21 135	211,4%
Zysk netto	52 185	14 247	266,3%
Przepływy pieniężne netto	-11 342	126 031	-

Należności od klientów	4 740 041	3 497 770	35,5%
Depozyty klientów	5 032 555	4 273 811	17,8%
Kapitały własne	524 433	481 707	8,9%
Aktywa razem	6 159 524	5 181 905	18,9%

Wybrane wskaźniki

Zysk/strata na jedną akcję zwykłą (EUR)	0,82	0,28	194,7%
Współczynnik wypłacalności	12,05%	15,19%	-20,7%
Tier 1	10,29%	12,73%	-19,2%

* W związku ze zmianą sposobu ujmowania przychodów z tytułu wynagrodzenia za usługę pośrednictwa ubezpieczeniowego w 2013 r. dane na 31.12.2012 r. zostały doprowadzone do porównywalności. Szczegóły zmian przedstawiono w punkcie 2.1.

Wybrane pozycje sprawozdania finansowego przeliczono na EUR według następujących kursów:

a) na dzień 31.12.2013 r.

- pozycje bilansu - według kursu średniego EUR wyrażonego w złotych, ogłoszonego przez NBP i obowiązującego w dniu 31.12.2013 r. - 4,1472;
- pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych - według kursu średniego EUR wyrażonego w złotych, który stanowi średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na koniec każdego miesiąca - 4,2110;

b) na dzień 31.12.2012 r.

- pozycje bilansu - według kursu średniego EUR wyrażonego w złotych, ogłoszonego przez NBP i obowiązującego w dniu 31.12.2012 r. - 4,0882,
- pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych - według kursu średniego EUR wyrażonego w złotych, który stanowi średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na koniec każdego miesiąca - 4,1736;

Spis treści

Rachunek zysków i strat.....	6
Sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	6
Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	7
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	8
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	9
Noty do sprawozdania finansowego.....	10
1. Informacje o banku.....	10
2. Polityka rachunkowości.....	14
3. Segmenty działalności.....	45
Noty do rachunku zysków i strat.....	49
4. Wynik z tytułu odsetek.....	49
5. Wynik z tytułu prowizji i opłat.....	50
6. Wynik handlowy.....	50
7. Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych.....	51
8. Wynik z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.....	51
9. Koszty działania Banku.....	52
10. Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.....	53
11. Podatek dochodowy.....	54
12. Zysk przypadający na jedną akcję.....	57
Noty do sprawozdania z sytuacji finansowej.....	57
13. Kasa i środki w banku centralnym.....	57
14. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	58
15. Należności od klientów.....	60
16. Należności od banków.....	63
17. Rzeczowe aktywa trwałe.....	65
18. Wartości niematerialne.....	65
19. Pozostałe aktywa.....	66
20. Zobowiązania wobec banku centralnego.....	67
21. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu.....	67
22. Rezerwy.....	70
23. Pozostałe zobowiązania.....	71
24. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.....	72
25. Rachunkowość zabezpieczeń.....	75
26. Zobowiązania podporządkowane.....	76
27. Kapitał własny.....	77
28. Wartość godziwa.....	78
29. Pozycje pozabilansowe.....	80
30. Rachunek przepływów pieniężnych – informacja dodatkowa.....	81
31. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.....	82
32. Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	82
33. Wynagrodzenia i akcje osób nadzorujących i zarządzających.....	84
34. Program opcji menedżerskich.....	87
35. Sprawy sporne.....	88

36.	Noty Biura Maklerskiego.....	89
37.	Istotne zdarzenia po dacie bilansowej	90
38.	Ustanowienie Programu Emisji Obligacji	91
39.	Projekt sprzedaży znacznego pakietu akcji	92
40.	Rating.....	93
	Noty objaśniające dotyczące ryzyka.....	93
41.	Ryzyko rynkowe.....	93
42.	Ryzyko walutowe.....	96
43.	Ryzyko stopy procentowej	99
44.	Ryzyko płynności.....	101
45.	Ryzyko kredytowe	106
46.	Ryzyko operacyjne	121
47.	Zarządzanie kapitałem	122

Rachunek zysków i strat

	Numer noty	Okres 1.01.2013-31.12.2013	Okres 1.01.2012-31.12.2012 Dane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek		1 509 713	1 399 634
Koszty z tytułu odsetek		-519 878	-573 099
Wynik z tytułu odsetek	4	989 835	826 535
Przychody z tytułu dywidend		1 803	20
Przychody z tytułu prowizji i opłat		458 945	366 152
Koszty z tytułu prowizji i opłat		-200 752	-170 170
Wynik z tytułu prowizji i opłat	5	258 193	195 982
Wynik handlowy	6	226 853	182 826
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	7	11 812	22 839
Pozostałe przychody operacyjne		54 952	61 589
Pozostałe koszty operacyjne		-22 214	-17 960
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	8	32 738	43 629
Koszty działania banku	9	-839 194	-905 032
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	10	-404 921	-278 588
Zysk brutto		277 119	88 211
Podatek dochodowy	11	-57 367	-28 751
Zysk netto		219 752	59 460
Zysk netto		219 752	59 460
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		63 582 965	51 149 351
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		3,46	1,16
Zysk rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w zł)		3,28	1,09

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Numer noty	Okres 1.01.2013-31.12.2013	Okres 1.01.2012-31.12.2012 Dane przekształcone
Zysk netto		219 752	59 460
Inne całkowite dochody podlegające opodatkowaniu, które będą odniesione na wynik netto po spełnieniu odpowiednich warunków		-27 553	23 795
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)		-24 533	23 795
Strata/zysk z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	14	-30 288	29 376
Podatek odroczony	11	5 755	-5 581
Skutki wyceny instrumentów zabezpieczających (netto)		-3 020	0
Strata/zysk z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	25	-3 728	0
Podatek odroczony	11	708	0
Razem dochody całkowite netto		192 199	83 255

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Numer noty	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012 Dane przekształcone	Stan 1.01.2012 Dane przekształcone
Kasa i środki w banku centralnym	13	1 067 227	1 029 968	447 083
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	24	243 291	173 706	236 594
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	14	3 388 525	4 320 747	2 906 975
Pochodne instrumenty zabezpieczające	25	12 099	0	0
Należności od banków	16	254 199	371 275	1 105 792
Należności od klientów	15	19 657 900	14 299 582	9 986 807
Rzeczowe aktywa trwałe	17	215 121	214 887	212 392
Wartości niematerialne	18	188 048	157 938	122 854
Inwestycje w jednostkach zależnych		2 459	5 754	250
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		38 335	62 298	0
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	11	139 799	143 264	110 062
<i>Odroczone</i>		139 799	143 264	110 062
Pozostałe aktywa	19	337 777	405 247	169 759
AKTYWA RAZEM		25 544 780	21 184 666	15 298 568

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	Numer noty	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012 Dane przekształcone	Stan 1.01.2012 Dane przekształcone
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	24	184 090	129 107	168 300
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21	21 688 985	18 101 036	13 602 905
Rezerwy	22	10 574	12 549	32 651
Pozostałe zobowiązania	23	1 105 434	590 949	500 263
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		31 949	31 134	0
<i>Bieżące</i>		31 949	31 134	0
Zobowiązania podporządkowane	26	348 821	350 578	44 403
Zobowiązania, razem		23 369 853	19 215 353	14 348 522
Kapitał własny	27	2 174 927	1 969 313	950 046
Kapitał akcyjny		635 830	635 830	500 000
Kapitał zapasowy		1 434 712	1 276 610	502 569
Kapitał z aktualizacji wyceny		-16 777	10 776	-13 019
Pozostałe kapitały		176 792	163 377	12 600
<i>Świadczenia w formie akcji - składnik kapitałowy</i>		176 792	163 377	12 600
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych		-275 382	-176 740	-109 728
Zysk/strata bieżącego roku		219 752	59 460	57 624
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		25 544 780	21 184 666	15 298 568

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Okres 1.01.2013 - 31.12.2013	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały - świadczenia w formie akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny	Niepodzielony wynik lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Kapitał ogółem
Stan 1 stycznia 2013 r. - dane zatwierdzone	635 830	1 276 610	163 377	10 776	158 102		2 244 695
Stan 1 stycznia 2013 r. - dane przekształcone	635 830	1 276 610	163 377	10 776	-117 280	-	1 969 313
Dochody całkowite	-	-	-	-27 553	-	219 752	192 199
Świadczenia w formie akcji	-	-	13 415	-	-	-	13 415
Podział wyniku roku ubiegłego	-	158 102	-	-	-158 102	-	-
Stan 31 grudnia 2013 r.	635 830	1 434 712	176 792	-16 777	275 382	219 752	2 174 927

Okres 1.01.2012 - 31.12.2012	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały - świadczenia w formie akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny	Niepodzielony wynik lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Kapitał ogółem
Stan 1 stycznia 2012 r. - dane zatwierdzone	500 000	502 569	12 600	-13 019	110 345		1 112 495
Stan 1 stycznia 2012 r. - dane przekształcone	500 000	502 569	12 600	-13 019	-52 104	-	950 046
Zwiększenie kapitałów	135 830	664 095	-	-	-	-	799 925
Dochody całkowite	-	-	-	23 795	-	59 460	83 255
Świadczenia w formie akcji	-	-	150 777	-	-	-	150 777
Koszty pierwszej oferty publicznej	-	-14 690	-	-	-	-	-14 690
Podział wyniku roku ubiegłego	-	124 636	-	-	-124 636	-	0
Stan 31 grudnia 2012 r.	635 830	1 276 610	163 377	10 776	-176 740	59 460	1 969 313

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Numer noty	1.01.2013-31.12.2013	1.01.2012-31.12.2012 Dane przekształcone
Działalność operacyjna			
Zysk netto za okres		219 752	59 460
Korekty :		-132 006	-470 466
Niezrealizowane zyski/straty z tytułu różnic kursowych		1 768	-8 894
Koszt podatku dochodowego ujęty w wyniku		57 367	28 751
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych		75 156	72 555
Zmiana odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości aktywów trwałych i wartości niematerialnych		101	-1 066
Zmiana stanu rezerw		-1 975	-20 102
Odsetki (działalność finansowa)	30.2	27 763	29 420
Świadczenia w formie akcji i koszty pierwszej oferty publicznej		13 415	162 709
Zmiana stanu kredytów i innych należności	30.3	-5 326 263	-3 635 138
Zmiana stanu aktywów dostępnych do sprzedaży		932 222	-1 413 772
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		-69 585	62 888
Zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających stanowiących aktywa ze skutkiem odniesionym do rachunku zysków i strat		-12 099	0
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży		23 963	-62 298
Zmiana stanu pozostałych aktywów	30.5	67 470	-235 488
Zmiana stanu depozytów		2 877 508	3 820 601
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu własnej emisji		489 567	104 506
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		54 983	-39 193
Zmiana stanu innych zobowiązań	30.4	703 258	697 696
Podatek zapłacony		-46 625	-33 641
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		87 746	-411 006
Działalność inwestycyjna			
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej:		-105 106	-114 387
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	30.6	-50 179	-49 134
Nabycie wartości niematerialnych	30.7	-58 222	-59 749
Nabycie udziałów w jednostkach podporządkowanych		3 295	-5 504
Wpływy z działalności inwestycyjnej		0	145
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		0	145
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-105 106	-114 242
Działalność finansowa			
Wydatki z tytułu działalności finansowej:		-30 402	-18 313
Splata zobowiązań długoterminowych		-30 402	-18 313
Wpływy z działalności finansowej:		0	1 069 566
Zaciągnięcie zobowiązań podporządkowanych		0	299 021
Wpływy z emisji akcji		0	770 545
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-30 402	1 051 253
Przepływy pieniężne netto razem		-47 762	526 005
Bilansowa zmiana stanu gotówki i ekwiwalentu gotówki		-47 762	526 005
Gotówka i ekwiwalenty gotówki, bilans otwarcia		1 310 432	784 427
Gotówka i ekwiwalenty gotówki, bilans zamknięcia	30.1	1 262 670	1 310 432
Dodatkowe ujawnienia na temat przepływów operacyjnych			
Otrzymane dochody odsetkowe		1 440 429	1 375 712
Koszty odsetkowe zapłacone		-572 433	-479 548
Dywidendy otrzymane		1 800	20

Noty do sprawozdania finansowego

1. Informacje o banku

1.1 Informacje ogólne

Alior Bank Spółka Akcyjna (Bank) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Łopuszańskiej 38D został wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000305178. Jednostce dominującej został nadany numer identyfikacji podatkowej NIP: 107-001-07-31 oraz numer statystyczny REGON: 141387142. Bank w 2013 roku zmienił siedzibę – wcześniejsza siedziba Banku znajdowała się w Warszawie przy Alejach Jerozolimskich 94.

Od 14 grudnia 2012 r. Bank jest notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (nr ISIN: PLALIOR00045).

1.2 Czas trwania i zakres działalności

18 kwietnia 2008 r. Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) udzieliła zezwolenia na utworzenie banku pod nazwą Alior Bank S.A., a 1 września 2008 r. wydała Bankowi zezwolenie na rozpoczęcie działalności. 5 września 2008 r. KNF zezwoliła na prowadzenie przez Bank działalności maklerskiej. Czas działalności Banku nie został oznaczony.

Alior Bank S.A. jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym, obsługującym osoby fizyczne, prawne i inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. Podstawowa działalność Banku obejmuje prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych, emitowanie bankowych papierów wartościowych, prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych oraz prowadzenie działalności maklerskiej. Bank prowadzi działalność na terytoriach Rzeczypospolitej Polskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

1.3 Akcjonariat Alior Banku Spółki Akcyjnej

Akcjonariuszami Alior Banku posiadającymi, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., ponad 5% udziału w kapitale podstawowym byli:

- Alior Lux S.a r. l. & Co S.C.A.;
- Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju;
- Genesis AssetManagers, LLP.

Akcjonariusze z pakietami powyżej 5% akcji Banku na dzień 31.12.2013 r. i 31.12.2012

Akcjonariusz	Liczba akcji/Liczba głosów	Wartość nominalna akcji [PLN]	Udział akcji w kapitale zakładowym	Udział głosów w ogólnej liczbie głosów
31 grudnia 2013 r.				
Alior Lux S.a r.l. & Co. S.C.A. (wraz z Alior Polska sp. z o.o.)	22 918 382	229 183 820	36,05%	36,05%
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	5 614 035	56 140 350	8,83%	8,83%
Genesis Asset Managers, LLP	3 874 561	38 745 610	6,09%	6,09%
Pozostali akcjonariusze	31 175 987	311 759 870	49,03%	49,03%
Razem	63 582 965	635 829 650	100%	100%
31 grudnia 2012 r.				
Alior Lux S.a r.l. & Co. S.C.A. (wraz z Alior Polska sp. z o.o.)	22 918 382	229 183 820	36,04%	36,04%
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	5 614 035	56 140 350	8,83%	8,83%
Genesis Asset Managers, LLP	3 874 561	38 745 610	6,09%	6,09%
Wellington Management Company, LLP	3 186 065	31 860 650	5,01%	5,01%
Pozostali akcjonariusze	27 989 922	279 899 220	44,02%	44,02%
Razem	63 582 965	635 829 650	100%	100%

Zarząd Banku otrzymał w dniu 6 lutego 2013 r. zawiadomienie od Spółki Wellington Management Company LLP („Wellington Management”) o zbyciu przez Wellington Management w dniu 4 lutego 2013 r. akcji Banku w liczbie 50 061, które spowodowało spadek poniżej progu 5 % ogólnej liczby akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku.

Przed transakcją Wellington Management posiadał 3 186 065 akcji Banku, stanowiących 5,01% kapitału zakładowego Banku, uprawniających do wykonywania 3 186 065 głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, to jest do 5,01% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu.

W wyniku sprzedaży akcji liczba akcji Wellington Management zmniejszyła się do 3143 220 akcji Emitenta, co stanowi 4,94% kapitału zakładowego Banku i uprawnia do 4,94% głosów w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku. Zarząd Alior Bank S.A. poinformował o tym zdarzeniu raportem bieżącym nr 10/2013 z dnia 6 lutego 2013 r.

1.4 Informacje dotyczące składu Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2013 r. przedstawiał się następująco:

Wojciech Sobieraj	prezes Zarządu
Krzysztof Czuba	wiceprezes Zarządu
Michał Hucal	wiceprezes Zarządu
Niels Lundorff	wiceprezes Zarządu
Artur Maliszewski	wiceprezes Zarządu
Witold Skrok	wiceprezes Zarządu
Katarzyna Sułkowska	wiceprezes Zarządu

Skład Zarządu Banku w dniu 31 grudnia 2012 r. przedstawiał się następująco:

Wojciech Sobieraj	prezes Zarządu
Krzysztof Czuba	wiceprezes Zarządu
Niels Lundorff	wiceprezes Zarządu
Artur Maliszewski	wiceprezes Zarządu
Witold Skrok	wiceprezes Zarządu
Cezary Smorszczewski	wiceprezes Zarządu
Katarzyna Sułkowska	wiceprezes Zarządu

10 lutego 2013 r. pan Cezary Smorszczewski złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu i Wiceprezesa Zarządu Banku.

Rada Nadzorcza Banku powołała w skład Zarządu Banku pana Michała Hucal, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem 10 lutego 2013 r.

Skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 31 grudnia 2013 r. przedstawiał się następująco:

Helene Zaleski	przewodnicząca Rady Nadzorczej
Małgorzata Iwanicz-Drozdowska	z-ca przewodniczącej Rady Nadzorczej
Marek Michalski	członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Obłój	członek Rady Nadzorczej
Lucyna Stańczak-Wuczyńska	członek Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej Banku w dniu 31 grudnia 2012 r. przedstawiał się następująco:

Helene Zaleski	przewodnicząca Rady Nadzorczej
Józef Wancer	zastępca przewodniczącej Rady Nadzorczej
Małgorzata Iwanicz-Drozdowska	członek Rady Nadzorczej
Marek Michalski	członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Obłój	członek Rady Nadzorczej

Uchwałą nr 23 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Alior Banku S.A. z dnia 19 czerwca 2013 r. Pani Lucyna Stańczak-Wuczyńska została powołana do składu Rady Nadzorczej Alior Banku S.A.

W dniu 5 września 2013 r. Pan Józef Wancer złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 5 września 2013 r. W dniu 23 października 2013 r. Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę o wyborze Zastępcy Przewodniczącej Rady Nadzorczej powołując na to stanowisko Panią Małgorzatę Iwanicz-Drozdowską.

Uchwałą nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 23 stycznia 2014 r. Pan Sławomir Dudzik został powołany do składu Rady Nadzorczej Alior Banku S.A.

1.5 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Alior Banku S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2012 r. zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku 6 marca 2013 r.

W dniu 19 czerwca 2013 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Alior Banku S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za 2012 rok, w łącznej kwocie 172 393 165,49 zł. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku zdecydowało o przeznaczeniu części zysku netto Banku, w kwocie 14 291 242,28 zł, na pokrycie straty z lat ubiegłych oraz przeznaczeniu pozostałej części, w kwocie 158 101 923,21 zł, na kapitał zapasowy.

Niniejsze sprawozdanie finansowe Alior Banku SA zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 5 marca 2014 r.

2. Polityka rachunkowości

2.1 Podstawa sporządzenia

Zakres podmiotowy i dane porównawcze

Niniejsze sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2013 r. i zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2012 r. Zostało sporządzone w polskich złotych (PLN), a wszystkie zamieszczone w nim wartości zostały zaprezentowane w tysiącach złotych, chyba że wskazano inaczej.

W sprawozdaniu finansowym Alior Banku S.A. zastosowano koncepcję wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych, oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazano w wartości zamortyzowanego kosztu, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub w cenie nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży wykazano w kwocie niższej spośród wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Pozostałe aktywa i zobowiązania oraz składniki majątku trwałego wykazuje się według modelu opartego na cenie nabycia lub koszcie wytworzenia tzn. po początkowym ujęciu wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne / umorzeniowe oraz z tytułu utraty wartości.

Ze względu na zmianę sposobu ujmowania przychodów z tytułu wynagrodzenia za usługę pośrednictwa ubezpieczeniowego (szczegóły zmian związanych z bancassurance zostały przedstawione w opisie zasad rachunkowości w punkcie 2.2 i 2.3) dane porównawcze w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Alior Banku S.A. zostały doprowadzone do porównywalności z okresem bieżącym.

Poniżej zaprezentowano wpływ zmian wynikających z doprowadzenia danych do porównywalności na poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z sytuacji finansowej.

Rachunek zysków i strat

Okres 1.01.2012 - 31.12.2012	Dane ze sprawozdania 31.12.2012	Zmiana	Dane przekształcone 31.12.2012
Przychody z tytułu odsetek	1 282 843	116 791	1 399 634
Wynik z tytułu odsetek	709 744	116 791	826 535
Przychody z tytułu prowizji i opłat	667 306	-301 154	366 152
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-197 937	27 767	-170 170
Wynik z tytułu opłat i prowizji	469 369	-273 387	195 982
Koszty działania banku	-918 540	13 508	-905 032
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-282 252	3 664	-278 588
Zysk brutto	227 635	-139 424	88 211
Podatek dochodowy	-55 242	26 491	-28 751
Zysk netto	172 393	-112 933	59 460
Razem dochody całkowite netto	196 188	-112 933	83 255

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Okres 1.01.2012 - 31.12.2012	Dane ze sprawozdania 31.12.2012	Zmiana	Dane przekształcone 31.12.2012
Koszt podatku dochodowego ujęty w wyniku	18 842	9 909	28 751
Świadczenia w formie akcji i koszty pierwszej oferty publicznej*	165 467	-2 758	162 709
Zmiana stanu kredytów i innych należności	-3 723 009	87 871	-3 635 138
Zmiana stanu innych zobowiązań	646 144	51 552	697 696
Podatek zapłacony*	0	-33 641	-33 641
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-410 503	-503	-411 006
Przepływy pieniężne netto razem	526 005	0	526 005

*Zmiana prezentacyjna niezwiązana z bancassurance

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Dane ze sprawozdania 31.12.2012	Zmiana	Dane przekształcone 31.12.2012	Dane ze sprawozdania 31.12.2011	Zmiana	Dane przekształcone 31.12.2011
Należności od klientów	14 535 432	-235 850	14 299 582	10 134 786	-147 979	9 986 807
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	78 668	64 596	143 264	71 957	38 105	110 062
<i>Odroczone</i>	<i>78 668</i>	<i>64 596</i>	<i>143 264</i>	<i>71 957</i>	<i>38 105</i>	<i>110 062</i>
AKTYWA RAZEM	21 355 920	-171 254	21 184 666	15 408 442	-109 874	15 298 568
Pozostałe zobowiązania	486 821	104 128	590 949	447 688	52 575	500 263
Zobowiązania, razem	19 111 225	104 128	19 215 353	14 295 947	52 575	14 348 522
Kapitał własny	2 244 695	-275 382	1 969 313	1 112 495	-162 449	950 046
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-14 291	-162 449	-176 740	-41 850	-67 878	-109 728
Zysk/strata bieżącego roku	172 393	-112 933	59 460	152 195	-94 571	57 624
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM	21 355 920	-171 254	21 184 666	15 408 442	-109 874	15 298 568
Tier 1	14,51%	-1,78 p.p.	12,73%	-	-	-
Współczynnik wypłacalności	16,95%	-1,75 p.p.	15,19%	-	-	-

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe Alior Banku Spółki Akcyjnej zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską według stanu w dniu 31 grudnia 2013 r., a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami – zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 30 stycznia 2013 r., poz 330 z późniejszymi zmianami) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, a także wymogami wobec emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych. Bank skorzystał z możliwości, występującej w przypadku stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE, zastosowania MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12, zmienionego MSR 27 oraz MSR 28 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku.

Prezentacja sprawozdań finansowych

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Bank prezentuje aktywa i zobowiązania według kryterium płynności.

Bank kompensuje i wykazuje w tym sprawozdaniu składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot i zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie. Bank nie kompensuje przychodów i kosztów, chyba że jest to wymogiem lub zostało dopuszczone przez standardy lub interpretację.

2.2 Istotne osądy przy stosowaniu zasad (polityki) rachunkowości, szacunki i założenia

Przygotowanie sprawozdania finansowego Banku wymaga od Zarządu Banku dokonania profesjonalnego osądu i szacunków oraz określenia założeń, które mają wpływ na przedstawiane wartości przychodów, kosztów, aktywów i zobowiązań, i ujawnień dotyczących zobowiązań warunkowych na dzień sprawozdawczy. Niepewność związana z profesjonalnym osądem i szacunkami może jednak spowodować, że ostateczne efekty transakcji przyczynią się w przyszłości do zmiany wartości aktywów i zobowiązań.

Szacunki i założenia

Poniżej przedstawiono obszary, dla których szacunki dokonane na dzień sprawozdawczy są obciążone ryzykiem korekty wartości bilansowej wykazanych aktywów i zobowiązań w następnym roku obrotowym. Założenia i szacunki Bank opierał na danych dostępnych w dniu sporządzenia sprawozdania finansowego. Istniejące okoliczności i założenia odnośnie do przyszłości mogą jednak ulec zmianie w związku ze zmianami rynkowymi lub okolicznościami niezależnymi od Banku. Takie zmiany odzwierciedlane są w szacunkach w momencie zaistnienia.

Kontynuacja działalności

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Alior Banku Spółki Akcyjnej zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności Banku przez okres co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, tzn. po 31 grudnia 2013 r.

W dniu zatwierdzenia niniejszego sprawozdania Zarząd Banku nie stwierdza okoliczności, które miałyby negatywny wpływ na działalność Banku z jakichkolwiek powodów.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

W przypadkach, w których nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej ujmowanych w sprawozdaniu aktywów finansowych i zobowiązań finansowych na podstawie aktywnych rynków, określa się ją za pomocą technik wyceny, do których zalicza się: wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku. Tam, gdzie jest to możliwe, dane wejściowe uzyskuje się z możliwych do zaobserwowania rynków, jeśli jednak nie jest to możliwe, konieczne jest stosowanie profesjonalnego osądu w zakresie dotyczącym ryzyka płynności, ryzyka kredytowego i zmienności. Zmiany założeń dotyczących tych czynników mogą mieć wpływ na wykazywaną wartość godziwą instrumentów finansowych. Wycena instrumentów finansowych została szczegółowo opisana w części 2.3.5.

Utrata wartości należności od klientów

Bank dokonuje oceny wszystkich bilansowych ekspozycji kredytowych (grup bilansowych ekspozycji kredytowych) pod kątem identyfikacji obiektywnych przesłanek utraty wartości, według najbardziej aktualnych danych w dniu dokonywania aktualizacji wartości. Przy określaniu kwoty straty z tytułu utraty wartości dokonuje się oceny

szacunków kwot i terminów realizacji przyszłych przepływów pieniężnych. Szacunki oparte są na założeniach dotyczących wielu czynników, więc rzeczywiste wyniki mogą się od nich różnić. Skutkiem może być zmiana, w przyszłości, wysokości odpisu z tytułu utraty wartości.

Ekspozycje, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości, dzielone są na wyceniane indywidualnie i wyceniane grupowo. Ekspozycje, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości, grupuje się z zachowaniem zasady homogeniczności względem profilu ryzyka i tworzy rezerwę na grupę ekspozycji, służącą pokryciu poniesionych a niezareportowanych strat (IBNR). Wartość IBNR wyznaczana jest na podstawie parametrów PD, LGD oraz zabezpieczeń (z uwzględnieniem oczekiwanych stóp odzysku).

W 2013 r. Bank zaimplementował nowy model estymacji parametru LGD. Nowy model oparty jest na własnej historii odzysków i zgodnie z oczekiwaniami KNF uwzględnia bieżącą sytuację (Point In Time). Model został wdrożony dla potrzeb kalkulacji odpisu na poniesione, lecz nieujawnione straty (IBNR) oraz odpisu aktualizującego szacowanego wg metody grupowej. Wpływ zaimplementowania nowego modelu został zaprezentowany w nocie nr 10.

Szczegółowy opis szacunków odpisów z tytułu utraty wartości znajduje się w nocie 45.

Utrata wartości aktywów dostępnych do sprzedaży

W końcu każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, w tym aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej, stosując metodę spójną z indywidualną oceną należności od klientów.

Ponadto Bank rozpoznaje utratę wartości składnika aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w sytuacji, gdy nastąpił znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy. Określenie „znaczącego” lub „przedłużającego” się spadku wartości wymaga profesjonalnego osądu. Dokonując tego osądu, Bank, oprócz wielu innych czynników, bierze pod uwagę historyczne zmiany wyceny oraz okres i zakres spadku wartości inwestycji poniżej kosztu.

Utrata wartości aktywów dostępnych do sprzedaży została szczegółowo opisana w części 2.3.7.

Utrata wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży

Bank ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w momencie początkowego lub późniejszego przeszacowania składnika aktywów (lub grupy do zbycia) do wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży. Wartość godziwa aktywów przeznaczonych do sprzedaży została oszacowana przez Bank na koniec okresu sprawozdawczego przy użyciu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w odniesieniu do wszystkich niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata w takiej wysokości, w jakiej prawdopodobnie zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać te straty.

Zastosowanie profesjonalnego osądu pozwoliło ustalić wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, który Bank może ująć, zważywszy na prognozowany termin osiągnięcia i wysokość przyszłych zysków oraz przyszłe strategie podatkowe (nota 11).

Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe w ramach świadczeń z tytułu regulacji wynikających z Kodeksu Pracy wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarium, jako wartość obecna przyszłych długoterminowych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac w dniu aktualizacji. Ze względu na długookresowy charakter programu odpraw emerytalnych i rentowych, założenia przyjęte do wyliczenia rezerwy obarczone są niepewnością. Szczegółowy opis kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe został opisany w punkcie 2.3.16.

Program opcji menedżerskich

Szczegóły planów opcji menedżerskich opisane zostały w nocie nr 35.

Wartość godziwa opcji została oszacowana na podstawie modelu symulacyjnego i danych wejściowych, które obejmują:

- cenę emisyjną oraz nominał akcji z warunków emisji akcji będących przedmiotem opcji;
- ceny akcji oraz indeksów publikowane przez GPW;
- stopy procentowe z kwotowań z transakcji rynku międzybankowego;
- parametry zmienności i korelacji na podstawie cen akcji oraz wartości indeksu publikowanych przez GPW.

Oczekiwana zmienność wartości akcji została określona na bazie analizy zmienności akcji porównywalnych banków notowanych na rynku podstawowym GPW.

Utrata wartości innych aktywów trwałych

Dla każdego dnia bilansowego Bank identyfikuje przesłanki wskazujące na utratę wartości składników aktywów trwałych. W przypadku ich zidentyfikowania Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwanej.

Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się m.in. z przyjęciem założeń w zakresie szacunków odnośnie do kwot i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych lub innych czynników. Przyjęcie odmiennych założeń wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży, Bank opiera się na dostępnych danych rynkowych lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

Ujęcie przychodów z bancassurance

W celu wykonania zaleceń i wytycznych UKNF, zawartych w piśmie o sygnaturze DRB/DRB_III/732/77/1/2013 z dnia 23.12.2013 r., dotyczących przedstawienia w sprawozdaniu finansowym sytuacji majątkowej i finansowej, w tym wyniku finansowego na dzień 31.12.2013 r. Bank zdecydował się na zmianę metody wyliczenia proporcji podziału wynagrodzenia uzyskiwanego z dystrybucji produktów ubezpieczeniowych oferowanych w powiązaniu ze sprzedażą produktów kredytowych - na część wynagrodzenia ujmowanego jednorazowo w rachunku wyników i część wynagrodzenia rozliczaną w czasie, zgodnie z przepisami MSR/MSSF. Na dzień 31.12.2013 r. wprowadzono metodę rozliczania w czasie kwoty wynagrodzenia z ubezpieczeń oferowanych w powiązaniu z kredytami gotówkowymi i hipotecznymi opartą na modelu „względnej wartości godziwej” odzwierciedlającym w najwłaściwszy sposób treść ekonomiczną transakcji. Szczegóły zmian związanych z bancassurance zostały przedstawione w opisie zasad rachunkowości w punkcie 2.3.19.

W wyniku podjętej decyzji Zarządu dokonano korekty kapitałów na dzień 01.01.2013 r. o kwotę 275 mln zł.

Korekta została wykonana na podstawie szacunków i dotyczyła korekty na przychodach z tytułu odsetek oraz przychodach rozliczanych w czasie.

2.3 Znaczące zasady rachunkowości

2.3.1 Transakcje w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Bank wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka funkcjonuje („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych, kwoty prezentowane są w tysiącach złotych, jeśli nie zaznaczono inaczej. Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Banku (polski złoty jest także walutą funkcjonalną Banku i innych jednostek uwzględnionych w tym sprawozdaniu).

Transakcje i salda w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej, obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. W końcu każdego okresu sprawozdawczego Bank przelicza:

- aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu danej waluty ustalonego przez Narodowy Bank Polski;
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej według kursu wymiany z dnia początkowego ujęcia transakcji;
- pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej według kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Różnice kursowe z rozliczenia transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji, jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, ujmują się w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

EUR	2013	2012
Kurs obowiązujący w ostatnim dniu okresu	4,1472	4,0882
Kurs stanowiący średnią arytmetyczną kursów obowiązujących ostatniego dnia miesiąca danego okresu	4,2110	4,1736

2.3.2 Aktywa i zobowiązania finansowe - początkowe ujęcie i klasyfikacja

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych ujmują się na dzień rozliczenia. W momencie początkowego ujęcia, wszystkie instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej.

Bank dokonuje klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych w momencie ich początkowego ujęcia, w zależności od celu, charakterystyki i zamiaru w stosunku do nabywanego instrumentu finansowego.

Aktywa finansowe Bank przyporządkowuje kategoriom: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat; aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności, a zobowiązania finansowe – kategoriom: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmują:

- instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu – aktywa i zobowiązania finansowe – są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte w celu sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Ta kategoria zawiera pochodne instrumenty finansowe posiadane przez Bank, które nie zostały wyznaczone jako efektywne instrumenty zabezpieczające zgodnie z MSR 39;
- instrumenty finansowe zaklasyfikowane przy początkowym ujęciu do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy – aktywa i zobowiązania finansowe – mogą zostać wyznaczone do tej kategorii tylko wtedy, gdy:
 - wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione;

- o zastosowanie takiej kwalifikacji składnika aktywów lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowe na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat);
- o grupa aktywów lub zobowiązań finansowych albo obu tych kategorii jest zarządzana, a jej wyniki są oceniane na podstawie wartości godziwej, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Banku.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży, lub niebędące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu zapadalności, aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W dniu 31 grudnia 2013 r. i 2012 r. Bank desygnował do tej kategorii papiery wartościowe (szczegółowy opis klasyfikowanych papierów umieszczony został w nocie nr 14).

Pożyczki i należności

Do tej kategorii Bank zalicza aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, niekwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które Bank zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie i które są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, bądź te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży;
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które klasyfikuje się jako dostępne do sprzedaży.

31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r. Bank posiadał w tej kategorii należności od innych banków (lokaty międzybankowe, kaucje, depozyty zabezpieczające i środki na rachunku bieżącym) oraz należności z tytułu kredytów i pożyczek, skupionych wierzytelności i inne należności od klientów.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, o ustalonym terminie zapadalności, względem których Bank ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, inne niż spełniające definicję pożyczek i należności. W przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności o wartości większej niż nieznaczną w stosunku do całkowitej kwoty inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności przed terminem zapadalności, cała kategoria inwestycji podlega przeklasyfikowaniu do kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży. W takim przypadku przez okres 2 lat Bank nie może kwalifikować do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności żadnych aktywów finansowych.

31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r. Bank nie posiadał inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe są to zobowiązania finansowe inne niż wycenianie do wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, mające charakter depozytu, pożyczki otrzymanej lub kredytu otrzymanego.

31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r. ta kategoria obejmowała zobowiązania wobec banków, w tym z tytułu otrzymanych pożyczek (w tym pożyczki podporządkowanej) oraz zobowiązania wobec klientów, w tym zobowiązania z tytułu depozytów oraz wyemitowanych bankowych papierów wartościowych (BPW) i transakcje z przyrzeczeniem odkupu.

2.3.3 Aktywa i zobowiązania finansowe - późniejsza wycena

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wyceniane są do wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, do pozycji wyniku zrealizowanego na pozostałych instrumentach finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Instrumenty zakwalifikowane do dostępnych do sprzedaży wycenia się do wartości godziwej z odniesieniem wyniku wyceny na kapitał (inne całkowite dochody). W momencie sprzedaży instrumentu skumulowany zysk/strata ujmowane są w rachunku zysków i strat. Odsetki naliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej od aktywów dostępnych do sprzedaży rozpoznawane są w rachunku zysków i strat.

W przypadku obiektywnych dowodów na to, że doszło do utraty wartości dłużnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skumulowany odpis aktualizujący eliminuje się z kapitału aktualizacji wyceny i ujmuje się w wyniku finansowym.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności Bank wycenia według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Umowy renegotjowane

Bank traktuje renegotjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

Restrukturyzacja umów

W ramach czynności restrukturyzacyjnych Bank podejmuje działania, których celem jest doprowadzenie do spłaty zobowiązania kredytowego poprzez wypracowanie z Klientem nowych warunków obsługi zadłużenia. W uzasadnionych przypadkach Bank może podjąć decyzję o udzieleniu ulg w zakresie obsługi zadłużenia, w tym w szczególności: karencji w spłacie kapitału i/lub odsetek, zmiany wysokości rat kapitałowych lub odsetek, wydłużenia okresu kredytowania, umorzenia części kapitału i/lub odsetek, konwersji części lub całości zaangażowania kredytowego na akcje/udziały lub zamiany kredytów odnawialnych na kredyty spłacane w ratach, konsolidacji zobowiązań posiadanych w Banku, częściowego zwolnienia z długu. Zasadą jest również dążenie do ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń.

Za opracowanie efektywnej strategii restrukturyzacji oraz właściwą parametryzację restrukturyzacji w relacji do głównego celu jakim jest maksymalizacja efektywności danego procesu restrukturyzacji w relacji do uzyskiwanego przez Bank wyniku ekonomicznego, odpowiadają dedykowane jednostki restrukturyzacji i windykacji, zarówno w segmencie klienta indywidualnego, jak i biznesowego. Decyzje o restrukturyzacji i jej warunkach podejmowane są każdorazowo w trybie decyzji kredytowych przez uprawniony szczebel decyzyjny.

Zaangażowania, które nie zostały zakwalifikowane do procesów restrukturyzacji lub procesy te nie przyniosły oczekiwanej poprawy sytuacji klientów lub nie doprowadziły do spłaty zaangażowań, poddawane są procesom działań windykacyjnych.

Dodatkowo odbywają się: cykliczna aktualizacja wartości zabezpieczeń i terminowości dostarczania dokumentacji dla udzielonych zobowiązań kredytowych, weryfikacja adekwatności wpływów na rachunek oraz stopnia wykorzystania przyznanych limitów.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności Bank wycenia według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania z tytułu wyemitowanych bankowych papierów wartościowych, Bank wycenia według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Umowy gwarancji finansowych

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania, przez określonego dłużnika, płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego. W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

- wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” lub
- wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne

ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.3.4 Wyłączenie z bilansu składników aktywów i zobowiązań finansowych

Aktywa finansowe

Bank wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych,
- lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych na inny podmiot.

Przenosząc składnik aktywów finansowych, Bank ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania dotyczącego sytuacji finansowej;
- jeżeli zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w sprawozdaniu dotyczącym sytuacji finansowej;
- jeżeli nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to ustala, czy zachowała kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest nadal ujmowany w bilansie, a w przypadku braku kontroli jest wyłączany z bilansu do wysokości wynikającej z utrzymania zaangażowania.

Bank usuwa z bilansu pożyczki i należności lub ich części, a jeżeli prawa dotyczące umowy kredytowej wygasają, zrzeka się tych praw lub dokonuje bezwarunkowej sprzedaży kredytu. W przypadku stwierdzenia nieściągalności aktywów finansowych najczęściej spisuje należności w ciężar odpisów utworzonych z tytułu utraty wartości. Kwoty należności spisanych odzyskane w późniejszych okresach pomniejszają wartość odpisów utworzonych z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania finansowe

Bank wyłącza z bilansu zobowiązanie finansowe (lub jego część), jeśli obowiązek określony w umowie został wypełniony lub umorzony albo wygasł.

2.3.5 Określenie wartości godziwej

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się, za pomocą stosowanych metod ustalania wartości godziwej, do następujących kategorii:

- poziom I – aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio, na podstawie cen kwotowanych na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku;
- poziom II – aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane na podstawie technik wyceny opartych na założeniach wykorzystujących informacje pochodzące z głównego (lub najkorzystniejszego) rynku;
- poziom III – aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane na podstawie powszechnie stosowanych przez uczestników rynku technik wyceny, których założenia nie opierają się na informacji pochodzącej z głównego i najkorzystniejszego rynku.

Wartość godziwa jest ceną, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. ceną wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny.

Wartość godziwa instrumentów finansowych jest oparta na cenach notowanych na aktywnym głównym (lub najkorzystniejszym) rynku, bez pomniejszenia z tytułu kosztów transakcji. Jeśli cena rynkowa nie jest dostępna, to wartość godziwa instrumentu jest szacowana z wykorzystaniem modeli wyceny lub technik dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych.

Do technik wyceny wykorzystuje się:

- ostatnie transakcje rynkowe przeprowadzone bezpośrednio pomiędzy dobrze poinformowanymi zainteresowanymi stronami, jeśli informacje takie są dostępne;
- odniesienie do bieżącej wartości godziwej innego instrumentu o niemal identycznej charakterystyce;
- metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Jeśli istnieje technika wyceny powszechnie stosowana przez uczestników rynku do wyceny instrumentu i wykazano, że dostarcza ona wiarygodnych oszacowań cen osiąganym w rzeczywistych transakcjach rynkowych, to Bank stosuje tę metodę. Wybrane techniki wyceny wykorzystują przede wszystkim dane rynkowe. W niewielkim stopniu wykorzystują one dane specyficzne dla Banku. Technika wyceny obejmuje wszystkie czynniki, jakie uczestnicy rynku wzięliby pod uwagę, ustalając cenę, i jest zgodna z przyjętymi ekonomicznymi metodami wyceny instrumentów finansowych. Bank weryfikuje prawidłowość wyceny przy zastosowaniu cen pochodzących z dostępnych bieżących transakcji rynkowych dla takiego samego instrumentu lub opartych na innych dostępnych danych rynkowych.

Pozycje bilansu wyceniane według wartości godziwej

Instrument finansowy	Częstotliwość	Ujmowanie/prezentacja
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	codziennie	inne całkowite dochody
Fx forward, fx swap, opcje fx	codziennie	rachunek zysków i strat
CIRS, FRA, IRS	codziennie	rachunek zysków i strat
Pozostałe instrumenty pochodne	codziennie	rachunek zysków i strat

Od 2013 roku Alior Bank S.A. w wycenie instrumentów pochodnych stosuje korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta, która jest równoznaczna jest ze zmianą wyceny instrumentów pochodnych w wyniku niewypłacalności każdej ze stron transakcji (ang. Bilateral Credit Value Adjustment). Kwota korekty wyliczana jest w oparciu o szacunki następujących parametrów: obustronne prawdopodobieństwo niewypłacalności stron transakcji (PD, z ang. Probability of Default), wskaźnik LGD (z ang. Loss Given Default), oczekiwaną pozytywną i negatywną ekspozycję z transakcji (z ang. EE oraz NEE). Wpływ korekty na wynik został zaprezentowany w nocie 28.

Wskaźniki PD oraz LGD szacowane są przy pomocy wewnętrznych modeli stosowanych przez Bank z zastosowaniem kwotowań rynkowych ryzyka kredytowego. Natomiast ekspozycja kontrahenta wyliczana jest z uwzględnieniem bieżącej wyceny oraz jej projekcji kalkulowanej w oparciu o oczekiwane zmiany warunków rynkowych. Dodatkowo w szacowaniu korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględniane są wzajemne zobowiązania wynikające z umów zabezpieczających regulujące relacje stron transakcji.

Instrumenty pochodne

Do zarządzania ryzykiem rynkowym Bank wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe: FX-Forward, FX-Swap, IRS, CIRS, FRA, terminowe transakcje papierami wartościowymi. Bank ujmuje je początkowo, w dniu zawarcia umowy, według wartości godziwej (bez uwzględnienia kosztów transakcji), a następnie tę wycenę aktualizuje. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa finansowe, jeżeli ich wartość godziwa jest dodatnia, lub jako zobowiązania finansowe, jeżeli jest ona ujemna.

Wszelkie zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat w pozycji wynik handlowy, z wyjątkiem efektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmuje się w innych całkowitych dochodach. W roku 2012 Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń. Od roku 2013 Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Szczegółowy opis dotyczący rachunkowości zabezpieczeń znajduje się w nocie nr 25.

Bank oddziela wbudowane instrumenty pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje je tak jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli:

- cechy ekonomiczne i ryzyko związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej;
- samodzielny instrument, o takich samych warunkach umownych jak wydzielany wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

2.3.6 Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Bank prezentuje transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem sprzedaży (*reverse repo, buy-sell-back*) jako należność wynikającą z klauzuli odkupu.

Papiery wartościowe odsprzedane z klauzulą przyrzeczenia odkupu (transakcje typu *repo, sell-buy-back*) prezentuje się jako aktywa finansowe, ujmując jednocześnie zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. Warunkiem stosowania takiego rozwiązania jest zachowanie przez Bank ryzyka i korzyści wynikających z danych aktywów pomimo ich transferu.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej i podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu jest traktowana, odpowiednio, jako koszty lub przychody odsetkowe.

2.3.7 Utrata wartości aktywów finansowych

W końcu każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Bank uznaje, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Dowody utraty wartości to:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłatami odsetek lub nominału;
- przyznanie pożyczki ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca nie udzieliłby;
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe;
- obserwowanie danych wskazujących na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych;
- informacje na temat znaczących negatywnych zmian w środowisku technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym lub innym, w którym działa emitent, wskazujące, że koszty inwestycji w instrument kapitałowy mogą nie zostać odzyskane.

Szczegółowy opis dotyczący utraty wartości aktywów finansowych znajduje się w nocie nr 45.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Dla aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu Bank rozważa, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości pojedynczych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także indywidualnie lub łącznie w przypadku aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące.

Jeśli Bank stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie, to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i pod względem utraty wartości ocenia je łącznie. Aktywa ocenione indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których jednostka dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tzn. efektywnej stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu). Przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości. Ekspozycje, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości, dzielone są na wyceniane indywidualnie i wyceniane grupowo (kolektywnie).

Ocena indywidualna obowiązuje dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości (liczonych na poziomie klienta), przekraczających progi ustalone w zależności od segmentu klienta. Ocenę indywidualną stosuje się także dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości, w których przypadku Bank nie jest w stanie wyodrębnić grupy aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego lub nie posiada wystarczającej próby do oszacowania parametrów grupowych.

Do celów wyceny kolektywnej identyfikowane są grupy o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, które pod względem utraty wartości ocenia się zbiorczo. Wycena grupowa oparta jest na czasie pozostawania danej ekspozycji w stanie utraty wartości; uwzględnia specyfikę danej grupy pod kątem oczekiwanych odzysków.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Korekta danych historycznych uwzględnia warunki obecne oraz ustąpienie czynników obecnie niewystępujących. Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają zmiany powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary), i zasadniczo są z nimi zgodne. Metodyka i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie przeglądane w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez korektę salda odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

W końcu każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, stosując takie same kryteria, jakich używa w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Jeżeli takie przesłanki istnieją, Bank ustala kwoty odpisów z tytułu utraty wartości.

Kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi kwotę skumulowanej straty, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat jako różnica między kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) a bieżącą wartością godziwą pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów, uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Przychody odsetkowe dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości (liczone na pomniejszonej wartości bieżącej), są ujmowane z zastosowaniem stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych do celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a ten wzrost może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

2.3.8 Kompensowanie instrumentów finansowych

Bank kompensuje składniki aktywów finansowych zobowiązaniami finansowymi, ujmując w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej kwoty netto wtedy i tylko wtedy, gdy istnieje:

- ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i uregulowanie zobowiązań nastąpią jednocześnie.

2.3.9 Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń służy do symetrycznego ujmowania w rachunku zysków i strat kompensujących się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Bank wyznacza dla celów rachunkowości zabezpieczeń instrumenty zabezpieczające tak, aby zmiana ich wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pokrywała w całości lub części zmianę wartości godziwej lub przyszłych przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń, jeśli spełnione są wszystkie poniższe warunki, określone w MSR 39:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzona została sformalizowana dokumentacja powiązania zabezpieczającego, określająca cel i strategię zabezpieczania, rodzaj i identyfikację instrumentu zabezpieczanego jak i zabezpieczającego, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób oceny efektywności zabezpieczenia;
- oczekuje się wysokiej efektywności zabezpieczenia, tj. wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, zgodnie

- z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą konkretnego powiązania zabezpieczającego;
- jest możliwa wiarygodna ocena skuteczności zabezpieczenia, tj. wiarygodna wycena wartości godziwej lub przepływów pieniężnych z tytułu pozycji zarówno zabezpieczanej jak i zabezpieczającej;
 - w przypadku przepływów pieniężnych istnieje wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia transakcji zabezpieczanej, która jest narażona na ryzyko zmiany przepływów środków pieniężnych, wpływających na rachunek zysków i strat;
 - zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

W ramach rachunkowości zabezpieczeń Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych oznacza zabezpieczenie przed zmianami przyszłych przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka, związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub pasywów, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, mającymi wpływ na rachunek wyników finansowych.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w księgach w następujący sposób:

- a) część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, stanowiącą efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.

Efektywna część zabezpieczenia jest ujmowana w kapitale z aktualizacji wyceny w kwocie niższej spośród następujących kwot (w wartościach bezwzględnych):

- skumulowanych od momentu ustanowienia zabezpieczenia zysków lub strat na instrumencie zabezpieczającym;
- skumulowanej od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmiany wartości godziwej (wartości bieżącej) oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych, wynikających z zabezpieczanej pozycji;

oraz

- b) nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Część efektywna zabezpieczenia przenoszona jest na wynik finansowy w tym okresie lub okresach, kiedy zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na rachunek zysków i strat.

Bank zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w przypadku wystąpienia co najmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- nastąpi zbycie, wygaśnięcie, wypowiedzenie lub wykonanie instrumentu zabezpieczającego;
- nie zostaną spełnione, opisane wyżej, wymogi rachunkowości zabezpieczeń;
- Bank unieważnia powiązanie zabezpieczające;

- przyszłe przepływy pieniężne nie są już dłużej uznawane za prawdopodobne.

W przypadku wystąpienia powyższego zdarzenia, wynik na instrumencie zabezpieczającym, gdy zabezpieczenie było skuteczne, jest nadal ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny do momentu zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej wówczas w rachunku wyników.

2.3.10 Leasing

Bank ustala, czy umowa jest umową leasingu czy umową, która zwiera leasing, na podstawie istotnych umów, i ocenia, czy wywiązanie się z umowy zależy od korzystania z określonego aktywa lub aktywów (składnika aktywów), a umowa przekazuje prawo do użytkowania składnika aktywów.

Bank jest stroną wyłącznie takich umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania, przez uzgodniony okres, pożytków z obcych środków trwałych, kiedy całe ryzyko i pożytki z leasingowanych środków pozostają po stronie leasingodawcy. Opłaty leasingowe w okresie leasingu ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową.

W roku 2013 Bank nie zawarł nowych umów leasingowych.

2.3.11 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Z punktu widzenia rachunku przepływów pieniężnych, na stan środków pieniężnych składa się gotówka (gotówka w kasach i banku centralnym) oraz jej ekwiwalenty (krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności, łatwo wymienialne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości).

2.3.12 Rzeczowe aktywa trwałe

Ujęcie i wycena

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują aktywa o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż jeden rok, kompletne i użytkowane w celu świadczenia usług. Wyceniane są początkowo według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie oraz skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Odpisy amortyzacyjne i utrata wartości

Odpisy amortyzacyjne od wartości rzeczowych aktywów trwałych naliczane są metodą liniową, zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji, przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Odnoszone są do rachunku zysków i strat. Przez wartość podlegającą amortyzacji rozumie się cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, po pomniejszeniu o wartość końcową (rezydualną) tego składnika.

Co roku aktualizuje się okres użyteczności, stawki amortyzacji oraz wartość końcową rzeczowych aktywów trwałych podlegających amortyzacji. Odpisy amortyzacyjne są prezentowane w kosztach działaniach.

Szacowane okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych

Wyszczególnienie	Okres użytkowania w latach
Ulepszenia w obcych budynkach lub budowlach	5–10
Maszyny i urządzenia	1–5
Wyposażenie	2–10
Środki transportu	2,5–5

Dla każdego dnia bilansowego Bank dokonuje oceny aktywów pod względem przesłanek wskazujących na utratę wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Bank dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. Jeśli wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Utworzenie lub rozwiązanie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

Nakłady ponoszone w późniejszym terminie

Nakłady ponoszone po początkowym ujęciu nabytego składnika majątku rzeczowego są aktywowane tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne tego składnika. W pozostałych przypadkach te nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

2.3.13 Wartości niematerialne

Ujęcie i wycena

Wartości niematerialne to możliwy do zidentyfikowania składnik aktywów, bez postaci fizycznej. Początkowo są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Bank kapitalizuje:

- wydatki poniesione w związku z nabyciem licencji na oprogramowanie i wytworzeniem licencji lub modułu do nabytej licencji;
- koszty wytworzenia składnika aktywów we własnym zakresie obejmujące wszystkie nakłady, w tym koszty z tytułu świadczeń pracowniczych, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia i przygotowania składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Koszt składnika wartości niematerialnych nabytego w oddzielnej transakcji obejmuje:

- cenę zakupu łącznie z kwotą ceł importowych i niepodlegających odliczeniu podatków od zakupu, pomniejszoną o upusty handlowe i rabaty;
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Odpisy amortyzacyjne i utrata wartości

Wartości niematerialne o zdefiniowanym okresie ekonomicznej użyteczności, w tym wytworzone we własnym zakresie, po początkowym ujęciu, wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składnika aktywów. Na każdy dzień bilansowy Bank dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki Bank dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. Jeśli wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Odpisy amortyzacyjne od wartości niematerialnych dokonywane są metodą liniową, zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Corocznie weryfikuje się okres ekonomicznej użyteczności, stawki amortyzacji oraz wartość końcową wartości niematerialnych podlegających amortyzacji. Odpisy amortyzacyjne są prezentowane w kosztach działaniach.

Okresy użytkowania wartości niematerialnych

Wyszczególnienie	Okres użytkowania w latach
Licencje	2-10
Oprogramowanie systemów informatycznych	2-10
Koszty prac rozwojowych	2-5
Prawo autorskie i inne wartości niematerialne	2-10

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. Koszt wytworzenia licencji lub dodatkowego modułu do nabytej licencji przez jednostkę we własnym zakresie obejmuje wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

W pozostałych przypadkach są odnoszone do rachunku zysków i strat.

2.3.14 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zalicza się aktywa, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest bardzo prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży w cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej, i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży ujmowane są w rachunku zysków i strat za okres, w którym dokonano tych odpisów. W stosunku do aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

Wobec aktywów trwałych, dla których kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży nie są już spełnione, Bank dokonuje ich reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. Aktywa trwale wycofane z aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w niższej z dwóch wartości:

- wartości bilansowej sprzed momentu zaklasyfikowania do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, pomniejszonej o amortyzację, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- wartości odzyskiwalnej w dniu podjęcia decyzji o zaniechaniu sprzedaży.

2.3.15 Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Dla dnia bilansowego wartości aktywów Banku, z wyjątkiem aktywów z tytułu podatku odroczonego, są przeglądane w celu zidentyfikowania przesłanek wskazujących na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W przypadku stwierdzenia takich przesłanek, Bank szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów.

Utrata wartości następuje wtedy, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wyznaczony w ten sposób odpis aktualizujący jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej spośród dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej składnika aktywów.

Wartość użytkowa jest wyznaczana przez dyskonto szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów, przy użyciu stopy dyskonta sprzed opodatkowania. Dla aktywów, które nie generują niezależnych przepływów gotówki, Bank ustala wartość odzyskiwalną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może zostać odwrócony przez wynik finansowy do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywów nie przekracza wartości księgowej danego składnika aktywów, przy założeniu, że nie dokonano odpisu aktualizującego.

Wartość odzyskiwalną stanowi wartość użytkowa lub wartość sprzedaży netto w zależności od tego, która z nich jest wyższa w chwili przeprowadzania przeglądu.

W celu wyznaczenia wartości użytkowej oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej sprzed opodatkowania, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku odnośnie do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danych aktywów.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwracaniu. W przypadku innych aktywów ten odpis podlega odwracaniu pod warunkiem, że nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości

możliwej do odzyskania. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywów nie przekracza wartości księgowej, która – pomniejszona o kwotę amortyzacji – została by wyznaczona, gdyby nie został ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

2.3.16 Rezerwy na świadczenia pracownicze

Wyczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń odnośnie do warunków makroekonomicznych oraz dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci itd. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracowników jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie regulaminu wynagradzania. Przewidywana kwota odprawy obliczana jest jako iloczyn:

- przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy emerytalnej lub rentowej, zgodnie z zapisami regulaminu wynagradzania;
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego;
- współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy (zgodnie z zapisami regulaminu wynagradzania).

Obliczona kwota jest dyskontowana aktuarialnie na ostatni dzień roku. Stopa dyskonta finansowego dla obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych ustalana jest na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Zdyskontowaną kwotę pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty półrocznych/rocznych odpisów na rezerwę, dokonanych na powiększenie rezerwy na pracownika.

Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego, jako pracownika Banku. Kwota rocznych odpisów oraz prawdopodobieństwo obliczane są na podstawie modeli, w których wzięto pod uwagę trzy ryzyka:

- możliwości zwolnienia się z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika szacowana jest z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Banku. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy.

Ryzyko śmierci wyrażono w postaci najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia mężczyzn i kobiet publikowanych przez GUS w dniu wyceny. Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej aktualizowana jest w okresach półrocznych.

Zaktualizowany MSR 19 wprowadził zmiany w zakresie prezentacji świadczeń pracowniczych w kapitale własnym Banku. Standard wymaga by wpływ zmiany założeń aktuarialnych na wycenę świadczeń pracowniczych prezentowany był w innych

całkowitych dochodach. Wprowadzenia zaktualizowanego standard nie miało istotnego wpływu na dane porównawcze, w związku z tym Bank nie dokonał przekształceń danych porównawczych.

2.3.17 Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania o niepewnym terminie zapłaty bądź niepewnej kwocie. Bank tworzy rezerwy wtedy, gdy na jednostce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Jeśli warunki te nie są spełnione, nie tworzy się rezerwy.

2.3.18 Kapitały

Na kapitał własny składa się kapitał akcyjny, kapitał zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (w tym kapitał rezerwowy na świadczenia pracownicze rozliczane instrumentami kapitałowymi) oraz wynik roku bieżącego i lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazany jest w wartości nominalnej zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku, na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia. Na kapitał zapasowy odnoszone są także nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pomniejszone o koszty przeprowadzenia emisji. Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wynikać w związku z działalnością Banku. Z kapitału zapasowego Bank pokrył w całości stratę poniesioną w latach 2008–2010.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku wyceny:

- instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii dostępne do sprzedaży;
- efektywnej części zabezpieczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnoszone są odpisy z tytułu podatku odroczonego dotyczące wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii dostępne do sprzedaży oraz wyceny efektywnej części zabezpieczenia dotyczącej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Pozostałe kapitały

Pozostały kapitał tworzony jest z odpisów z zysku. Jest przeznaczony na cele określone w statucie Banku lub w przepisach prawa.

Wynik roku bieżącego i lat ubiegłych

Wynik finansowy netto przypadający na jednostkę dominującą to wynik brutto z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany o obciążenie z tytułu podatku dochodowego i wynik przypadający na udziały niekontrolujące.

Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolujące stanowią tę część kapitałów w jednostce zależnej, której nie można bezpośrednio lub pośrednio przyporządkować jednostce dominującej.

Dywidendy

Dywidendy za dany rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone do dnia bilansowego, ujawnia się w pozycji *zobowiązania z tytułu dywidendy* w ramach pozostałych zobowiązań.

2.3.19 Wynik finansowy

Wszystkie istotne pozycje kosztów i przychodów Bank ujmuje zgodnie z zasadami memoriału, współmierności przychodów i kosztów, ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań oraz tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości.

Wynik odsetkowy

Przychody i koszty odsetkowe obejmują odsetki, od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz instrumentów wycenianych do wartości godziwej, w tym instrumentów pochodnych zabezpieczających, z wyjątkiem instrumentów pochodnych zaliczanych do kategorii przeznaczone do obrotu. W wyniku odsetkowym ujmowane są także opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem instrumentu finansowego (zarówno przychody, w tym część opłaty otrzymywana od ubezpieczyciela za dystrybucję ubezpieczeń, jak i koszty, w tym wewnętrzne koszty inkrementalne) stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego oraz alokacji przychodów i kosztów z tytułu odsetek. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe przepływy pieniężne do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są naliczane od wartości bieżącej należności (wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość), z zastosowaniem aktualnej stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych do celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Przychody i koszty odsetkowe z tytułu instrumentów pochodnych, zaklasyfikowane do kategorii przeznaczonych do obrotu, są wykazywane w pozycji „Wynik handlowy”.

Naliczone odsetki do otrzymania i do zapłacenia są prezentowane w pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej, których dotyczą.

Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału z chwilą wykonania usługi. Powstają one w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody, jak i koszty), niestanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej, są rozliczane liniowo do rachunku zysków i strat i prezentowane jako przychody lub koszty prowizyjne. Pozostałe opłaty i prowizje (niestanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej oraz nie rozliczanej liniowo) związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Bank, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne, planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej oraz usługi zarządzania aktywami, są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

Bancassurance

W latach 2008-2012 otrzymywane przez Bank wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych oferowanych Klientom Banku w powiązaniu z produktami kredytowymi było dzielone na część jednorazową (ujęcie przychodu z tytułu świadczenia usług dystrybucji ubezpieczeń) i część rozliczaną w czasie (ujęcie w wycenie kredytu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej) na podstawie proporcji jednostkowych cen sprzedaży tych produktów. Równocześnie Bank tworzył rezerwę na wcześniejsze odstąpienia od umowy ubezpieczenia.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych oferowanych Klientom Banku w powiązaniu z produktami kredytowymi było rozpoznawane odpowiednio dla:

- pożyczek gotówkowych - 12,5% jako część, która była rozliczana w czasie na rachunkach klientów;
- kredytów hipotecznych - 3,3% jako część, która była rozliczana w czasie na rachunkach klientów;
- kredytów samochodowych - 4,8% jako część, która była rozliczana w czasie na rachunkach klientów;
- pozostała część wynagrodzenia była ujmowana jednorazowo w przychodach z tyt. opłat i prowizji.

Dnia 7 marca 2013 r. Komisja Nadzoru Finansowego skierowała do Prezesów Banków pismo, o sygnaturze DRB/DRB_III/732/13/1/2013, dotyczące rozpoznawania księgowego przychodów z bancassurance. Pismo KNF wskazuje, że instytucje działające w roli ubezpieczającego, świadczące usługi finansowe, zobowiązane są do ujmowania przychodów z tytułu wynagrodzenia za usługi dystrybucji ubezpieczeń zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów, a także w sposób odzwierciedlający treść ekonomiczną transakcji.

Biorąc pod uwagę dalsze zalecenia UKNF zawarte w piśmie o sygnaturze DRB/DRB_III/732/77/1/2013 z dnia 23.12.2013 r. Zarząd Banku podjął decyzję o modyfikacji stosowanego modelu dla podziału wynagrodzenie otrzymywanego za

pośrednictwo w sprzedaży ubezpieczeń powiązanych z produktami kredytowymi - na część wynagrodzenia ujmowanego jednorazowo w rachunku wyników i część wynagrodzenia rozliczaną w czasie- kierując się przepisami MSR/MSSF oraz wytycznymi wskazanymi przez UKNF.

Uzyskiwane wynagrodzenia z dystrybucji produktów ubezpieczeniowych oferowanych w powiązaniu ze sprzedażą produktów kredytowych zgodnie z treścią ekonomiczną transakcji stanowi:

1. Integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego;
2. Wynagrodzenie za usługę pośrednictwa;
3. Wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności wykonywanych w trakcie trwania umowy ubezpieczenia (rozliczane przez Bank w okresie, w którym świadczone są usługi).

Na dzień 31.12.2013 r. wprowadzono metodę rozliczania w czasie kwoty wynagrodzenia z ubezpieczeń oferowanych w powiązaniu z kredytami gotówkowymi i hipotecznymi opartą na modelu „względnej wartości godziwej”.

Polityka rachunkowości Banku w zakresie rozliczania opłat z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych oparta jest na wymogach MSR 18 *Przychody* oraz Załącznika nr 1 do tego standardu, z uwzględnieniem nadrzędnej zasady przewagi treści ekonomicznej nad formą prawną transakcji.

Przyjęty przez Bank model „względnej wartości godziwej” polega na szacowaniu wartości godziwych poszczególnych elementów łącznej usługi sprzedaży kredytu wraz z ubezpieczeniem w celu ustalenia proporcji wartości godziwej obu usług. Zgodnie z tak ustaloną proporcją wartości godziwych następuje alokacja przychodu z wynagrodzenia z tyt. łącznej transakcji kredytu i ubezpieczenia do poszczególnych jej elementów. Dodatkowo, w celu ustalenia prawidłowej wysokości przychodu do rozliczania w czasie na przychody odsetkowe, model uwzględnia tworzenie i aktualizacje rezerwy na zwroty wynagrodzenia z tyt. ubezpieczenia, w przypadku rezygnacji z ubezpieczenia przez Klienta. Adekwatna rezerwa ze względu na niepewność związaną z możliwością rezygnacji przez Klienta z ochrony ubezpieczeniowej w każdym momencie trwania umowy będzie weryfikowana okresowo w podziale na poszczególne grupy produktów kredytowych. Wynagrodzenie Banku z tyt. dystrybucji ubezpieczenia jest pomniejszane o niepewny przychód związany z szacowanymi zwrotami z tytułu rezygnacji Klientów z ubezpieczenia.

Zmiana podejścia w tym zakresie została zastosowana retrospektywnie, tj. dane porównawcze zostały odpowiednio przekształcone i zaprezentowane w nocie 2.1.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych oferowanych Klientom Banku w powiązaniu z produktami kredytowymi zgodnie z modelem „względnej wartości godziwej kredytu” jest rozpoznawane odpowiednio dla:

- pożyczek gotówkowych - 87% jako część rozliczana w czasie na rachunkach klientów;
- kredytów hipotecznych - 80% jako część rozliczana w czasie na rachunkach klientów;
- pozostała część wynagrodzenia jest ujmowana jednorazowo w przychodach z tyt. opłat i prowizji.

Równocześnie, Bank oszacował rezerwę z tytułu przewidywanych odstąpień lub rezygnacji Klientów z ubezpieczenia, której saldo na 31.12.2013 r. wynosi 113 mln zł.

Bank uwzględnia również w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży ubezpieczeń dystrybuowanych łącznie z oferowanymi kredytami samochodowymi i kredytami z ubezpieczeniem ochrony prawnej, które są w pełnej wysokości rozliczane w czasie wg efektywnej stopy procentowej lub liniowo.

Dodatkowo, Bank na podstawie umów ubezpieczenia grupowego umożliwia Klientom korzystanie z ochrony ubezpieczeniowej produktów, innych niż powiązane ze sprzedażą produktów kredytowych, w tym ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków, zdrowotnych oraz inwestycyjnych (ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe). Przychody z w/w tytułów ujmowane są odpowiednio:

- produkty ubezpieczeniowe oparte na rozliczeniach miesięcznych zarówno z ubezpieczycielem, jak i z Klientami są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w okresach miesięcznych;
- ze sprzedaży ubezpieczeń nie powiązanych ze sprzedażą produktów bankowych w tym: Unit Linked oraz Ubezpieczeń z Funduszem Kapitałowym ujmowane są jednorazowo w rachunku zysków i strat w momencie wykonania czynności.

Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży oraz zyski i straty powstałe w wyniku odkupu emisji własnej.

Wynik handlowy

Wynik handlowy obejmuje wyniki: na transakcjach walutowych; na transakcjach stopy procentowej i na pozostałych instrumentach. Wynik z transakcji walutowych obejmuje wyniki: z wymiany; z transakcji SWAP (FX swap i CIRS z wymianą kapitału); Fx forward; z opcji walutowych oraz z rewaluacji aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych. Wynik z transakcji stopy procentowej obejmuje wyniki: z kontraktów swap dla stóp procentowych; FRA i wynik odsetkowy z tytułu transakcji CIRS oraz wynik z opcji na stopę procentową (CAP/FLOOR). Wynik z pozostałych instrumentów finansowych obejmuje wynik z towarowych instrumentów pochodnych (w tym forward, futures), wynik z opcji na indeksy giełdowe, koszyki indeksów oraz towary i wynik z obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zalicza się przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością Banku. Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z zarządzania majątkiem osób trzecich, otrzymanych odszkodowań, kar i grzywien, wynagrodzeń z tytułu umów z różnymi kontrahentami, zwrotu kosztów dochodzenia roszczeń. Na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty ryzyka operacyjnego, dochodzenia roszczeń, zryczałtowanego zwrotu kosztów poniesionych przez ubezpieczyciela w związku z wykonywaniem przez Bank czynności ubezpieczającego i działalności zarządzania majątkiem osób trzecich. Uzyskane przychody podlegają jednorazowemu ujęciu w rachunku wyników.

2.3.20 Podatki

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat z wyjątkiem sytuacji, gdy podatek ujmowany jest w kapitale.

Podatek bieżący

Zobowiązania (należności) z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot wymaganych według przewidywań zapłaty na rzecz władz podatkowych (podlegających zwrotowi od władz podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych (i przepisów podatkowych), które obowiązywały prawnie lub faktycznie w końcu okresu sprawozdawczego.

Podatek odroczony

Podatek odroczony obliczany jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji różnic czasowych między wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań. Bank tworzy rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków:

- gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek i w momencie przeprowadzania transakcji nie wpływa na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- jednostka dominująca, inwestor lub wspólnik wspólnego przedsięwzięcia są w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych, i jest prawdopodobne, że różnice przejściowe nie odwrócą się w przewidywalnej przyszłości.

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych ujmuje się składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości prawdopodobnego dochodu do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, z wyjątkiem sytuacji:

- gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie dotyczy połączenia jednostek gospodarczych i w momencie przeprowadzania nie wpływa na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- gdy ujemne różnice przejściowe wynikają z inwestycji w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach poza zakresem, w którym jest prawdopodobne, że odwrócą się w przewidywalnej przyszłości i zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, od którego będzie można odpisać różnice przejściowe.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Bank obniża jego wartość

bilansową w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego jego zrealizowania. Bank ujmuje uprzednio nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim stało się prawdopodobne, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na jego zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub faktycznie w końcu okresu sprawozdawczego.

Podatek bieżący oraz podatek odroczony ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, jeżeli dotyczy on pozycji, które w tym samym lub innym okresie zostały ujęte w kapitale własnym.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy Bank posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku, a odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

2.4 Zmiany stosowanych zasad (polityki) rachunkowości

Zmiany w standardach rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 r., z wyjątkiem:

- 1) zmiany zasad ujmowania wynagrodzeń z bancassurance – szczegóły dotyczące zmiany zasad zostały przedstawione w punktach 2.2 oraz 2.3;
- 2) zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po dniu 1 stycznia 2013 r.:
 - zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub później;
 - zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Prezentacja pozycji pozostałych całkowitych dochodów* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 r. lub później;
 - zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy - Odroczony podatek dochodowy: Realizacja wartości aktywów* – mające zastosowanie począwszy od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub później;
 - MSSF 13 *Ustalenie wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub później;
 - zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* – mające

zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub później

- zmiany do MSR 36 *Ujawnienia dotyczące wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych* (opublikowano dnia 29 maja 2013 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 r.

Bank nie stwierdza istotnego wpływu powyższych zmian w standardach na sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Faza pierwsza standardu MSSF 9 *Instrumenty Finansowe* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 r. lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE;
- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 r. lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później - Bank zamierza stosować od 1 stycznia 2014 r.;
- MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 r. lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 r. lub później - Bank zamierza stosować od 1 stycznia 2014 r.;
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 r. lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później - Bank zamierza stosować od 1 stycznia 2014 r.;
- zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 *Przepisy przejściowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 r. lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 r. lub później - Bank zamierza stosować od 1 stycznia 2014 r.;
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 r. lub później - Bank zamierza stosować od 1 stycznia 2014 r.;
- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* – mający zastosowanie dla okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 r. lub później - Bank zamierza stosować od 1 stycznia 2014 r.;
- zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub później;
- zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 27 *Jednostki inwestycyjne* (opublikowane w październiku 2012 r.) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 r. – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania niezatwierdzone przez UE;

- KIMSF 21 *Opłaty publiczne* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 r. lub później – Bank zamierza stosować od 1 stycznia 2014 r.;
- zmiany do MSR 39 *Odnowienie instrumentów pochodnych i kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń* (opublikowane dnia 27 czerwca 2013 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później – Bank zamierza stosować od 1 stycznia 2014 r.;
- zmiany do MSR 19 *Programy określonych świadczeń*: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE;
- zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE;
- zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE;
- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania niezatwierdzony przez UE.

Bank nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Bank zasady (politykę) rachunkowości z wyjątkiem zmian, które będą wynikiem wprowadzenia MSSF 9.

Bank uważa, że zastosowanie KIMSF 21 nie będzie miało wpływu na łączny poziom rozpoznawanych kosztów opłat w roku obrotowym, natomiast może mieć wpływ na poziom rozpoznawanych tego typu kosztów w poszczególnych kwartałach roku obrotowego.

3. Segmenty działalności

Na potrzeby rachunkowości zarządczej Bank stosuje podział na następujące segmenty biznesowe:

- segment detaliczny;
- segment biznesowy;
- działalność skarbową;
- pozostałe.

Bank obsługuje klientów indywidualnych i biznesowych; oferuje im pełny zakres usług bankowych.

Podstawowe produkty dla osób fizycznych to:

- produkty kredytowe: pożyczki gotówkowe; karty kredytowe; linie kredytowe w rachunku bieżącym; kredyty na nieruchomości;
- produkty depozytowe: lokaty terminowe, konta oszczędnościowe;
- produkty maklerskie oraz fundusze inwestycyjne;
- konta osobiste;
- usługi transakcyjne: wpłaty i wypłaty gotówkowe, przelewy;
- transakcje wymiany walut.

Podstawowe produkty dla podmiotów gospodarczych:

- produkty kredytowe: limity debetowe w rachunkach bieżących; kredyty obrotowe; kredyty inwestycyjne; karty kredytowe;
- produkty depozytowe – lokaty terminowe;
- rachunki bieżące i pomocnicze;
- usługi transakcyjne: wpłaty i wypłaty gotówkowe; przelewy;
- produkty skarbowe: transakcje wymiany walut (również na termin); produkty pochodne.

Podstawowym elementem analizy jest dochodowość segmentów detalicznego i biznesowego, która obejmuje:

- przychody z marży pomniejszone o koszt finansowania (stawka, po jakiej oddział rozlicza się z Departamentem Transakcji Międzybankowych);
- przychody prowizyjne;
- przychody z transakcji skarbowych oraz wymiany walutowej realizowanych przez klientów;
- pozostałe przychody i koszty operacyjne.

Dochody segmentu detalicznego obejmują również dochody ze sprzedaży produktów maklerskich (m.in. przychody z prowadzenia rachunków brokerskich, pośrednictwa w obrocie papierami wartościowymi oraz przychody z tytułu dystrybucji jednostek funduszy inwestycyjnych).

Dochody segmentu biznesowego obejmują również dochody ze sprzedaży kredytów samochodowych.

Pozycja *Działalność skarbową* obejmuje efekty zarządzania pozycją globalną – płynnościową i walutową, wynikające z działalności jednostek Banku.

Pozycja *Pozostałe* obejmuje:

- wewnętrzny wynik odsetkowy naliczony od salda rezerw kredytowych;
- uzgodnienie zarządczej prezentacji kosztów inkrementalnych, polegające na odjęciu w linii przychodu prowizyjnego, zaprezentowanej w segmentach biznesowych, kwoty dotyczącej kosztów inkrementalnych;
- niealokowane do jednostek biznesowych koszty prowizyjne (m.in. koszty: obsługi gotówki, korzystania z bankomatów, przelewów krajowych i zagranicznych);
- niezwiązane bezpośrednio z działalnością segmentów biznesowych pozostałe koszty i przychody operacyjne.

Wyniki i wolumeny w podziale na segmenty za rok zakończony 31 grudnia 2013 r.

Raport segmentowy	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbowa	Pozostałe	Bank razem
Wynik odsetkowy zewnętrzny	506 708	359 767	123 360	0	989 835
przychody zewnętrzne	848 413	500 971	160 329	0	1 509 713
koszty zewnętrzne	-341 705	-141 204	-36 969	0	-519 878
Wynik odsetkowy wewnętrzny	85 832	-62 876	-57 632	34 676	0
przychody wewnętrzne	432 757	213 573	961 708	35 979	1 644 017
koszty wewnętrzne	-346 925	-276 449	-1 019 340	-1 303	-1 644 017
Wynik z tytułu odsetek	592 540	296 891	65 728	34 676	989 835
Przychody z tytułu opłat i prowizji	276 775	172 783	0	9 387	458 945
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-42 782	-1 696	-323	-155 951	-200 752
Wynik z tytułu opłat i prowizji	233 993	171 087	-323	-146 564	258 193
Przychody z tytułu dywidend	0	0	0	1 803	1 803
Wynik handlowy	599	29 434	196 779	41	226 853
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	56 506	112 896	-157 642	52	11 812
Pozostałe przychody operacyjne	45 400	7 016	-433	2 969	54 952
Pozostałe koszty operacyjne	-6 973	-218	-1 072	-13 951	-22 214
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	38 427	6 798	-1 505	-10 982	32 738
Wynik razem przed uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	922 065	617 106	103 037	-120 974	1 521 234
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-200 289	-201 570	0	-3 062	-404 921
Wynik po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	721 776	415 536	103 037	-124 036	1 116 313
Koszty działania banku	-618 032	-218 989	-2 173	0	-839 194
Zysk/strata brutto	103 744	196 547	100 864	-124 036	277 119
Podatek dochodowy	0	0	0	-57 367	-57 367
Zysk/strata netto	103 744	196 547	100 864	-181 403	219 752
Nakłady inwestycyjne (koszty nabycia aktywów)				50 788	50 788
Amortyzacja				-75 156	-75 156
Aktywa	10 585 360	9 072 540	5 886 880	0	25 544 780
Zobowiązania i kapitały	14 223 512	6 647 500	4 673 768	0	25 544 780

Produkt	Segment detaliczny	Segment biznesowy
Depozyty terminowe i rachunki bieżące	196 929	134 733
Produkty kredytowe	598 850	332 763
Produkty maklerskie, fund. inwest., produkty strukturyzowane	88 779	0
Produkty skarbowe	53 898	142 122
Pozostałe	-16 391	7 488
Razem	922 065	617 106

Wyniki i wolumeny w podziale na segmenty za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 r.

Raport segmentowy	Dane przekształcone					
	Klienci indywidualni	Klienci biznesowi	Działalność skarbowa	Pozostałe	Bank razem	
Wynik odsetkowy zewnętrzny	326 723	361 297	138 515	0	826 535	
przychody zewnętrzne	754 267	482 804	162 563	0	1 399 634	
koszty zewnętrzne	-427 544	-121 507	-24 048	0	-573 099	
Wynik odsetkowy wewnętrzny	211 103	-112 077	-112 884	13 858	0	
przychody wewnętrzne	517 411	227 305	1 059 272	14 483	1 818 471	
koszty wewnętrzne	-306 308	-339 382	-1 172 156	-625	-1 818 471	
Wynik z tytułu odsetek	537 826	249 220	25 631	13 858	826 535	
Przychody z tytułu opłat i prowizji	183 234	158 075	0	24 843	366 152	
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-37 754	-3 232	-324	-128 860	-170 170	
Wynik z tytułu opłat i prowizji	145 480	154 843	-324	-104 017	195 982	
Przychody z tytułu dywidend	0	0	0	20	20	
Wynik handlowy	29	30 740	154 591	-2 534	182 826	
Wynik zrealizowany na pozostałych instrumentach finansowych	37 048	118 841	-132 903	-147	22 839	
Pozostałe przychody operacyjne	40 904	757	11	19 917	61 589	
Pozostałe koszty operacyjne	-3 690	-387	-1	-13 882	-17 960	
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	37 214	370	10	6 035	43 629	
Wynik razem przed uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	757 597	554 014	47 005	-86 785	1 271 831	
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-149 713	-128 096	0	-779	-278 588	
Wynik po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	607 884	425 918	47 005	-87 564	993 243	
Koszty działania banku	-595 133	-308 610	-1 289	0	-905 032	
Zysk/strata brutto	12 751	117 308	45 716	-87 564	88 211	
Podatek dochodowy				-28 751	-28 751	
Zysk/strata netto	12 751	117 308	45 716	-116 315	59 460	
Nakłady inwestycyjne (koszty nabycia aktywów)					48 989	48 989
Amortyzacja					-72 555	-72 555
Aktywa	7 403 554	6 755 338	7 025 774	0	21 184 666	
Zobowiązania i kapitały	12 649 730	4 822 465	3 712 471	0	21 184 666	

Wynik przed uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w ujęciu produktowym.

Produkt	Segment detaliczny	Segment biznesowy
Depozyty terminowe i rachunki bieżące	188 396	125 935
Produkty kredytowe	458 857	247 527
Produkty maklerskie, fund. inwest., produkty strukturyzowane	61 470	238
Produkty skarbowe	37 207	150 302
Pozostałe	11 667	30 012
Razem	757 597	554 014

Noty do rachunku zysków i strat

4. Wynik z tytułu odsetek

4.1. Wynik z tytułu odsetek według podmiotów	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek	1 509 713	1 399 634
sektor finansowy	91 922	111 353
sektor niefinansowy	1 339 224	1 214 862
instytucje rządowe i samorządowe	78 567	73 419
Koszty z tytułu odsetek	-519 878	-573 099
sektor finansowy	-114 310	-86 613
sektor niefinansowy	-403 999	-485 083
instytucje rządowe i samorządowe	-1 569	-1 403
Wynik z tytułu odsetek	989 835	826 535

4.2. Wynik z tytułu odsetek według produktów	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek	1 509 713	1 399 634
rachunki bieżące	18 099	20 912
lokaty jednodniowe	1 014	1 389
lokaty terminowe	940	7 280
kredyty	1 322 345	1 199 018
instrumenty dłużne	112 193	127 356
skupione wierzytelności	36 086	37 709
pochodne instrumenty zabezpieczające	17 940	0
pozostałe	1 096	5 970
Koszty z tytułu odsetek	-519 878	-573 099
depozyty bieżące	-56 434	-37 462
depozyty terminowe	-362 672	-449 886
operacje papierami wartościowymi z przyrzeczeniem odkupu	-15 021	-18 579
zabezpieczenia pieniężne	-4 263	-7 438
emisja własna	-60 570	-55 739
pochodne instrumenty zabezpieczające	-17 501	0
pozostałe	-3 417	-3 995
Wynik z tytułu odsetek	989 835	826 535

Przychody odsetkowe obejmują, przede wszystkim, odsetki od kredytów oraz odsetki i dyskonto od obligacji. Koszty z tytułu odsetek dotyczą głównie depozytów terminowych dla klientów bankowości detalicznej.

W latach 2013 i 2012 wartość przychodów odsetkowych od kredytów z rozpoznaną utratą wartości wyniosła odpowiednio 67 929 tys. zł i 43 495 tys. zł.

5. Wynik z tytułu prowizji i opłat

	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone
Przychody z tytułu prowizji i opłat	458 945	366 152
udzielone kredyty	41 386	16 497
wynagrodzenia z tyt. pośrednictwa sprzedaży ubezpieczeń	129 873	110 856
rozliczenia	83 201	70 353
zobowiązania gwarancyjne	9 768	15 559
pozostałe czynności bankowe	88 060	80 724
obsługa rachunków bankowych	35 237	21 241
prowizje maklerskie	48 551	37 527
skupione wierzytelności (faktoring)	10 355	7 779
pozostałe prowizje	12 514	5 616
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-200 752	-170 170
prowizje wypłacane agentom	-22 467	-22 903
usługi powiernicze	-186	-113
rozliczenia	-54 695	-41 378
koszty rekompensat, nagród dla klienta	-24 778	-18 277
koszty wydanych kart płatniczych	-10 244	-10 928
koszty pozyskania klientów	-557	-1 109
prowizje za udostępnianie bankomatów	-21 276	-18 417
opłaty za raporty (BIK, KRS, KR D)	-938	-1 568
usługi assistance dla klientów	-11 117	-3 635
prowizje wypłacane podmiotom z tytułu umów na wykonywanie określonych czynności	-27 199	-26 408
prowizje maklerskie	-5 730	-7 580
pozostałe prowizje	-21 565	-17 854
Wynik z tytułu prowizji i opłat	258 193	195 982

6. Wynik handlowy

	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012
Transakcje walutowe	156 090	134 190
Transakcje stopy procentowej	67 030	46 926
Pozostałe instrumenty	3 733	1 710
Wynik handlowy	226 853	182 826

Wynik z transakcji walutowych obejmuje wyniki: z wymiany; z transakcji typu SWAP (fx swap i CIRS z wymianą kapitału) i Fx forward; z opcji walutowych, z rewaluacji aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych.

Wynik z transakcji stopy procentowej obejmuje wyniki: z kontraktów swap dla stóp procentowych; FRA; wynik odsetkowy z tytułu transakcji CIRS oraz wynik z opcji na stopę procentową (CAP/FLOOR).

Wynik z pozostałych instrumentów finansowych to wynik z obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi, wynik z towarowych instrumentów pochodnych (w tym forward, futures), wynik z opcji na indeksy giełdowe, koszyki indeksów oraz towary.

7. Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych

	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	12 254	22 269
Emisja własna	-298	570
przychody z odkupu	44	625
straty z odkupu	-342	-55
Certyfikaty inwestycyjne	-144	0
Zrealizowany wynik na pozostałych instrumentach finansowych	11 812	22 839

8. Wynik z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012
Pozostałe przychody operacyjne z tytułu:	54 952	61 589
działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	9 980	11 459
otrzymanych odszkodowań, kar i grzywien	680	176
wynagrodzenie z tytułu umów z kontrahentami	5 568	6 335
zakup wierzytelności	2 673	3 047
zwrotu kosztów dochodzenia roszczeń	11 481	6 848
zarachowanych przychodów z tytułu zwrotu podatku z urzędu skarbowego	12 926	29 297
przychodu ze sprzedaży usług	5 701	894
inne	5 943	3 533
Pozostałe koszty operacyjne z tytułu:	-22 214	-17 960
działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	-1 949	-2 442
zapłaconych odszkodowań, kar i grzywien	-548	-24
nagród wręczonych klientom	-1 451	-2 193
ryzyka operacyjnego	-3 232	-2 381
dochodzenia roszczeń	-5 925	-3 003
zryczałtowanego zwrotu kosztów poniesionych przez ubezpieczyciela w związku z wykonywaniem przez Bank czynności ubezpieczającego	-1 949	-4 323
zakupu wierzytelności	-3 724	-4
świadczenia w formie akcji	0	-1 265
inne	-3 436	-2 325
Wynik z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	32 738	43 629

9. Koszty działania Banku

	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone
Koszty pracownicze	-455 210	-519 028
wynagrodzenia	-371 702	-314 297
narzuty na wynagrodzenia	-64 607	-50 673
świadczenia w formie akcji	-13 414	-149 229
pozostałe	-5 487	-4 829
Koszty ogólnego zarządu	-300 335	-308 523
koszty informatyczne	-32 721	-26 552
koszty czynszu i utrzymania budynków	-139 478	-135 444
koszty marketingowe	-41 280	-62 690
koszty szkoleń	-12 850	-9 877
koszty usług doradczych	-13 308	-11 275
koszty BFG	-14 281	-9 708
koszty leasingu środków trwałych i wartości niematerialnych	-7 244	-8 018
koszty usług telekomunikacyjnych	-14 094	-13 487
koszty usług zewnętrznych	-11 594	-9 597
świadczenia w formie akcji	0	-283
koszty pierwszej oferty publicznej	0	-9 611
pozostałe	-13 485	-11 981
Amortyzacja	-75 156	-72 555
rzeczowe aktywa trwałe	-48 630	-47 417
wartości niematerialne	-26 526	-25 138
Podatki i opłaty	-8 493	-4 926
Razem koszty działania banku	-839 194	-905 032

Przedmiotem leasingu Banku są samochody osobowe. Zawarte umowy są zaliczane do kategorii umów leasingu operacyjnego, gdyż w 2011 r. – w związku z wygasaniem kontraktów trzyletnich – podpisano nową umowę na leasing samochodów przez okres 36 miesięcy.

Na 31 grudnia 2013 r. Bank ma zawartych 557 umów na leasing samochodów (z 3-letnim okresem umownym oraz stałymi ratami).

Leasing operacyjny samochodów według terminów płatności	Od 31.12.2013	Od 31.12.2012
Do 1 roku	8 180	984
Od 1 roku do 3 lat	8 061	7 036
Razem	16 241	8 020

Bank nie jest właścicielem żadnej z użytkowanych nieruchomości, więc koszty najmu stanowią znaczną pozycję kosztów ogólnego zarządu (w sprawozdawanych okresach przekroczyły one 40% kosztów ogólnego zarządu). Wynajmując lokale na swoje placówki, Bank podpisuje umowy na co najmniej 5 lat (ok. 70% umów na okres 5 lat). Umowy zawierają klauzulę dotyczącą zmiany kwoty najmu w zależności od zmian wskaźnika inflacji w danym roku, z której wynajmujący może skorzystać. Wszystkie umowy najmu zawierane są na warunkach rynkowych. Najwięcej placówek znajduje się w Warszawie i Krakowie.

Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu według terminów płatności	Od 31.12.2013	Od 31.12.2012
Do 1 roku	79 803	106 786
Od 1 roku do 5 lat	225 264	250 657
Powyżej 5 lat	5 700	781
Razem	310 767	358 224

10. Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości

	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012
Odpisy na należności od klientów	-388 457	-254 446
sektor finansowy	-1 064	-409
sektor niefinansowy	-387 393	-254 037
klient detaliczny	-201 602	-131 624
klient biznesowy	-185 791	-122 413
Dłużne papiery wartościowe	-181	-2 122
IBNR dla klientów bez utraty wartości	8 930	-21 723
sektor finansowy	1 140	-1 565
sektor niefinansowy	7 791	-20 158
klient detaliczny	-966	-18 541
klient biznesowy	8 757	-1 617
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	-1 112	-246
Rzeczowe aktywa trwale i wartości niematerialne	-101	-51
Odpis na aktywa przeznaczone do sprzedaży	-24 000	0
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-404 921	-278 588

W 2013 r. Bank zaimplementował nowy model estymacji parametru LGD. Nowy model oparty jest na własnej historii odzysków i zgodnie z oczekiwaniami KNF uwzględnia bieżącą sytuację (Point In Time). Model został wdrożony dla potrzeb kalkulacji odpisu na poniesione, lecz nieujawnione straty (IBNR) oraz odpisu aktualizującego szacowanego wg metody grupowej, co skutkuje niższym poziomem odpisów na koniec 2013 roku odpowiednio w kwotach 24,5 mln zł i 31,8 mln zł.

Na 31 grudnia 2013 r. Bank wycenił składnik aktywów przeznaczonych do sprzedaży w wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów sprzedaży, tj. zgodnie z MSSF 5 w niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. W związku z wyceną składnika aktywów przeznaczonych do sprzedaży w wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, Bank ujął w 2013 r. odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w wysokości 24 mln zł. Wartość godziwa została oszacowana przez Bank przy użyciu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

11. Podatek dochodowy

11.1 Ujęty w rachunku zysków i strat	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone
Podatek bieżący	47 439	64 775
bieżący rok	47 439	64 775
Podatek odroczony	9 928	-36 024
powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	9 928	-36 024
Razem podatek księgowy ujęty w rachunku zysków i strat	57 367	28 751

11.2 Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone
Zysk brutto	277 119	88 211
Podatek dochodowy 19%	52 653	16 760
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	8 046	30 903
Koszty reprezentacji	285	239
PFRON	878	655
Rezerwy na należności kredytowe w części nie pokrytej podatkiem odroczonym	3 075	416
Koszty rezerw na opcje menedżerskie	2 549	27 841
Darowizny	2	0
Inne	1 257	1 752
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	-1 829	-8 105
Rozwiązanie rezerw na należności kredytowe w części nie pokrytej podatkiem odroczonym	-158	-5 711
Dywidendy otrzymane	-338	0
Inne	-1 333	-2 394
Koszty podatkowe nie będące kosztami bilansowymi	-497	-1 194
Amortyzacja podatkowa wartości firmy	-497	-1 194
Rozliczenie straty podatkowej	0	1 899
Korekty CIT za lata ubiegłe dotycząca współczynnika struktury sprzedaży opodatkowanej VAT	517	0
Rozpoznanie aktywa z tytułu aportu wierzytelności do Obrót Wierzytelnościami Alior Polska sp. z o.o. S.K.A	-1 465	-10 019
Ulga na nowe technologie	-61	-1 484
Inne	3	-9
Podatek księgowy ujęty w rachunku zysków i strat	57 367	28 751
Efektywna stawka podatkowa	20,70%	32,59%

11.3 Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego

Zmiany różnic przejściowych w ciągu roku

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2012 Dane przekształcone	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2013
Prowizje pobrane z góry	81 418	17 112	0	98 530
Odsetki naliczone od depozytów	23 344	-9 480	0	13 864
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	7 629	7 770	0	15 399
Ujemna wycena papierów wartościowych	876	4 596	3 439	8 911
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	6 492	15 262	0	21 754
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	296 050	55 591	11 151	362 792

Premia do otrzymania od opcji	9 175	-37	0	9 138
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów	10 595	-7 860	0	2 735
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych	50 151	8 640	0	58 791
Pozostałe rezerwy	791	738	0	1 529
Rozpoznanie aktywa z tytułu aportu do Obrót wierzycielnościami Alior Polska sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna	10 019	-3 148	0	6 871
Strata podatkowa	8 387	-8 387	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	504 927	80 797	14 590	600 314

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2012 Dane przekształcone	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2013
Odsetki naliczone od lokat międzybankowych	-9	6	0	-3
Odsetki naliczone od kredytów	-26 908	-5 304	0	-32 212
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	-3 692	-2 675	0	-6 367
Dodatnia wycena papierów wartościowych	-2 597	-1	2 316	-282
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	-9 602	-20 140	0	-29 742
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	-301 881	-55 578	-10 443	-367 902
Różnica między amortyzacją bilansową a amortyzacją podatkową	-13 123	-2 423	0	-15 546
Przychody naliczone nieotrzymane	-3 851	-4 610	0	-8 461
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-361 663	-90 725	-8 127	-460 515

Podatek odroczony - stan bilansowy	143 264	-9 928	6 463	139 799
---	----------------	---------------	--------------	----------------

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2011	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2012
Prowizje pobrane z góry	61 406	20 012	0	81 418
Odsetki naliczone od depozytów	7 806	15 538	0	23 344
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	2 677	4 952	0	7 629
Ujemna wycena papierów wartościowych	3 479	426	-3 029	876
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	2 384	4 108	0	6 492
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	289 196	6 854	0	296 050
Premia do otrzymania od opcji	7 843	1 332	0	9 175
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów	8 875	-1 039	2 759	10 595
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych	30 909	19 242	0	50 151
Pozostałe rezerwy	956	-165	0	791
Rozpoznanie aktywa z tytułu aportu do SKA	0	10 019	0	10 019
Strata podatkowa	44 995	-36 608	0	8 387
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	460 526	44 671	-270	504 927

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2011	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	31.12.2012
Odsetki naliczone od lokat międzybankowych	-723	714	0	-9
Odsetki naliczone od kredytów	-21 815	-5 093	0	-26 908
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	-4 831	1 139	0	-3 692
Dodatnia wycena papierów wartościowych	-48	3	-2 552	-2 597
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	-2 338	-7 264	0	-9 602
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	-303 263	1 382	0	-301 881
Różnica między amortyzacją bilansową a amortyzacją podatkową	-9 883	-3 240	0	-13 123
Przychody naliczone nieotrzymane	-7 563	3 712	0	-3 851
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-350 464	-8 647	-2 552	-361 663
Podatek odroczonego - stan bilansowy	110 062	36 024	-2 822	143 264

11.4 Uznawanie aktywów i tworzenie rezerw na dany okres sprawozdawczy

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2013	31.12.2012 Dane przekształcone
Prowizje pobrane z góry	-17 112	-20 012
Odsetki naliczone od depozytów	9 480	-15 538
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	-7 770	-4 952
Ujemna wycena papierów wartościowych	-4 596	-426
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	-15 262	-4 108
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	-55 591	-6 854
Premia do otrzymania od opcji	37	-1 332
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów	7 860	1 039
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych	-8 640	-19 242
Pozostałe rezerwy	-738	165
Rozpoznanie aktywa z tyt. aportu do SKA	3 148	-10 019
Strata podatkowa	8 387	36 608
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-80 797	-44 671

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2013	31.12.2012 Dane przekształcone
Odsetki naliczone od lokat międzybankowych	-6	-714
Odsetki naliczone od kredytów	5 304	5 093
Odsetki / dyskonto naliczone od papierów wartościowych	2 675	-1 139
Dodatnia wycena papierów wartościowych	1	-3
Odsetki naliczone od instrumentów pochodnych	20 140	7 264
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	55 578	-1 382
Różnica między amortyzacją bilansową a podatkową	2 423	3 240
Przychody naliczone nieotrzymane	4 610	-3 712

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	90 725	8 647
Podatek odroczony za okres sprawozdawczy	9 928	-36 024
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach	31.12.2013	31.12.2012 Dane przekształcone
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów	0	-2 759
Ujemna wycena papierów wartościowych	-3 439	3 029
Dodatnia wycena papierów wartościowych	-2 316	2 552
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	-11 151	0
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	10 443	0
Razem	-6 463	2 822

12. Zysk przypadający na jedną akcję

	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012 Dane przekształcone
Zysk netto	219 752	59 460
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	63 582 965	51 149 351
Opcje na akcje	3 331 250	3 331 250
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	66 914 215	54 480 601
Zysk netto przypadający na jedną akcję zwykłą (zł)	3,46	1,16
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (zł)	3,28	1,09

Noty do sprawozdania z sytuacji finansowej

13. Kasa i środki w banku centralnym

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Rachunek bieżący w banku centralnym	870 579	877 582
Gotówka	196 648	152 386
Kasa i środki w banku centralnym	1 067 227	1 029 968

Począwszy od 31 grudnia 2008 r. Bank utrzymuje rezerwę obowiązkową na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim, w wysokości zgodnej z decyzjami Rady Polityki Pieniężnej. Od 31 grudnia 2010 roku stopa rezerwy obowiązkowej wynosi 3,5%.

14. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

14.1 Według struktury rodzajowej	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Instrumenty dłużne	3 388 218	4 320 504
emitowane przez Skarb Państwa	2 441 675	2 592 591
bony skarbowe	0	93 762
obligacje skarbowe	2 441 675	2 416 889
euroobligacje	0	81 940
emitowane przez instytucje monetarne	539 075	1 584 555
obligacje	139 270	185 256
certyfikaty depozytowe	0	149 889
bony pieniężne	399 805	1 249 410
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	64 627	138 361
obligacje	43 743	118 310
euroobligacje	20 884	20 051
emitowane przez przedsiębiorstwa	342 841	4 997
obligacje	342 841	4 997
Instrumenty kapitałowe	307	243
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 388 525	4 320 747

14.2 Według terminów zapadalności	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
bez określonego terminu	307	243
≤ 1M	477 226	1 374 227
> 1M ≤ 3M	57 248	248 467
> 3M	199 230	180 744
> 6M ≤ 1Y	109 031	62 664
> 1Y ≤ 2Y	616 796	580 925
> 2Y ≤ 5Y	1 334 376	774 674
> 5Y ≤ 10Y	594 311	1 098 803
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 388 525	4 320 747

14.3 Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Instrumenty dłużne	4 316	4 135
emitowane przez przedsiębiorstwa	4 316	4 135
obligacje	4 316	4 135

Poniższe zestawienia przedstawiają hierarchię metod wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, wycenianych do wartości godziwej na dzień 31.12.2013 r. oraz dane porównawcze na 31.12.2012 r.

Zgodnie z MSSF 7 Bank zaklasyfikował:

- do poziomu 1 – wszystkie papiery, dla których występują notowania cen na aktywnych rynkach finansowych;

Do grupy tej należą głównie dłużne skarbowe papiery wartościowe. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o cenę kupna z kwotowań na rynku międzybankowym, kwotowań brokerskich oraz kwotowań BondSpot.

- do poziomu 2 – instrumenty, dla których ceny nie są bezpośrednio obserwowalne, ale cena służąca do wyceny jest oparta na kwotowaniach z aktywnych rynków transakcji;

Do grupy tej należą bony pieniężne oraz dłużne komercyjne papiery wartościowe. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, zakładającą konstrukcję krzywych dochodowości opartych o kwotowania rentowności papierów wartościowych z rynku międzybankowego.

W przypadku dłużnych komercyjnych papierów wartościowych wycena ustalana jest w oparciu o krzywe dochodowości skorygowane o ustaloną różnicę (spread kredytowy), o ile różnicę tą można wyznaczyć na podstawie obserwowanych kwotowań rynkowych, np. w oparciu o kwotowania transakcji swap kredytowych.

Ponadto do tego poziomu zaliczone zostały dłużne komercyjne papiery wartościowe notowane na rynkach giełdowych charakteryzujące się niskim wolumenem obrotu na tym rynku.

- do poziomu 3 – instrumenty, dla których przynajmniej jeden z czynników wpływających na cenę nie jest obserwowany na rynku.

W tej grupie wykazano pozycję Banku w dłużnych komercyjnych papierach wartościowych, w przypadku których oprócz parametrów pochodzących z kwotowań rynkowych na wartość godziwą ma wpływ nieobserwowalna wysokość spreadu kredytowego. Spread ustalany jest na podstawie ceny rynku pierwotnego lub z momentu zawarcia transakcji. Podlega on okresowej aktualizacji w okresach wystąpienia wiarygodnych kwotowań rynkowych, bądź pozyskania cen z transakcji o porównywalnym wolumenie. Wysokość spreadu ulega również zmianie na podstawie informacji o zmianie standingu finansowego emitenta papieru. Na koniec 2013 r. wrażliwość zmiany wyceny tych aktywów w przypadku wzrostu spreadu kredytowego o 1 punkt bazowy wynosiła 7 tys. PLN.

Przeniesienia instrumentów pomiędzy poziomami wyceny następują wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Przesłankami przeniesienia są warunki opisane w międzynarodowych standardach sprawozdawczości finansowej, tj. m.in. dostępność kwotowań instrumentu z aktywnego rynku, dostępność kwotowań czynników wyceny, bądź występowanie wpływu czynników nieobserwowalnych na wartość godziwą.

14.4 Wartość godziwa	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Poziom 1	2 506 302	2 656 157
Bony skarbowe	0	93 762
Obligacje skarbowe	2 441 675	2 416 889
Obligacje pozostałe	64 627	145 506
Poziom 2	591 186	1 664 347
Bony pieniężne	399 805	1 249 410
Obligacje pozostałe	191 381	265 048
Certyfikaty depozytowe	0	149 889
Poziom 3	291 037	243
Instrumenty kapitałowe	307	243
Obligacje pozostałe	290 730	0
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży według poziomów	3 388 525	4 320 747

W 2013 roku przesunięto z poziomu 1 do poziomu 3 jedną emisję obligacji korporacyjnych, dla której brak jest kwotowań na rynku międzybankowym zaś czynnikiem nieobserwowalnym jest spread kredytowy. Ponadto Bank konserwatywnie przeklasyfikował z poziomu 1 do poziomu 2 bony pieniężne NBP, które nie są

kwotowane na aktywnym rynku, aczkolwiek ich wartość godziwa jest w sposób wiarygodny wyznaczana, gdyż są to krótkoterminowe papiery dłużne o znanej rentowności równej stopie referencyjnej na bieżąco emitowane przez bank centralny.

14.5 Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zakwalifikowanych do poziomu 3

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Bilans otwarcia	243	0
Przeniesienie z poziomu I	98 855	0
Zwiększenia, w tym:	240 745	248
Zakup	237 820	248
Przychód ujęty w rachunku zysków i strat	806	0
Zmiana stanu odsetek naliczonych	975	0
Wycena do wartości godziwej	1 141	0
Różnice kursowe	3	0
Zmniejszenia, w tym:	-48 806	-5
Sprzedaż/ wykup	-48 806	0
Różnice kursowe	0	-5
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zakwalifikowane do poziomu 3 na koniec okresu	291 037	243

15. Należności od klientów

15.1 Według struktury rodzajowej

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012 Dane przekształcone
Segment detaliczny	10 585 360	7 552 280
Kredyty operacyjne	118 342	82 849
Kredyty konsumpcyjne	5 240 515	3 941 840
Kredyty consumer finance	650 741	50 553
Kredyty na zakup papierów wartościowych	160 678	226 932
Kredyty w rachunku karty kredytowej	193 157	166 716
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	3 393 901	2 305 218
Pozostałe kredyty hipoteczne	797 964	729 950
Pozostałe należności	30 062	48 222
Segment biznesowy	9 072 540	6 747 302
Kredyty operacyjne	4 854 894	4 087 867
Kredyty samochodowe	239 497	375 210
Kredyty inwestycyjne	3 366 771	1 617 932
Skupione wierzytelności (faktoring)	561 826	623 095
Pozostałe należności	49 552	43 198
Należności od klientów	19 657 900	14 299 582

15.2 Według wartości brutto i bilansowej

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012 Dane przekształcone
Segment detaliczny	10 585 360	7 552 280
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	3 393 901	2 305 218
bez utraty wartości	3 336 934	2 292 023
z utratą wartości	68 766	22 853
IBNR	-2 380	-5 019
odpis	-9 419	-4 639

Kredyty consumer finance	650 741	50 553
bez utraty wartości	645 989	50 972
z utratą wartości	21 014	168
IBNR	-2 793	-483
odpis	-13 469	-104
Pozostałe kredyty detaliczne	6 540 718	5 196 509
bez utraty wartości	6 303 837	5 123 662
z utratą wartości	704 269	376 986
IBNR	-45 921	-44 496
odpis	-421 467	-259 643
Segment biznesowy	9 072 540	6 747 302
bez utraty wartości	8 838 080	6 550 467
z utratą wartości	612 385	450 540
IBNR	-15 789	-22 108
odpis	-362 136	-231 597
Należności od klientów	19 657 900	14 299 582

Rezerwa na poniesione, lecz nieujawnione straty (IBNR) wyniosła: 66 883 tys. zł w dniu 31 grudnia 2013 r. i 72 106 tys. zł w dniu 31 grudnia 2012 r.

15.3 Należności od klientów z utratą wartości	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012 Dane przekształcone
Należności od klientów oceniane indywidualnie	482 847	299 882
Segment detaliczny	251 106	94 388
należności od klientów	473 440	212 737
odpis	-222 334	-118 349
Segment biznesowy	231 741	205 494
należności od klientów	556 406	386 505
odpis	-324 665	-181 011
Należności od klientów oceniane portfelowo	117 096	54 682
Segment detaliczny	98 588	41 233
należności od klientów	320 609	187 270
odpis	-222 021	-146 037
Segment biznesowy	18 508	13 449
należności od klientów	55 979	64 035
odpis	-37 471	-50 586
Należności od klientów z utratą wartości	599 943	354 564

15.4 Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności (bez IBNR)	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012 Dane przekształcone
Bilans otwarcia	495 983	299 009
Zmiany odpisów:	310 508	196 974
Zwiększenia	721 430	479 358
Segment detaliczny	419 434	282 180
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	14 699	10 466
Kredyty pozostałe	404 735	271 714

Segment biznesowy	301 996	197 178
Kredyty pozostałe	284 157	180 717
Skupione wierzytelności (faktoring)	12 611	9 664
Pozostałe należności	5 228	6 797
Zmniejszenia	-332 973	-224 912
Segment detaliczny	-217 832	-150 556
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	-9 966	-7 758
Kredyty pozostałe	-207 866	-142 798
Segment biznesowy	-115 141	-74 356
Kredyty pozostałe	-108 369	-70 961
Skupione wierzytelności (faktoring)	-5 089	-963
Pozostałe należności	-1 683	-2 432
Inne zmiany	-23 775	-19 229
Spisanie w ciężar odpisów	-53 906	-37 760
Różnice kursowe	-268	-483
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	806 491	495 983

15.5 Według terminów zapadalności (na datę bilansową)

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Segment detaliczny	10 585 360	7 552 280
≤ 1M	1 515 919	1 354 759
> 1M ≤ 3M	520 859	101 558
> 3M ≤ 6M	300 675	158 692
> 6M ≤ 1Y	281 584	398 584
>1Y ≤ 2Y	891 093	523 198
>2Y ≤ 5Y	2 266 721	1 319 626
>5Y ≤ 10Y	2 044 339	1 620 061
>10Y ≤ 20Y	1 470 208	1 040 088
>20Y	1 293 962	1 035 714
Segment biznesowy	9 072 540	6 747 302
≤ 1M	3 600 406	3 053 036
> 1M ≤ 3M	972 840	423 785
> 3M ≤ 6M	494 160	484 091
> 6M ≤ 1Y	373 558	767 486
>1Y ≤ 2Y	860 571	670 106
>2Y ≤ 5Y	1 635 095	794 867
>5Y ≤ 10Y	888 140	445 150
>10Y ≤ 20Y	247 770	108 781
>20Y	0	0
Należności od klientów	19 657 900	14 299 582

15.6 Według struktury walutowej

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Segment detaliczny	10 585 360	7 552 280
PLN	9 564 603	6 472 802
Pozostałe	1 020 757	1 079 478
Segment biznesowy	9 072 540	6 747 302
PLN	7 275 394	5 978 534
Pozostałe	1 797 146	768 768

Należności razem	19 657 900	14 299 582
-------------------------	-------------------	-------------------

15.7 Dziesięciu największych kredytobiorców

	Waluta	Stan 31.12.2013
Firma 1	PLN	395 506
Firma 2	EUR,GBP,PLN	190 975
Firma 3	PLN	164 467
Firma 4	EUR	151 387
Firma 5	PLN	148 853
Firma 6	EUR	141 604
Firma 7	PLN	140 864
Firma 8	PLN	120 016
Firma 9	EUR	118 000
Firma 10	PLN	102 140

15.8 Dziesięciu największych kredytobiorców

	Waluta	Stan 31.12.2012
Firma 1	PLN,EUR	155 756
Firma 2	PLN,EUR	152 978
Firma 3	PLN	119 150
Firma 4	PLN	99 775
Firma 5	PLN,EUR	84 188
Firma 6	PLN	73 521
Firma 7	PLN,EUR	66 546
Firma 8	PLN,EUR	62 994
Firma 9	PLN	57 098
Firma 10	PLN	56 993

W powyższych dwóch tabelach prezentowane jest saldo kredytu według wartości nominalnej. Zasady limitów koncentracji opisane zostały w nocie nr 45.

16. Należności od banków

16.1 Według struktury rodzajowej

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Rachunki bieżące	99 822	82 861
Lokaty jednodniowe	82 157	112 371
Lokaty terminowe	2 468	85 131
Kaucje udzielone	57 280	90 798
Pozostałe	12 472	114
Należności od banków	254 199	371 275

16.2 Według terminów zapadalności (na datę bilansową)

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
≤ 1M	254 199	291 275
> 1M ≤ 3M	0	80 000
Należności od banków	254 199	371 275

16.3 Według struktury walutowej	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
PLN	7 323	82 991
EUR	94 043	74 680
GBP	30 779	34 445
USD	76 164	133 759
CHF	20 430	16 421
Pozostałe waluty	25 460	28 979
Należności od banków	254 199	371 275

Transakcje terminowe z przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży Bank zawiera w celu optymalizacji zarządzania płynnością bieżącą, kwalifikowane są zatem wyłącznie do portfela bankowego. Sporadycznie pojawiające się transakcje w księdze handlowej wynikają z arbitrażu pozbawionego ryzyka. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży są krótkoterminowe, ich maksymalna zapadalność to 1 miesiąc, przeprowadzane są głównie w PLN, zdecydowanie rzadziej w EUR i USD. Saldo netto transakcji repo i reverse repo o zapadalności do 1 miesiąca wchodzi w skład bufora płynności (aktywów płynnych) Banku. Na koniec grudnia 2013 r. Bank nie posiadała żadnych transakcji reverse repo.

Kaucje udzielone dotyczą zabezpieczeń przekazanych innym bankom w ramach rozliczeń związanych z umową CSA (Credit Support Annex).

17. Rzeczowe aktywa trwałe

Stan 31.12.2013	Środki trwałe w budowie	Urządzenia techniczne (w tym sprzęt informatyczny)	Inwestycje w obce obiekty	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	20 088	141 226	135 499	62 472	359 285
Zmiany z tytułu:	-6 756	32 899	14 748	8 074	48 965
Zakupów w 2013 r.	0	26 393	14 860	9 515	50 768
Przebiegowań w 2013 r.	-6 756	6 756	0	0	0
Sprzedaży w 2013 r.	0	0	0	-1	-1
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	13 332	174 125	150 247	70 546	408 250
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	73 353	38 902	31 850	144 105
Amortyzacja za 2013 r.	0	26 810	14 406	7 414	48 630
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	100 163	53 308	39 264	192 735
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	99	161	33	293
Zmiany odpisów w 2013 r.	0	83	32	-14	101
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	182	193	19	394
Wartość netto na początek okresu	20 088	67 774	96 436	30 589	214 887
Wartość netto na koniec okresu	13 332	73 780	96 746	31 263	215 121

Stan 31.12.2012	Środki trwałe w budowie	Urządzenia techniczne (w tym sprzęt informatyczny)	Inwestycje w obce obiekty	Pozostałe	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	31 009	81 900	141 440	55 947	310 296
Zmiany z tytułu:	-10 921	59 326	-5 941	6 525	48 989
Zakupów w 2012 r.	2	30 747	13 917	4 468	49 134
Przebiegowań w 2012 r.	-10 923	28 586	-19 858	2 195	0
Sprzedaży w 2012 r.	0	-7	0	-138	-145
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	20 088	141 226	135 499	62 472	359 285
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	40 664	33 524	22 816	97 004
Amortyzacja za 2012 r.	0	21 943	16 235	9 239	47 417
Inne zmiany	0	10 746	-10 857	-205	-316
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	73 353	38 902	31 850	144 105
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	27	370	503	900
Zmiany odpisów w 2012 r.	0	72	-209	-470	-607
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	99	161	33	293
Wartość netto na początek okresu	31 009	41 209	107 546	32 628	212 392
Wartość netto na koniec okresu	20 088	67 774	96 436	30 589	214 887

18. Wartości niematerialne

Stan 31.12.2013	Nakłady	Oprogramowanie i licencje	Znak towarowy	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	23 826	206 811	300	230 937
Zmiany wartości niematerialnych z tytułu:	29 934	26 703	0	56 637
Zakupów w 2013 r.	5 476	26 702	0	32 178
Skapitalizowanych kosztów wynagrodzeń	26 820	0	0	26 820
Pozostałe zmiany	-2 362	0	0	-2 362

Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	53 760	233 514	300	287 574
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	72 997	0	72 997
Amortyzacja za 2013 r.	0	26 527	0	26 527
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	99 524	0	99 524
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	2	0	2
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	2	0	2
Wartość netto na początek okresu	23 826	133 812	300	157 938
Wartość netto na koniec okresu	53 760	133 988	300	188 048

Stan 31.12.2012	Nakłady	Oprogramowanie i licencje	Znak towarowy	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	37 783	133 105	300	171 188
Zmiany wartości niematerialnych z tytułu	-13 957	73 706	0	59 749
Zakupów w 2012 r.	0	51 096	0	51 096
Skapitalizowanych kosztów wynagrodzeń	-13 957	22 609	0	8 652
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	23 826	206 811	300	230 937
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	47 873	0	47 873
Amortyzacja za 2012 r.	0	25 138	0	25 138
Inne zmiany	0	-14	0	-14
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	72 997	0	72 997
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	461	0	0	461
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	2	0	2
Wartość netto na początek okresu	37 783	12 235	300	50 318
Wartość netto na koniec okresu	23 826	133 812	300	157 938

Do nakładów na wartości niematerialne stanowiących własność lub współwłasność Banku, przeznaczonych do zatrzymania i wykorzystania na potrzeby Banku lub przeznaczonych do sprzedaży, zalicza się koszty pozostające w bezpośrednim związku z niezakończonym montażem lub przekazaniem do używania nowej lub ulepszonej wartości niematerialnej, m.in. koszty:

- zakupu w kraju lub za granicą, bądź wytworzenia we własnym zakresie wartości niematerialnych oraz ich transportu, montażu, poprawek i prób wdrożeniowych;
- przygotowania miejsca do zaimplementowania;
- dokumentacji projektowej.

19. Pozostałe aktywa

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Dłużnicy różni	304 255	384 695
Pozostałe rozrachunki	36 364	97 303
Należności związane ze sprzedażą usług i towarów (w tym ubezpieczenia)	169 338	165 164
Rozliczenia z tytułu transakcji certyfikatów inwestycyjnych	0	41 717
Kaucje gwarancyjne	12 025	17 409
Rozliczenia kart płatniczych	86 528	63 102
Koszty rozliczane w czasie	33 522	20 552
Rozliczenia z tytułu czynszów i mediów	832	2 669

Rozliczanie zryczałtowanego zwrotu kosztów poniesionych przez ubezpieczyciela w związku z wykonywaniem przez Bank czynności ubezpieczającego	0	1 949
Utrzymanie i wsparcie systemów, serwis sprzętu i urządzeń	5 236	6 885
Zarachowane przychody z tytułu zwrotu podatku PCC z urzędu skarbowego	10 043	2 500
Rozliczenia z tytułu VAT	4 174	0
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	13 237	6 549
Pozostałe aktywa	337 777	405 247

Należności związane ze sprzedażą usług i towarów obejmują, przede wszystkim, wynagrodzenie od Towarzystw Ubezpieczeniowych z tytułu obsługi ubezpieczeń.

20. Zobowiązania wobec banku centralnego

W dniach 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r. Bank nie miał zobowiązań wobec banku centralnego.

21. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

21.1 Według struktury rodzajowej	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Wobec banków	817 973	628 841
Depozyty bieżące	11 023	0
Depozyty jednodniowe	27 002	0
Kredyt otrzymany	62 228	61 342
Pozostałe zobowiązania	33 796	19 980
Repo	683 924	547 519
Wobec klientów	20 871 012	17 472 195
Depozyty bieżące	8 166 025	4 795 939
Depozyty terminowe	11 253 619	11 784 223
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	1 145 622	656 055
Pozostałe zobowiązania	305 746	235 978
Zobowiązania razem	21 688 985	18 101 036

21.2 Według struktury rodzajowej i segmentu klientów	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Segment detaliczny	14 223 512	12 649 730
Depozyty bieżące	5 864 001	3 101 359
Depozyty terminowe	8 134 966	9 349 927
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	96 814	113 464
Pozostałe zobowiązania	127 731	84 980
Segment biznesowy	6 647 500	4 822 465
Depozyty bieżące	2 302 024	1 694 580
Depozyty terminowe	3 118 653	2 434 296
Emisja własna bankowych papierów wartościowych	1 048 808	542 591
Pozostałe zobowiązania	178 015	150 998
Zobowiązania wobec klientów razem	20 871 012	17 472 195

21.3 Według terminów zapadalności (na datę bilansową)	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Segment detaliczny	14 223 512	12 649 730
≤ 1M	7 529 896	6 800 971
> 1M ≤ 3M	2 672 427	3 337 211
> 3M ≤ 1Y	3 895 267	2 388 378
> 1Y ≤ 5Y	121 184	121 036
>5Y	4 738	2 134
Segment biznesowy	6 647 500	4 822 465
≤ 1M	4 721 607	3 394 636
> 1M ≤ 3M	464 113	546 218
> 3M ≤ 1Y	608 319	316 291
> 1Y ≤ 5Y	846 247	563 200
>5Y	7 214	2 120
Zobowiązania wobec klientów razem	20 871 012	17 472 195

21.4 Według struktury walutowej	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Segment detaliczny	14 223 512	12 649 730
PLN	12 328 403	11 076 226
Pozostałe	1 895 109	1 573 504
Segment biznesowy	6 647 500	4 822 465
PLN	5 542 507	3 678 728
Pozostałe	1 104 993	1 143 737
Zobowiązania wobec klientów razem	20 871 012	17 472 195

21.5.1 Dziesięciu największych deponentów (bez banków)	Waluta	Stan 31.12.2013
Firma 1	PLN	131 875
Firma 2	PLN	129 096
Osoba fizyczna 1	PLN	58 630
Firma 3	EUR, PLN	55 336
Firma 4	EUR, PLN	55 232
Firma 5	PLN	50 955
Firma 6	PLN	50 459
Firma 7	EUR, PLN, USD	47 680
Osoba fizyczna 2	EUR, PLN	39 745
Firma 8	EUR, GBP, PLN	35 100

21.5.2 Dziesięciu największych deponentów (bez banków)	Waluta	Stan 31.12.2012
Firma 1	PLN, EUR, USD	355 443
Firma 2	PLN, USD	222 346
Firma 3	PLN	85 903
Osoba fizyczna 1	PLN	56 772
Firma 4	PLN, EUR	56 301
Firma 5	PLN, EUR	53 824
Firma 6	PLN	50 308
Firma 7	PLN	40 930
Firma 8	PLN	39 191
Firma 9	PLN	32 728

W 2009 r. Bank rozpoczął emisję bankowych papierów wartościowych (BPW). Kontynuował tę działalność w latach 2012 i 2013. Poniższa nota prezentuje podstawowe informacje dotyczące każdej emisji.

21.6 Emisje własne/rodzaj papieru (wartość nominalna)	Waluta	Data wykupu	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
PEURDD130108	PLN	08.01.2013	0	542
PEURDU130108	PLN	08.01.2013	0	1 132
P4EQIN130131	PLN	31.01.2013	0	23 493
P4EQUP130131	PLN	31.01.2013	0	1 417
FIX3M7K130322	PLN	22.03.2013	0	27 930
PF3M51130322	PLN	22.03.2013	0	1 100
PGLDTV130425	PLN	25.04.2013	0	22 664
UP345U130517	USD	17.05.2013	0	1 974
P4EQIN130605	PLN	05.06.2013	0	49 489
P4EQUP130605	PLN	05.06.2013	0	425
PGLDTV130612	PLN	12.06.2013	0	23 149
P5EQIN130621	PLN	21.06.2013	0	23 382
P5EQUP130621	PLN	21.06.2013	0	1 820
PF3M65130624	PLN	24.06.2013	0	7 660
PLN100FIX6M675K20130624	PLN	24.06.2013	0	13 510
PU6MWB130624	PLN	24.06.2013	0	15 580
P4EQIN130703	PLN	03.07.2013	0	30 206
P4EQUP130703	PLN	03.07.2013	0	293
PAGRUP130828	PLN	28.08.2013	0	37 536
EP43UP130923	EUR	23.09.2013	0	9 430
EMIXPB130924	EUR	24.09.2013	0	4 044
PAGRUP130924	PLN	24.09.2013	0	33 902
PUP3MK130924	PLN	24.09.2013	0	510
PUPK3M130924	PLN	24.09.2013	0	1 750
UP35UP130927	USD	27.09.2013	0	5 347
UP325U140109	USD	09.01.2014	982	0
PE416U140116	PLN	16.01.2014	404	0
UP325U140116	USD	16.01.2014	843	0
UP340U140123A	USD	23.01.2014	1 506	0
PCRUIIN140203	PLN	03.02.2014	12 686	13 611
PCRUIIN140203	PLN	03.02.2014	43	43
PE425U140220	EUR	20.02.2014	3 954	0
UP325U140220	USD	20.02.2014	358	0
EP431F140224	EUR	24.02.2014	829	0
PCRUIIN140310	PLN	10.03.2014	25 001	25 726
PCRUIIN140310	PLN	10.03.2014	138	138
EP421U140313	EUR	13.03.2014	415	0
PF6M60140322	PLN	22.03.2014	15 864	15 864
EP431U140325	EUR	25.03.2014	1 298	0
EP435U140325	EUR	25.03.2014	6 978	0
UP325U140327	USD	27.03.2014	2 291	0
PPEQIN140402	PLN	02.04.2014	18 889	23 933
PPEQUP140402	PLN	02.04.2014	102	222
UP36UP140403	USD	03.04.2014	1 506	0
PGLDIN140407	PLN	07.04.2014	46 008	57 336
PGLDTV140407	PLN	07.04.2014	227	227
UP36UP140409	USD	09.04.2014	1 506	0
UP316U140411	USD	11.04.2014	3 012	0
PPEQIN140430	PLN	30.04.2014	19 034	21 463
PPEQUP140430	PLN	30.04.2014	30	30
UP324U140605	USD	05.06.2014	2 390	0
UP329U140605	USD	05.06.2014	968	0
PCOMIN140618	PLN	18.06.2014	24 782	25 638
PCOMUP140618	PLN	18.06.2014	499	499
PAUTIN140725	PLN	25.07.2014	32 151	33 815

PAUTUP140725	PLN	25.07.2014	291	301
PSILIN140825	PLN	25.08.2014	18 464	19 152
PSILUP140825	PLN	25.08.2014	118	118
PPLAIN140915	PLN	15.09.2014	23 623	25 020
PPLAUP140915	PLN	15.09.2014	285	285
EMIXPB140922	EUR	22.09.2014	1 037	1 022
PBWEIN141008	PLN	08.10.2014	25 428	27 131
PBWEUP141008	PLN	08.10.2014	301	313
PBWEIN141105	PLN	05.11.2014	17 077	18 116
PBWEUP141105	PLN	05.11.2014	407	407
UP350U141107	USD	07.11.2014	1 506	0
P4EQIN141204	PLN	04.12.2014	89 097	0
P4EQUP141204	PLN	04.12.2014	917	0
PGOLIN141205	PLN	05.12.2014	15 979	16 431
PGOLUP141205	PLN	05.12.2014	75	75
PWEQIN141205	PLN	05.12.2014	5 219	5 403
PWEQUP141205	PLN	05.12.2014	10	10
PGOLIN141219	PLN	19.12.2014	14 611	14 879
PGOLUP141219	PLN	19.12.2014	305	305
PSMAIN150225	PLN	25.02.2015	53 032	0
PSMAUP150225	PLN	25.02.2015	283	0
PSTXIN150410	PLN	10.04.2015	35 833	0
PSTXUP150410	PLN	10.04.2015	114	0
PETHIN150416	PLN	16.04.2015	8 476	0
PETHUP150416	PLN	16.04.2015	50	0
PETHIN150618	PLN	18.06.2015	9 671	0
ALIOR150629	PLN	29.06.2015	146 700	0
PD10IN150805	PLN	05.08.2015	91 649	0
PD10UP150805	PLN	05.08.2015	282	0
PD95IN150805	PLN	05.08.2015	8 587	0
PD95UP150805	PLN	05.08.2015	450	0
PSMAIN150826	PLN	26.08.2015	54 100	0
PSMAUP150826	PLN	26.08.2015	49	0
PF6M40150922	PLN	22.09.2015	12 079	0
PF6M41150922	PLN	22.09.2015	4 060	0
PE10IN150930	PLN	30.09.2015	75 439	0
PE10UP150930	PLN	30.09.2015	95	0
PBCOIN151006	PLN	06.10.2015	3 799	0
P4EQIN151119	PLN	19.11.2015	89 784	0
P4EQUP151119	PLN	19.11.2015	234	0
PCOMIN151124	PLN	24.11.2015	66 813	0
PCOMUP151124	PLN	24.11.2015	66	0
PISHIN151217	PLN	17.12.2015	53 729	0
PISHUP151217	PLN	17.12.2015	949	0
P2Y15F151222	PLN	22.12.2015	5 271	0
PMIX3M160622	PLN	22.06.2016	3 280	0
PF1Y40161222	PLN	22.12.2016	25 000	0
P4Y20F171222	PLN	22.12.2017	283	0
Emisje własne razem(wartość nominalna)			1 189 601	685 798

22. Rezerwy

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na świadczenia pracownicze	Rezerwy ogółem
Stan 1 stycznia 2013 r.	840	11 709	12 549
Utworzenie rezerw	1 221	104 354	105 575
Rozwiązanie rezerw	-818	-4 978	-5 796
Wykorzystanie rezerw	-985	-100 769	-101 754
Stan 31 grudnia 2013 r.	258	10 316	10 574

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na świadczenia pracownicze	Rezerwy ogółem
Stan 1 stycznia 2012 r.	1 583	31 068	32 651
Utworzenie rezerw	388	73 544	73 932
Rozwiązanie rezerw	-487	-488	-975
Wykorzystanie rezerw	-644	-92 415	-93 059
Stan 31 grudnia 2012 r.	840	11 709	12 549

Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe tworzona jest indywidualnie dla każdego pracownika, na podstawie wyceny aktuarialnej sporządzanej przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego. Podstawą do wyznaczania wartości rezerw są: przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub rentowej, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie regulaminu wynagradzania. Rezerwę na niewykorzystane urlopy tworzy się indywidualnie dla każdego pracownika na podstawie liczby dni niewykorzystanego urlopu przypadającego na pracownika.

Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego do obliczenia wartości rezerw została ustalona na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

23. Pozostałe zobowiązania

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012 Dane przekształcone
Rozrachunki międzybankowe	181 057	176 975
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych rozrachunków publicznoprawnych	20 573	19 561
Zobowiązania z tytułu rozliczenia kart płatniczych	5 310	7 296
Pozostałe rozrachunki, w tym	160 780	202 681
rozrachunki z ubezpieczycielami	127 581	191 926
Rozliczenia międzyokresowe bierne	155 654	87 003
Rezerwa na odstąpienia	113 147	91 016
Pozostałe zobowiązania	4 757	6 417
Kapitał zgłoszony do rejestracji	464 156	0
Pozostałe zobowiązania Razem	1 105 434	590 949

Rozrachunki z ubezpieczycielami dotyczą składek na pokrycie ochrony ubezpieczeniowej, której Bank udziela swoim Klientom poprzez przystąpienie do jednej z grupowych umów ubezpieczenia (zawartych przez Bank z ubezpieczycielami i oferowanych swoim Klientom).

W dniach 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r. nie było takich zobowiązań, w przypadku których Bank nie wywiązywałby się z płatności wynikających z zawartych umów.

Kapitał zgłoszony do rejestracji prezentowany jest w pozostałych zobowiązaniach ze względu na ewidencję na dzień 31.12.2013 roku w księgach Banku na rachunku escrow.

24. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Do kategorii aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu na dzień 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r. Bank zaklasyfikował instrumenty pochodne oraz papiery wartościowe (akcje, obligacje). Transakcje pochodne zawierane są w celach handlowych oraz w celu zarządzania ryzykiem rynkowym. Bank zawiera następujące rodzaje transakcji pochodnych: FX-Forward, FX-Swap, IRS, CIRS, FRA, Futures na towary, Forward na towary, terminowe transakcje papierami wartościowymi. Bank codziennie dokonuje wyceny instrumentów pochodnych, stosując model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Bank zawiera również transakcje opcyjne. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, zawierając transakcje opcyjne, wykonuje je w sposób zapewniający jednocześnie (każdorazowe i natychmiastowe) zawarcie przeciwstawnej transakcji opcyjnej o tych samych parametrach (back-to-back).

24.1 Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Transakcje stopy procentowej	14 702 308	7 174 763
SWAP	13 534 516	4 745 386
Opcje Cap Floor	1 167 792	2 429 377
Transakcje walutowe	4 966 064	3 898 412
FX swap	2 490 943	810 518
FX forward	966 688	1 449 566
CIRS	1 219 714	1 274 979
Opcje FX	288 719	363 349
Pozostałe opcje	2 091 796	1 374 746
Pozostałe instrumenty	353 894	450 969
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	22 114 062	12 898 890

24.2 Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Akcje	1 971	1 393
Obligacje	418	116
Transakcje stopy procentowej	120 294	67 021
SWAP	116 229	66 406
Opcje Cap Floor	4 065	615
Transakcje walutowe	57 842	61 486
FX swap	13 121	4 505
FX forward	20 294	21 763
CIRS	23 883	34 000
Opcje FX	544	1 218
Pozostałe opcje	46 618	26 669
Pozostałe instrumenty	16 148	17 021
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	243 291	173 706

24.3 Według terminów zapadalności	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Bez określonego terminu	1 971	1 393
≤ 1W	10 783	9 456
> 1W ≤ 1M	20 221	41 697
> 1M ≤ 3M	57 215	9 921
> 3M ≤ 6M	20 757	26 934
> 6M ≤ 1Y	28 281	20 980
> 1Y ≤ 2Y	43 088	17 258
> 2Y ≤ 5Y	46 895	39 884
> 5Y ≤ 10Y	14 080	6 183
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	243 291	173 706

24.4 Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Transakcje stopy procentowej	78 002	47 654
SWAP	73 937	47 039
Opcje Cap Floor	4 065	615
Transakcje walutowe	49 499	44 238
FX swap	20 997	13 791
FX forward	8 137	11 932
CIRS	19 377	17 297
Opcje FX	988	1 218
Pozostałe opcje	46 618	26 669
Pozostałe instrumenty	9 971	10 546
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	184 090	129 107

24.5 Według terminów zapadalności	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
≤ 1W	5 017	7 330
> 1W ≤ 1M	15 550	15 556
> 1M ≤ 3M	16 477	5 212
> 3M ≤ 6M	31 756	22 548
> 6M ≤ 1Y	10 739	9 656
> 1Y ≤ 2Y	45 855	15 456
> 2Y ≤ 5Y	53 900	52 639
> 5Y ≤ 10Y	4 796	710
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	184 090	129 107

Poniższe zestawienie przedstawia hierarchię metod wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, wycenionych do wartości godziwej na dzień 31.12.2013 r. oraz dane porównawcze na 31.12.2012 r.

Zgodnie z MSSF 7 Bank zaklasyfikował:

- do poziomu 1 – wszystkie instrumenty, dla których występują notowania cen na aktywnych rynkach finansowych;

- do poziomu 2 – instrumenty, dla których ceny nie są bezpośrednio obserwowalne, ale cena służąca do wyceny jest oparta na kwotowaniach rynkowych;

Do instrumentów z tego poziomu stosowana jest metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych, zakładająca konstrukcję krzywych dochodowości opartych o kwotowania z rynku międzybankowego (w tym: stawki depozytowe, stawki z transakcji typu: FRA, OIS, IRS, basis swap, fx swap; kursy walutowe).

W 2013 r. nastąpiło przesunięcie z poziomu 2 do poziomu 1 futuresów na towary, dla których dostępne są kwotowania na aktywnych giełdach towarowych.

- do poziomu 3 – instrumenty, dla których przynajmniej jeden z czynników wpływających na cenę nie jest obserwowany na rynku.

Do instrumentów z tego poziomu należą opcje wbudowane w certyfikaty depozytowe wyemitowane przez Bank oraz opcje zawarte na rynku międzybankowym w celu zabezpieczenia pozycji z tytułu opcji wbudowanych. Wartość godziwa wyznaczona jest na podstawie modelu wewnętrznego z uwzględnieniem zarówno parametrów obserwowalnych (np. cena instrumentu bazowego, kwotowania z rynku wtórego opcji) jaki i nieobserwowalnych (np. zmienności, korelacje między instrumentami bazowymi w opcjach opartych na koszyku walorów). Parametry modelu są wyznaczone na podstawie analizy statystycznej. Ponieważ pozycja ryzyka rynkowego z tytułu wymienionych opcji jest dokładnie przeciwstawna, zmiana przyjętych założeń modelowych nie wpływa na zmianę wartość godziwej pozycji Banku z tytułu transakcji opcji zaliczanych do poziomu 3.

24.6 Wycena aktywów finansowych	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Poziom 1	10 976	1 509
Akcje	1 971	1 393
Obligacje	418	116
Pozostałe instrumenty	8 587	0
Poziom 2	189 400	148 936
SWAP	116 229	66 406
Opcje Cap Floor	4 065	615
FX swap	13 121	4 505
FX forward	20 294	21 763
CIRS	23 883	34 000
Opcje FX	544	1 218
Pozostałe opcje	3 703	3 408
Pozostałe instrumenty	7 561	17 021
Poziom 3	42 915	23 261
Pozostałe opcje	42 915	23 261
Aktywa finansowe razem	243 291	173 706

24.7 Zmiana stanu aktywów finansowych zakwalifikowanych do poziomu 3	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Bilans otwarcia	23 261	33 132
Zwiększenia, w tym:	57 911	30 208
Odwrócenie wyceny roku poprzedniego	19 423	11 760
Zawarte transakcje	21 436	13 748

Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	17 052	4 700
Zmniejszenia, w tym:	-38 257	-40 079
Odwrócenie wyceny roku poprzedniego	-4 700	-12 939
Rozliczenie/wykup	-17 068	-7 717
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	-16 489	-19 423
Aktywa finansowe zakwalifikowane do poziomu 3 na koniec okresu	42 915	23 261

24.8 Wycena zobowiązań finansowych	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Poziom 1	7 064	0
Pozostałe instrumenty	7 064	0
Poziom 2	173 323	125 629
SWAP	73 937	47 039
Opcje Cap Floor	4 065	615
FX swap	20 997	13 791
FX forward	8 137	11 932
CIRS	19 377	17 297
Opcje FX	988	1 218
Pozostałe opcje	42 915	23 191
Pozostałe instrumenty	2 907	10 546
Poziom 3	3 703	3 478
Pozostałe opcje	3 703	3 478
Zobowiązania finansowe razem	184 090	129 107

24.9 Zmiana stanu zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do poziomu 3	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Bilans otwarcia	3 478	4 584
Zwiększenia, w tym:	9 272	5 765
Odwrócenie wyceny roku poprzedniego	4 519	1 402
Zawarte transakcje	3 133	4 179
Dodatnia wycena instrumentów pochodnych	1 620	184
Zmniejszenia, w tym:	-9 047	-6 871
Odwrócenie wyceny roku poprzedniego	-184	-607
Rozliczenie/wykup	-8 573	-1 745
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	-290	-4 519
Zobowiązania finansowe zakwalifikowane do poziomu 3 na koniec okresu	3 703	3 478

25. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Strategia zabezpieczająca ma na celu zabezpieczenie ryzyka stóp procentowych, wynikającego ze zmienności przepływów pieniężnych z tytułu aktywów o zmiennym oprocentowaniu, przy wykorzystaniu transakcji złotych IRS. W ustanowionych powiązaniach zabezpieczających pozycje zabezpieczane stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela kredytów i pożyczek złotych o zmiennej stopie procentowej, zaś pozycje

zabezpieczające transakcje IRS, w ramach których Bank otrzymuje stałe odsetki oparte na stopie stałej, a płaci odsetki oparte na stopie zmiennej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są wg zamortyzowanego kosztu, zaś pozycje zabezpieczające wg wartości godziwej.

25.1. Instrumenty zabezpieczające (wartość nominalna)	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Transakcje stopy procentowej	1 150 000	0
SWAP	1 150 000	0
Instrumenty zabezpieczające (wartość nominalna)	1 150 000	0

25.2. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Poziom 2	12 099	0
Transakcje stopy procentowej	12 099	0
SWAP	12 099	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	12 099	0

25.3. Według terminów zapadalności	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
> 3M ≤ 6M	1 868	0
> 1Y ≤ 2Y	7 579	0
> 2Y ≤ 5Y	2 652	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu-Instrumenty zabezpieczające	12 099	0

26. Zobowiązania podporządkowane

W dniu 15 listopada 2011 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy własnych uzupełniających Alior Banku S.A. pożyczki podporządkowanej na kwotę 10 mln EUR, zaciągniętej 12 października 2011 r. przez Alior Bank S.A. w Erste Group Bank AG. Umowę o pożyczkę zawarto na okres 8 lat, a jej oprocentowanie jest oparte na EURIBOR 3M. Spłata pożyczki może nastąpić wcześniej pod warunkiem pisemnego poinformowania na 30 dni przed planowaną płatnością. W dniach 31 grudnia 2013 r. i 31.12.2012 r. wartość bilansowa pożyczki wynosiła odpowiednio 41 657 tys. zł i 41 058 tys. zł.

W dniu 3 lutego 2012 r. zakończona została subskrypcja obligacji serii C emitowanych przez Alior Bank S.A. Łączna wartość nominalna obligacji to 280 mln zł. Nabywcami obligacji są OFE, TFI i Towarzystwa Ubezpieczeniowe. Obligacje wyemitowane są na okres 8 lat (dzień wykupu 14 lutego 2020 r.), a jej oprocentowanie jest oparte na WIBOR 6M. W dniu 20 marca 2012 r. Bank uzyskał zgodę KNF na zaliczenie obligacji do

funduszy własnych uzupełniających. Od 14 lutego 2015 r. Emitentowi przysługuje prawo wcześniejszego wykupu obligacji serii C pod warunkiem wyrażenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego. Wartość bilansowa obligacji na 31 grudnia 2013 r. wynosiła 288 008 tys. zł, a na 31.12.2012 r. 290 612 tys. zł.

W dniu 28 marca 2012 r. KNF wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy własnych uzupełniających obligacji podporządkowanych wyemitowanych na okres 8 lat (dzień emisji to 31.01.2012 r. a dzień wykupu 31 stycznia 2020 r.) w kwocie 4 500 000 EUR i oprocentowaniem opartym na wskaźniku LIBOR 6M dla depozytów sześciomiesięcznych w EUR. Od 31 stycznia 2015 r. Emitentowi przysługuje prawo do wcześniejszego wykupu obligacji serii B, pod warunkiem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Wartość bilansowa obligacji na 31.12.2013 r. wynosiła 19 156 tys. zł, a na 31.12.2012 r. 18 908 tys. zł.

27. Kapitał własny

27.1 Kapitał własny	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012 Dane przekształcone
Kapitał zakładowy	635 830	635 830
Kapitał zapasowy	1 434 712	1 276 610
Pozostałe kapitały	176 792	163 377
Świadczenia w formie akcji - składnik kapitałowy	176 792	163 377
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-275 382	-176 740
Kapitał z aktualizacji wyceny	-16 777	10 776
Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-13 757	10 776
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	-3 020	0
Zysk/strata roku bieżącego	219 752	59 460
Kapitały razem	2 174 927	1 969 313

27.2 Kapitał z aktualizacji wyceny	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-13 757	10 776
bony skarbowe	0	6
obligacje skarbowe	-17 701	10 355
pozostałe instrumenty dłużne	717	2 943
podatek odroczony	3 227	-2 528
Wycena pochodnych instrumentów zabezpieczających	-3 020	0
IRS	-3 728	0
podatek odroczony	708	0
Kapitał z aktualizacji wyceny	-16 777	10 776

27.3 Struktura kapitału akcyjnego Alior Bank S.A. na 31 grudnia 2013 i 31 grudnia 2012 r.

Seria	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji	Wartość serii według wartości nominalnej
Seria A	zwykłe	50 000 000	10	500 000 000
Seria B	zwykłe	1 250 000	10	12 500 000
Seria C	zwykłe	12 332 965	10	123 329 650
Razem		63 582 965		635 829 650

28. Wartość godziwa

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. ceną wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny.

Wartość godziwa instrumentów finansowych jest oparta na cenach notowanych na aktywnym głównym (lub najkorzystniejszym) rynku, bez pomniejszenia z tytułu kosztów transakcji. Jeśli cena rynkowa nie jest dostępna, to wartość godziwa instrumentu jest szacowana z wykorzystaniem modeli wyceny lub technik dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych.

Do technik wyceny wykorzystuje się:

- ostatnie transakcje rynkowe przeprowadzone bezpośrednio pomiędzy dobrze poinformowanymi zainteresowanymi stronami, jeśli informacje takie są dostępne;
- odniesienie do bieżącej wartości godziwej innego instrumentu o niemal identycznej charakterystyce;
- metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Jeśli istnieje technika wyceny powszechnie stosowana przez uczestników rynku do wyceny instrumentu i wykazano, że dostarcza ona wiarygodnych oszacowań cen osiągniętych w rzeczywistych transakcjach rynkowych, to Bank stosuje tę metodę. Wybrane techniki wyceny wykorzystują przede wszystkim dane rynkowe. W niewielkim stopniu oparte są one na danych specyficznych dla Banku. Technika wyceny obejmuje wszystkie czynniki, jakie uczestnicy rynku wzięliby pod uwagę, ustalając cenę, i jest zgodna z przyjętymi ekonomicznymi metodami wyceny instrumentów finansowych. Bank weryfikuje prawidłowość wyceny przy zastosowaniu cen pochodzących z dostępnych bieżących transakcji rynkowych dla takiego samego instrumentu lub opartych na innych dostępnych danych rynkowych.

Pozycje bilansu wyceniane według wartości godziwej

Instrument finansowy	Częstotliwość	Ujmowanie/prezentacja
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Codziennie	inne całkowite dochody
Fx forward, fx swap, opcje fx	Codziennie	rachunek zysków i strat
CIRS, FRA, IRS	Codziennie	rachunek zysków i strat
Pozostałe instrumenty pochodne	Codziennie	rachunek zysków i strat

Wartość godziwa instrumentów finansowych Banku prezentowanych w bilansie w wartości godziwej w dniu 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r. była równa ich wartości bilansowej.

Od 2013 roku Alior Banku S.A. w wycenie instrumentów pochodnych stosuje korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta. Kwota korekty równoznaczna jest ze zmianą

wyceny instrumentów pochodnych w wyniku niewypłacalności każdej ze stron transakcji (ang. Bilateral Credit Value Adjustment). Kwota korekty wyceny BCVA na 31 grudnia 2013 roku wyniosła -1 215 508 PLN. Na sumaryczną kwotę korekty BCVA składa się kwota z korekty z tytułu CVA (odzwierciedlająca wyłączenie ryzyko niewypłacalności kontrahenta) wynosząca -1 661 391 PLN oraz kwota korekty DVA (odzwierciedlająca ryzyko niewypłacalność Banku) wynosząca + 445 883 PLN. Kwota korekty wyliczana jest w oparciu o szacunki następujących parametrów: obustronne prawdopodobieństwo niewypłacalności stron transakcji (PD, z ang. Probability of Default), wskaźnik LGD (z ang. Loss Given Default), oczekiwaną pozytywną i negatywną ekspozycję z transakcji (z ang. EE oraz NEE).

Wskaźniki PD oraz LGD szacowane są przy pomocy wewnętrznych modeli stosowanych przez Banku z zastosowaniem kwotowań rynkowych ryzyka kredytowego. Natomiast ekspozycja kontrahenta wyliczana jest z uwzględnienie bieżącej wyceny oraz jej projekcji kalkulowanej w oparciu o oczekiwane zmiany warunków rynkowych. Dodatkowo w szacowaniu korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględniane są wzajemne zobowiązania wynikające z umów zabezpieczających regulujące relacje stron transakcji.

Wycena wg wartości godziwej na potrzeby ujawnień

Poniżej zaprezentowano wartości bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań, które nie są prezentowane w bilansie według wartości godziwej. Bank przyjął założenie, że wartość godziwa tych pozycji poza należnościami od klientów jest równa ich wartości bilansowej. W stosowanej przez Bank metodzie wyliczania wartości godziwej należności od klientów (z pominięciem kredytów w rachunku bieżącym) Bank porównuje marże osiągnięte na nowo udzielonych kredytach (w miesiącu poprzedzającym datę sprawozdawczą) z marżami na całym portfelu kredytowym. Jeśli marże na nowo przyznawanych kredytach są wyższe niż marże na dotychczasowym portfelu, wartość godziwa kredytu jest niższa od jego wartości bilansowej. Dla pozostałych instrumentów finansowych Bank przyjmuje wartość godziwą równą ich wartości bilansowej.

Instrument finansowy	Stan 31.12.2013		Stan 31.12.2012	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa Dane przekształcone	Wartość godziwa
Kasa i operacje z bankiem centralnym	1 067 227	1 067 227	1 029 968	1 029 968
Należności od klientów	19 657 900	19 413 520	14 299 582	14 232 944
Należności od banków	254 199	254 199	371 275	371 275
Pozostałe aktywa	337 777	337 777	405 247	405 247
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21 688 985	21 688 985	18 101 036	18 101 036
Zobowiązania podporządkowane	348 821	348 821	350 578	350 578
Pozostałe zobowiązania	1 105 434	1 105 434	590 949	590 949

Wycena na potrzeby ujawnień	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
	Poziom 3	
Kasa i operacje z bankiem centralnym	1 067 227	1 029 968
Należności od klientów	19 657 900	14 299 582

Należności od banków	254 199	371 275
Pozostałe aktywa	337 777	405 247
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21 688 985	18 101 036
Zobowiązania podporządkowane	348 821	350 578
Pozostałe zobowiązania	1 105 434	590 949

29. Pozycje pozabilansowe

29.1 Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone klientom	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Pozabilansowe zobowiązania udzielone	7 078 830	5 608 201
Dotyczące finansowania	5 735 711	4 398 412
Gwarancyjne	1 343 119	1 209 789
Pozabilansowe zobowiązania udzielone	7 078 830	5 608 201

29.2 Według terminów zapadalności	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
≤ 1W	1 570	2 537
> 1W ≤ 1M	43 322	88 561
> 1M ≤ 3M	71 822	185 502
> 3M ≤ 6M	166 456	146 214
> 6M ≤ 1Y	231 507	197 706
> 1Y ≤ 2Y	162 171	198 609
> 2Y ≤ 5Y	299 313	178 648
> 5Y ≤ 10Y	362 684	198 046
> 10Y ≤ 20Y	4 274	13 966
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, gwarancyjne	1 343 119	1 209 789

Bank udziela klientom indywidualnym zobowiązania warunkowe z tytułu limitów odnawialnych w rachunkach ROR. Są one udzielane na czas nieokreślony, ale jednocześnie prowadzi się monitoring adekwatności wpływów środków na rachunki. Zobowiązania warunkowe z tytułu kart kredytowych udzielane są klientom indywidualnym na okres trzech lat.

Bank udziela klientom biznesowym zobowiązania warunkowe z tytułu:

- limitów w rachunku bieżącym – na okres 12 miesięcy;
- gwarancji – maksymalnie na okres 6 lat;
- kart kredytowych – na okres do 3 lat;
- kredytów uruchamianych w transzach – na okres do 2 lat.

Wartości gwarancji pokazane w tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka zostałaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby wszyscy klienci nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

30. Rachunek przepływów pieniężnych – informacja dodatkowa

Do celów rachunku przepływów pieniężnych gotówka i jej ekwiwalenty obejmują salda o terminie wymagalności krótszym niż 3 miesiące.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej Banku obejmują, przede wszystkim, działalność kredytową, depozytową, transakcje wymiany walut oraz zakup i sprzedaż papierów wartościowych.

Działalność inwestycyjna Banku obejmuje zakup i sprzedaż środków trwałych oraz wartości niematerialnych.

Działalność finansowa Banku obejmuje zaciągnięty kredyt.

Bank sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią, w której wynik netto z danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji mających charakter bezgotówkowy oraz o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej.

30.1 Gotówka i ekwiwalenty gotówki	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Kasa i środki w banku centralnym	1 067 227	1 029 968
Rachunki bieżące w innych bankach	110 819	82 861
Rachunki terminowe w innych bankach*	84 624	197 603
Razem	1 262 670	1 310 432

* bez odsetek

30.2 Odsetki (działalność finansowa)	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Koszt z tytułu odsetek – kredyt otrzymany	1 412	1 762
Koszty z tytułu odsetek - emisja własna podporządkowana	24 347	25 425
Koszt z tytułu odsetek – pożyczka podporządkowana	2 004	2 233
Razem korekty	27 763	29 420

30.3 Działalność operacyjna – zmiana stanu kredytów i innych należności	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Zmiana stanu należności od klientów - bilans	-5 358 318	-4 312 775
Zmiana stanu należności od banków - bilans	117 076	734 517
Bilansowa zmiana środków pieniężnych – rachunki nostro	27 958	28 186
Bilansowa zmiana środków pieniężnych – lokaty do 3 miesięcy	-112 979	-85 066
Zmiana stanu kredytów i innych należności	-5 326 263	-3 635 138

30.4 Działalność operacyjna – zmiana stanu innych zobowiązań	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Zmiana stanu innych zobowiązań - bilans	514 485	90 685
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny - bilans	-27 553	23 795
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań wycenianych wg zamortyzowanego kosztu – bilans	220 874	573 024
Niezrealizowany zysk z tytułu różnic kursowych - kredyt otrzymany	-895	4 945

Zmiana odpisu z tytułu podatku odroczonego w kapitale z aktualizacji wyceny	-6 462	5 581
Rezerwa na wydatki związane z nabyciem środków trwałych	1 214	-316
Rezerwa na wydatki związane z nabyciem wartości niematerialnych	1 586	-14
Odsetki naliczone – kredyt otrzymany	-1 412	-1 762
Działalność finansowa - spłata odsetek kredytu otrzymanego	1 421	1 758
Zmiana stanu innych zobowiązań	703 258	697 696

30.5 Działalność operacyjna – zmiana stanu innych aktywów	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Zmiana stanu pozostałych aktywów - bilans	67 470	-235 488
Zmiana stanu innych aktywów	67 470	-235 488

30.6 Działalność inwestycyjna – nabycie rzeczowych aktywów trwałych	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Zmiana stanu - bilans	-50 179	-49 134
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-50 179	-49 134

30.7 Działalność inwestycyjna – nabycie wartości niematerialnych	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Zmiana stanu - bilans	-58 222	-59 749
Nabycie wartości niematerialnych	-58 222	-59 749

31. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

31.1 Wartość nominalna	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Obligacje skarbowe zablokowane pod BFG	97 724	74 040
Obligacje skarbowe zablokowane pod transakcje REPO	683 197	547 152

31.2 Wartość bilansowa	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Kaucja na zabezpieczenie transakcji robionych w Alior Traderze	4 539	2 805
Kaucje będące zabezpieczeniem transakcji pochodnych (ISDA)	57 280	77 367

32. Transakcje z podmiotami powiązanymi

W zamieszczonych poniżej tabelach przedstawiono rodzaj i wartość transakcji z jednostkami powiązanymi oraz zależnymi.

W dniu 31 grudnia 2013 r. w skład podmiotów zależnych wchodziły następujące jednostki:

- Alior Instytut Szkoleń sp. z o.o. – jednostka zależna bezpośrednio (100% udziału w kapitale, spółka utworzona 28 września 2011 r.);

- Alior Raty sp. z o.o. – jednostka zależna bezpośrednio (100% udziału w kapitale, spółka utworzona 3.02.2012 r., do 8.10.2012 r. działająca pod nazwą Alior Sync Sp. z o.o.);
- Obrót wierzytelnościami Alior Polska sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna – jednostka zależna (100% udziału w kapitale, spółka utworzona 25 maja 2012 r.);
- Centrum Obrotu Wierzytelnościami Sp. z o.o. S.K.A. (100% udziału w kapitale, spółka utworzona 23 października 2013 r.).

W dniu 31 grudnia 2012 r. w skład podmiotów zależnych wchodziły następujące jednostki:

- Alior Instytut Szkoleń sp. z o.o. – jednostka zależna bezpośrednio (100% udziału w kapitale, spółka utworzona 28 września 2011 r.);
- Alior Raty sp. z o.o. – jednostka zależna bezpośrednio (100% udziału w kapitale, spółka utworzona 3.02.2012 r., do 8.10.2012 r. działająca pod nazwą Alior Sync Sp. z o.o.);
- Obrót wierzytelnościami Alior Polska sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna – jednostka zależna (100% udziału w kapitale, spółka utworzona 25 maja 2012 r.);
- Centrum PAGO Pierwszy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny (Bank posiada 100% certyfikatów wyemitowanych przez FIZ, nabytych w czerwcu 2012 r.).

Jednostki zależne	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Aktywa		
Pozostałe aktywa	7	41 968
Aktywa, razem	7	41 968
Zobowiązania i kapitały		
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	28 553	8 842
Zobowiązania i kapitały, razem	28 553	8 842

Jednostki powiązane	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Aktywa		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	427
Należności od klientów	58 697	17 806
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	38 335	62 298
Aktywa, razem	97 032	80 531
Zobowiązania i kapitały		
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	294
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	130 471	77 282
Pozostałe zobowiązania	65	2
Zobowiązania i kapitały, razem	130 536	77 578

Jednostki powiązane	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom	20 039	1 668
dotyczące finansowania	10 363	0

gwarancyjne	9 676	1 668
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	0	101 820
Transakcje stopy procentowej	0	11 880
SWAP	0	11 880
Transakcje walutowe	0	89 940
FX forward	0	89 940

Jednostki zależne	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012
Koszty z tytułu odsetek	-274	-84
Przychody z tytułu opłat i prowizji	54	9
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-1	-12
Wynik handlowy	0	220
Pozostałe przychody operacyjne	5 658	895
Koszty działania	-119	-113
Razem	5 318	915

Jednostki powiązane	Okres 1.01.2013- 31.12.2013	Okres 1.01.2012- 31.12.2012
Przychody z tytułu odsetek	3 072	1 730
Koszty z tytułu odsetek	-2 351	-4 828
Przychody z tytułu opłat i prowizji	331	271
Wynik handlowy	26	1 785
Pozostałe przychody operacyjne	74	0
Koszty działania	-65 012	-55 867
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	-21 422	-2 578
Razem	-85 282	-59 487

Charakter transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązanymi odbywają się zgodnie z regulaminami korzystania z produktów bankowych, przy zastosowaniu stawek rynkowych.

W okresie sprawozdawczym obowiązywały zawarte przez Bank z Alior Polska Sp. z o.o. umowy dotyczące podnajmu powierzchni biurowej.

Pani Helene Zaleski, przewodnicząca Rady Nadzorczej Alior Banku S.A., pełni również funkcję prezesa Zarządu Alior Polska Sp. z o.o.

33. Wynagrodzenia i akcje osób nadzorujących i zarządzających

Wszystkie transakcje z osobami nadzorującymi, zarządzającymi oraz pozostałymi pracownikami były przeprowadzone na zasadach rynkowych.

33.1 Transakcje z osobami zarządzającymi, nadzorującymi i innymi pracownikami

Stan 31.12.2013	Osoby nadzorujące, zarządzające oraz pozostali pracownicy	Rada Nadzorcza	Zarząd Banku	Pozostali pracownicy
Aktywa				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3	3	0	0
Należności od klientów	74 178	0	6 116	68 062
Pozostałe aktywa	6	1	0	5
Aktywa, razem	74 187	4	6 116	68 067
Zobowiązania i kapitały				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	48	0	0	48
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	144 834	27 867	10 126	106 841
Pozostałe zobowiązania	208	1	2	205
Zobowiązania i kapitały, razem	145 090	27 868	10 128	107 094

Stan 31.12.2013	Osoby nadzorujące, zarządzające oraz pozostali pracownicy	Rada Nadzorcza	Zarząd Banku	Pozostali pracownicy
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom				
dotyczące finansowania gwarancyjne	12 776	40	1 689	11 047
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	3 235	1 244	0	1 991
Pozostałe opcje	3 235	1 244	0	1 991

Stan 31.12.2012	Osoby nadzorujące, zarządzające oraz pozostali pracownicy	Rada Nadzorcza	Zarząd Banku	Pozostali pracownicy
Aktywa				
Należności od klientów	55 965	16	1 196	54 753
Pozostałe aktywa	5	0	0	5
Aktywa, razem	55 970	16	1 196	54 758
Zobowiązania i kapitały				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2	0	0	2
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	107 353	28 241	671	78 441
Pozostałe zobowiązania	21	0	1	20
Zobowiązania i kapitały, razem	107 376	28 241	672	78 463

Stan 31.12.2012	Osoby nadzorujące, zarządzające oraz pozostali pracownicy	Rada Nadzorcza	Zarząd Banku	Pozostali pracownicy
Pozabilansowe zobowiązania udzielone klientom dotyczące finansowania	12 582	86	960	11 536
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	223	0	0	223
Transakcje walutowe	206	0	0	206
FX forward	206	0	0	206
Pozostałe opcje	17	0	0	17

33.2 Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń wypłaconych lub należnych członkom Rady Nadzorczej i Zarządu	Okres 1.01.2013-31.12.2013	Okres 1.01.2012-31.12.2012
Zarząd Banku		
krótkoterminowe świadczenia pracownicze	14 289	10 650
świadczenia długoterminowe	9 256	331
płatności w formie akcji własnych	0	76 653
Zarząd Banku razem	23 545	87 634
Rada Nadzorcza		
krótkoterminowe świadczenia pracownicze	625	600
Rada Nadzorcza razem	625	600

33.3 Liczba akcji w posiadaniu członków Rady Nadzorczej	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Helene Zaleski*	186 159	190 159
Józef Wancer**	0	53
Małgorzata Iwanicz- Drozdowska	1 465	1 465
Razem	187 624	191 677

* Dodatkowo na dzień 31 grudnia 2013 r. Pani Helene Zaleski posiada 18.615 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii G w związku z ich rejestracją w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. w dniu 16 grudnia 2013 r.
** 5 września 2013 r. Pan Józef Wancer złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku

33.4 Liczba akcji w posiadaniu członków Zarządu	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Wojciech Sobieraj	71 322	70 865
Krzysztof Czuba	168	168
Michał Hucal	70	0
Niels Lundorff	83 021	80 021
Artur Maliszewski	3 042	3 042
Witold Skrok	168	168
Cezary Smorszczewski*	0	78 731
Katarzyna Sułkowska	2 851	2 851
Razem	160 642	235 846

* 10 lutego Pan Cezary Smorszczewski złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu

34. Program opcji menedżerskich

W dniu 13 grudnia 2012 r. na podstawie upoważnienia zawartego w Uchwale Rady Nadzorczej Alior Bank S.A. z dnia 10 grudnia 2012 r. dokonano wstępnej alokacji Warrantów Subskrypcyjnych serii A,B i C, uprawniających do obejmowania akcji Banku, zgodnie z Uchwałą nr 28/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Alior Bank S.A. z dnia 19 października 2012 r. w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku oraz emisji warrantów subskrypcyjnych, według następującego porządku:

- Wojciech Sobieraj – 666 257 Warrantów;
- Niels Lundorff – 366 437 Warrantów;
- Krzysztof Czuba – 266 500 Warrantów;
- Artur Maliszewski – 266 500 Warrantów;
- Katarzyna Sułkowska – 266 500 Warrantów;
- Witold Skrok – 266 500 Warrantów.

Plan motywacyjny objął również grupę kluczowych menedżerów Banku nie będących Członkami Zarządu.

Zasady realizacji programu motywacyjnego zostały określone w Regulaminie Programu Motywacyjnego przyjętego uchwałą Rady Nadzorczej Alior Bank SA.

Założenia nowego planu motywacyjnego przewidują emisję trzech transz warrantów subskrypcyjnych (seria A, B i C) oraz odpowiadające im trzy transze nowych akcji Banku (seria D, E i F) o łącznej wartości nominalnej nie przekraczającej 33 312 500 zł, w tym:

- do 1110 417 warrantów subskrypcyjnych serii A, które będą uprawniać ich posiadaczy do objęcia do 1110 417 akcji serii D Banku poczynając w okresie 5 lat od dnia pierwszej rocznicy dnia pierwszego notowania akcji Banku na GPW;
- do 1110 416 warrantów subskrypcyjnych serii B, które będą uprawniać ich posiadaczy do objęcia do 1110 416 akcji serii E Banku poczynając w okresie 5 lat od dnia drugiej rocznicy dnia pierwszego notowania akcji Banku na GPW;
- do 1110 417 warrantów subskrypcyjnych serii C, które będą uprawniać ich posiadaczy do objęcia do 1110 417 akcji serii F Banku poczynając w okresie 5 lat od dnia trzeciej rocznicy dnia pierwszego notowania akcji Banku na GPW.

Objęcie warrantów subskrypcyjnych przez osoby uprawnione będzie mogło nastąpić pod warunkiem, że zmiana ceny akcji Banku na GPW w okresie referencyjnym – obliczona jako różnica pomiędzy Ceną Ostateczną Akcji Oferowanych a średnim kursem zamknięcia z 30 dni sesyjnych poprzedzających, odpowiednio, dzień pierwszej (w odniesieniu do warrantów subskrypcyjnych serii A), drugiej (w odniesieniu do warrantów subskrypcyjnych serii B) albo trzeciej (w odniesieniu do warrantów subskrypcyjnych serii C) rocznicy dnia pierwszego notowania akcji Banku na GPW) – będzie przewyższała zmianę wartości indeksu WIG-Banki w tym samym okresie (obliczoną jako różnica pomiędzy wartością indeksu WIG-Banki w dniu pierwszego notowania akcji Banku na GPW a średnią wartością zamknięcia indeksu WIG-Banki z 30 dni sesyjnych poprzedzających dzień, odpowiednio, pierwszej, drugiej albo trzeciej rocznicy dnia pierwszego notowania akcji Banku na GPW).

Cena emisyjna akcji będzie równa średniej cenie akcji Banku w Ofercie Publicznej obliczonej poprzez podzielenie wpływów netto z Oferty Publicznej poprzez łączną liczbę Akcji Oferowanych przydzielonych w Ofercie Publicznej, powiększonej, odpowiednio, o 10% – w stosunku do akcji serii D, o 15% – w stosunku do akcji serii E oraz o 17,5% – w stosunku do akcji serii F.

Nowy plan opcji menedżerskich zostanie rozliczony w sposób analogiczny do oryginalnego programu motywacyjnego Banku (o którym mowa poniżej), czyli będzie miał wpływ na wynik finansowy Banku jako element kosztów pracowniczych oraz będzie ujmowany, w takiej samej wysokości, jako wzrost wartości kapitału własnego zaliczany do pozostałych kapitałów – świadczenie w formie akcji – składnik kapitałowy. Na dzień uruchomienia planu jego wartość wynosiła 24 692 tys. zł. W roku 2013 ujęto koszt w wysokości 13 413 tys. zł.

Oryginalny program motywacyjny

W wyniku rozliczenia oryginalnego programu motywacyjnego (ustanowionego na podstawie umowy z dnia 25 sierpnia 2008 roku) 105 menedżerów Alior Banku, w tym Członkowie Zarządu Banku otrzymało (pośrednio, poprzez spółkę LuxCo 82 s.a.r.l.) w dniu 14 grudnia 2012 r. 2414 118 akcji Alior Banku. Pozostałe 1 299 909 akcji Banku, będące wynikiem rozliczenia dotychczasowego programu motywacyjnego zostanie przekazane przez Grupę Carlo Tassara do LuxCo 82 s.a.r.l. z chwilą sprzedaży przez Grupę Carlo Tassara co najmniej 30% akcji Banku lub z dniem 30 czerwca 2014 r., którekolwiek z tych zdarzeń nastąpi wcześniej. LuxCo 82 S.a.r.l. jest spółką prawa luksemburskiego, kontrolowaną przez kadrę menedżerską Alior Banku i reprezentującą interesy uczestników planu motywacyjnego.

Członkowie Zarządu Alior Banku S.A. związani byli umownymi ograniczeniami zbycia w odniesieniu do 30% akcji motywacyjnych przez okres 9 miesięcy, a w odniesieniu do 70% akcji motywacyjnych – umownymi ograniczeniami zbycia przez okres 24 miesięcy liczonymi od dnia 14 grudnia 2012 r. Akcje motywacyjne przysługujące pozostałym uczestnikom planu, niebędącym Członkami Zarządu, w odniesieniu do 30% akcji motywacyjnych objęte były umownymi ograniczeniami zbycia do końca stycznia 2013 r., a w odniesieniu do 70% akcji motywacyjnych – umownymi ograniczeniami zbycia przez okres 12 miesięcy liczonych od dnia 14 grudnia 2012 r.

W związku z częściowym wygaśnięciem lock-up'ów spółka LuxCo 82 s.a.r.l. zbyła w dniu 14 maja 2013 r. 405 683 akcji Banku oraz w dniu 1 października 2013 r. zbyła kolejny pakiet 678 856 akcji Banku. Stan posiadania po dokonaniu przedmiotowych transakcji wynosi 1 329 579 sztuk akcji. O powyższych transakcjach Zarząd Banku informował raportami bieżącymi nr 22/2013 oraz 40/2013.

35. Sprawy sporne

W sprawach dotyczących klientów biznesowych, liczba wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych, w 2013 r. wyniosła 1080 i obejmowała zadłużenie na łączną kwotę 282 175 tys. zł.

W odniesieniu do klientów detalicznych, w ciągu 2013 r. Bank wystawił 10 151 bankowe tytuły egzekucyjne na łączną kwotę 392 038 tys. zł.

Wartość postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Alior Banku toczących się w 2013 r. nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Alior Banku.

Zdaniem Banku żadne z pojedynczych postępowań toczących się w 2013 r. przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, jak również wszystkie postępowania łącznie nie stwarzają zagrożenia dla płynności finansowej Banku.

36. Noty Biura Maklerskiego

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010r. w sprawie szczególnych zasad sprawozdawczości banków prezentowane poniżej noty dotyczą operacji Biura Maklerskiego Alior Banku S.A.

Środki pieniężne	31.12.2013	31.12.2012
Środki pieniężne klientów zdeponowane na rachunkach pieniężnych w biurze maklerskim oraz wpłaconych na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub publicznym obrocie pierwotnym	140 493	111 156
Razem	140 493	111 156

Należności od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich	31.12.2013	31.12.2012
Należności z tytułu zawartych transakcji giełdowych:	819	7 094
GPW	819	7 094
Razem	819	7 094

Należności od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	31.12.2013	31.12.2012
Należności z funduszu rozliczeniowego	24 663	38 666
Należności z funduszu rekompensat	35	21
Razem	24 698	38 687

Zobowiązania od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	31.12.2013	31.12.2012
Zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego	12	0
Razem	12	0

Zobowiązania od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich	31.12.2013	31.12.2012
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji giełdowych:	4 569	231
GPW	4 569	231
Razem	4 569	231

Instrumenty finansowe Klientów zapisane na rachunkach papierów wartościowych	31.12.2013	31.12.2012
Zdematerializowane instrumenty finansowe:	6 757 613	4 893 481
w tym dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	5 685 514	4 193 389
Inne niż zdematerializowane instrumenty finansowe	35 659	9 065
Razem	6 793 272	4 902 546

37. Istotne zdarzenia po dacie bilansowej

2 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii G w kwocie 63 582 960,00 (słownie sześćdziesiąt trzy miliony pięćset osiemdziesiąt dwa tysiące dziewięćset sześćdziesiąt) złotych, co oznacza 6 358 296 liczby głosów oraz zmianę Statutu Spółki. Wysokość kapitału zakładowego Spółki po rejestracji wynosi 699 412 610,00 (słownie: sześćset dziewięćdziesiąt dziewięć milionów czterysta dwanaście tysięcy sześćset dziesięć) złotych i dzieli się na 69 941 261 (słownie: sześćdziesiąt dziewięć milionów dziewięćset czterdzieści jeden tysięcy dwieście sześćdziesiąt jeden) akcji o wartości nominalnej 10 (dziesięć) złotych każda. Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych przez Spółkę 69 941 261 akcji, po zarejestrowaniu zmiany wysokości kapitału zakładowego, wynosi 69 941 61 głosów.

Dnia 9 stycznia 2014 roku spółka Genesis Asset Managers, LLP poinformowała, że emisja praw poboru Banku spowodowała redukcję posiadanych przez spółkę akcji poniżej 5% ogólnej liczby akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

W dniu 11 grudnia 2013 r. Bank zawarł umowę z T-Mobile Polska S.A. o współpracy w zakresie świadczenia przez T-Mobile usług pośrednictwa finansowego. Zakres umowy obejmuje przygotowanie kompleksowej oferty produktów i usług bankowych oraz zapewnienie do nich wielokanałowego dostępu pod marką związaną z T-Mobile Polska. Umowa została zawarta pod następującymi warunkami rozwiązyjącymi:

- 1) niezgodnienia i niepodpisania przez Strony załącznika do Umowy dotyczącego znaków towarowych terminie 30 dni od daty podpisania Umowy;
- 2) niezyskania w terminie 60 dni od daty wejścia w życie Umowy zgód Walnego Zgromadzenia Banku oraz Rady Nadzorczej Banku na zbycie ZCP na warunkach określonych w Umowie;
- 3) niepowołania w terminie 60 dni od daty wejścia w życie Umowy do Rady Nadzorczej Banku osoby ze wskazania T-Mobile.

Po dniu bilansowym doszło do niespełnienia się wszystkich trzech warunków rozwiązyjących. Informacja o niespełnieniu się warunków przekazana została w raportach bieżących Banku nr 6/2014 i 13/2014, czyli na dzień 31.12.2013 r. nie była w mocy.

W okresie do dnia 30 czerwca 2038 r. wskazanemu przez T-Mobile podmiotowi („Podmiot Nabywający”) jak również T-Mobile będzie przysługiwała na podstawie i na warunkach określonych w Umowie, w szczególności pod warunkiem uzyskania stosownej zgody KNF, opcja nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku obejmującej Oddział Banku („ZCP). Opcja ta będzie mogła zostać zrealizowana w oparciu o przyjęcie złożonej przez Bank nieodwołalnej oferty sprzedaży ZCP. Zbycie może nastąpić za cenę wynoszącą iloczyn liczby aktywnych klientów (spełniających kryteria określone w Umowie) oraz cenę z przedziału 400-500 zł, w zależności od realizacji odpowiednich zobowiązań Banku określonych w Umowie). Zgodnie z Umową powyższa cena ma podlegać waloryzacji od roku 2022 r. Opcja Nabycia może zostać zrealizowana przez T-Mobile po 5 latach od wejścia w życie Umowy albo wcześniej, w przypadkach wskazanych w Umowie, związanych z naruszeniem przez Bank zobowiązań określonych w Umowie lub wskazanymi w Umowie przypadkami rozwiązania lub

wygaśnięcia Umowy, niewypełnieniem celów finansowych związanych z Umową lub uzyskania kontroli nad Bankiem przez podmiot konkurencyjny lub podmiot zależny od podmiotu konkurencyjnego w stosunku do T-Mobile.

Zgodnie z raportem bieżącym nr 16/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. Zarząd Banku podjął decyzję dotyczącą zmian w strukturze organizacyjnej Centrali skutkujących redukcją zatrudnienia oraz o ustaleniu zasad przeprowadzenia związanych z tym zwolnień grupowych. Program zwolnień grupowych (w tym koszty związane z pakietami odpraw) jest częścią realizowanego projektu optymalizacji struktury kosztowej Banku, którego skala oszczędności wyniesie w latach 2014-2015 około 50 mln zł. Restrukturyzacja jednostek wsparcia, która potrwa od końca lutego do czerwca 2014 r., obejmie do 260 etatów w Centrali, co stanowi 4% poziomu zatrudnienia w Banku według stanu na 24.02.2014 r. Intencją Zarządu Banku jest zapewnienie pracownikom objętym przedmiotowym procesem pakietów odpraw adekwatnych do stażu pracy. Koszty restrukturyzacji nie będą miały znaczącego wpływu na model biznesowy i wyniki finansowe Banku. Będą one ewidencjonowane w miarę postępu procesu optymalizacji zatrudnienia i zostaną uwzględnione w sprawozdaniach finansowych Banku za pierwszy i drugi kwartał 2014 roku. Podjęte działania przyczynią się do znaczącej poprawy efektywności Banku oraz obniżenia współczynnika C/I do poziomu poniżej 45% w 2016 r. Optymalizacja struktury organizacyjnej i zatrudnienia w Centrali nie oznacza zmiany strategii czy spowolnienia tempa rozwoju Banku.

Na posiedzeniu w dniu 25.02.2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego jednogłośnie stwierdziła brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec planowanego bezpośredniego nabycia przez Alior Bank S.A. akcji Money Makers S.A. w liczbie powodującej przekroczenie 50% liczby głosów na walnym zgromadzeniu. Zgodnie z warunkami otrzymanej w dniu 27.02.2014 r. decyzji Alior Bank w terminie do 15 kwietnia 2014 r. ma objąć akcje nowej emisji oraz nabyć akcje od jednego z dotychczasowych akcjonariuszy co spowoduje osiągnięcie 57,6% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Money Makers S.A. Otrzymanie decyzji KNF stanowi pierwszy krok w realizacji celu polegającego na zbudowaniu w oparciu przejmowaną spółkę centrum kompetencji w zakresie produktów inwestycyjnych w formie funduszy inwestycyjnych i zarządzania portfelami indywidualnymi. W kolejnym kroku Alior Bank zamierza podjąć działania w zakresie przekształcenia przejmowanej spółki w Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych posiadające także zezwolenie na zarządzanie portfelami. W dniu 26.02.2014 r. Bank zawarł umowę objęcia akcji i dokonał wpłaty na poczet akcji nowej emisji.

38. Ustanowienie Programu Emisji Obligacji

Rada Nadzorcza Alior Banku S.A. w dniu 18 marca 2013 r. wyraziła zgodę na ustanowienie przez Zarząd Programu Emisji Obligacji własnych Alior Bank S.A. denominowanych w PLN i wielokrotne zaciąganie zobowiązań finansowych w drodze emisji przez Alior Bank S.A. niezabezpieczonych obligacji na okaziciela w ramach przedmiotowego Programu Emisji o następujących kluczowych parametrach:

- kwota Programu Emisji nie przekroczy kwoty: 2000 000 000 PLN (dwa miliardy złotych);

- maksymalny okres zapadalności papierów dłużnych emitowanych w ramach Programu Emisji: 10 lat;
- papiery dłużne emitowane w ramach Programu Emisji nie będą zabezpieczone;
- Obligacje zostaną wyemitowane na podstawie art. 9 pkt 1 (oferta publiczna) lub art. 9 pkt 2 (oferta publiczna) lub art. 9 pkt 3 (oferta prywatna) Ustawy o obligacjach;
- zgodnie z art. 5a Ustawy o obligacjach Obligacje nie będą miały formy dokumentu;
- warunki emisji każdej serii obligacji mogą zawierać postanowienia dotyczące wprowadzania obligacji do obrotu na rynku CATALYST prowadzonym jako alternatywny system obrotu przez Giełdę Papierów Wartościowych S.A. lub BondSpot S.A.

Jednocześnie Rada Nadzorcza Alior Banku S.A. upoważniła Zarząd Alior Banku S.A. do określania szczegółowych warunków emisji poszczególnych serii obligacji emitowanych w ramach Programu Emisji, dokonywania przydziału obligacji na rzecz inwestorów oraz podejmowania wszelkich innych koniecznych czynności mających na celu realizację Programu Emisji.

Zarząd Banku nie zamierza pozyskiwać środków z emisji obligacji do finansowania dalszego organicznego rozwoju Banku. W celu realizacji przyjętej strategii mającej na celu podwojenie udziału Banku w rynku, organiczny rozwój będzie finansowany z pozyskanych depozytów od klientów, natomiast program emisji obligacji służyć będzie jako rezerwowe źródło finansowania.

W ramach Programu Emisji Obligacji Alior Bank dokonał w dniu 28 czerwca 2013 r. emisji 146 700 sztuk obligacji niezabezpieczonych, zdematerializowanych, kuponowych na okaziciela serii D o wartości nominalnej 1 000 PLN (jeden tysiąc) każda o łącznej wartości nominalnej 146 700 000 PLN.

39. Projekt sprzedaży znacznego pakietu akcji

Spotkanie inicjujące projekt sprzedaży akcji Banku należących do Grupy Kapitałowej Carlo Tassara odbyło się w drugiej połowie marca 2013 r.

Carlo Tassara rozpoczęła starania w celu zbycia posiadanego przez siebie pakietu akcji na rzecz podmiotu regulowanego (banku lub zakładu ubezpieczeń) spełniającego kryteria określone w art. 25h Prawa Bankowego. Carlo Tassara została poinformowana przez KNF, że ocena takiego nowego inwestora przez KNF będzie uwzględniać, między innymi, jego standing finansowy i stabilność, jak również długoterminowy rating kredytowy zarówno takiego inwestora, jak i jego kraju pochodzenia.

Ostateczne wyjście Carlo Tassara z inwestycji w Bank miało zostać dokonane w ramach czasowych uwzględniających czas konieczny na znalezienie nowego inwestora i uzyskanie przez niego akceptacji Komisji. Carlo Tassara dołożył należytych starań w celu zbycia akcji odpowiedniemu inwestorowi przed końcem 2013 r.

W dniu 9 stycznia 2014 r. Zarząd Banku otrzymał od Carlo Tassara S.p.A. zawiadomienie, w którym wskazano, iż Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na przedłużenie do dnia 31 grudnia 2014 r. terminu wskazanego w prospekcie emisyjnym Banku w zakresie zobowiązania akcjonariusza do zbycia posiadanych akcji Banku.

40. Rating

W ramach przygotowania pierwszej oferty publicznej, Alior Bank S.A. zobowiązał się wobec Komisji Nadzoru Finansowego do niezwłocznego podjęcia z początkiem 2013 r. działań mających na celu pozyskanie oceny ratingowej przyznawanej przez renomowaną międzynarodową agencję ratingową.

W I kwartale 2013 r. Bank podjął działania mające na celu uzyskanie oceny ratingowej. W dniu 27 marca 2013 r. zawarta została umowa pomiędzy Alior Bank S.A., a Fitch Polska S.A.

W dniu 5 września 2013 r. agencja Fitch Ratings Ltd. nadała Alior Bank S.A. rating podmiotu na poziomie BB z perspektywą stabilną.

Pełna ocena ratingowa Banku nadana przez agencję Fitch prezentuje się następująco:

1. Rating długoterminowy podmiotu (Long-Term Foreign Currency IDR): BB perspektywa stabilna;
2. Rating krótkoterminowy podmiotu (Short-Term Foreign Currency IDR): B;
3. Długoterminowy rating krajowy (National Long-Term Rating): BBB+(pol), perspektywa Stabilna;
4. Krótkoterminowy rating krajowy (National Short-Term Rating): F2(pol);
5. Viability Rating (VR): bb;
6. Rating wsparcia (Support Rating): 5;
7. Minimalny rating wsparcia (Support Rating Floor): 'No Floor'.

Definicje ratingów Fitch dostępne są na stronie internetowej Agencji pod adresem www.fitchratings.com, gdzie publikowane są także ratingi, kryteria oraz metodyki.

Noty objaśniające dotyczące ryzyka

Zarządzanie ryzykiem należy do najważniejszych procesów wewnętrznych w Alior Banku S.A. Nadrzędnym celem polityki zarządzania ryzykiem jest zapewnienie wczesnego rozpoznawania i odpowiedniego zarządzania wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością. Bank wyodrębnił następujące rodzaje ryzyka wynikające z prowadzonej działalności:

- ryzyko rynkowe, obejmujące także ryzyko stopy procentowej księgi bankowej, ryzyko płynności, ryzyko walutowe oraz ryzyko cen towarów;
- ryzyko kredytowe;
- ryzyko operacyjne.

41. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiuje się jako prawdopodobieństwo poniesienia przez Bank potencjalnej straty, gdy zaistnieją niekorzystne zmiany cen rynkowych (ceny akcji, kursy walutowe, krzywe rentowności), czynników rynkowych (zmiennosc wycen instrumentów finansowych, korelacja zmian cen pomiędzy poszczególnymi instrumentami), a także zachowań klientów (zrywalność bazy depozytowej,

wcześniejsze spłaty kredytów). Precyzując, proces zarządzania ryzykiem rynkowym zakłada realizację następujących celów:

- znaczące ograniczenie zmienności wyniku oraz zmian wartości ekonomicznej kapitałów własnych Banku;
- kształtowanie optymalnej, pod względem rentowności i potencjalnego wpływu na wartość ekonomiczną kapitału, struktury aktywów i pasywów (księga bankowa);
- dostarczanie klientom podstawowych produktów skarbowych wspomagających zarządzanie ryzykiem związanym z prowadzeniem ich działalności (cel zabezpieczający);
- zapewnienie wypłacalności oraz pełnej dostępności płynnych środków w każdym momencie działania, nawet przy założeniu zaistnienia negatywnych scenariuszy rynkowych;
- zapewnienie zgodności, funkcjonujących w Banku, procesów z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem rynkowym oraz wysokością kapitałów własnych utrzymywanych w tym celu.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym odbywa się w ramach przyjętej przez Bank polityki zarządzania tym ryzykiem i obejmuje identyfikację, pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka rynkowego. Dotyczy również kontroli transakcji skarbowych (ustalanie i weryfikacja zasad ich zawierania, organizacji i wyceny).

W obrębie poszczególnych funkcji istnieje jasny rozdział kompetencji i odpowiedzialności oraz zasad, określonych wewnętrznymi regulacjami. Kluczową rolę odgrywa Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym, który w sposób niezależny przygotowuje cyklicznie raporty ryzyka rynkowego, wykorzystujące przyjęte przez Grupę modele i miary ryzyka rynkowego, i dostarcza je odpowiednim jednostkom, w tym okresowo członkom Zarządu, Rady Nadzorczej i ALCO. Do zadań Departamentu Zarządzania Ryzykiem Finansowym należą m.in.:

- definiowanie zasad zarządzania ryzykiem rynkowym;
- analiza i raportowanie profilu ryzyka rynkowego Banku;
- wyznaczanie wielkości kapitału ekonomicznego na pokrycie ryzyka rynkowego;
- rekomendowanie bieżących działań związanych z zarządzaniem ryzykiem księgi bankowej;
- tworzenie wszelkich regulacji definiujących proces zawierania transakcji skarbowych na rynku międzybankowym oraz z klientami Banku, w tym tworzenie wzorów dokumentacji;
- koordynowanie procesu wprowadzania nowych produktów skarbowych oraz ocena ryzyka z nim związanego;
- wspieranie oraz obsługa działalności ALCO.

Zawieranie transakcji skarbowych z klientami Banku leży w gestii Departamentu Sprzedaży Produktów Skarbowych, a wyłączne prawo do zawierania transakcji na rynku międzybankowym należy do Departamentu Transakcji Międzybankowych, który jednocześnie posiada wyłączne kompetencje do utrzymywania otwartych pozycji ryzyka rynkowego w ramach księgi handlowej i zawierania transakcji skarbowych na rachunek własny Banku. Celem zawierania transakcji jest zarządzanie ryzykiem pozycji portfela handlowego w ramach ustanowionych limitów oraz realizacja polityki w zakresie zarządzania ryzykiem księgi bankowej prowadzonej w ramach ustanowionych limitów.

Za niezależność bieżącej kontroli wewnętrznej działalności skarbowej, w tym rozliczania transakcji, odpowiedzialny jest Departament Rozliczeń. Funkcjonuje on jako jednostka w pełni niezależna od Departamentu Sprzedaży Produktów Skarbowych. Szczelność i dokładność nadzoru sprawowanego przez Departament Rozliczeń jest podstawą ograniczenia ryzyka operacyjnego związanego z działalnością skarbową Banku.

Nadzór nad wymienionymi wyżej jednostkami Banku został rozdzielony do szczebla członka Zarządu, co stanowi dodatkowy czynnik gwarantujący niezależność ich działania. Pełna struktura organizacyjna oraz podział kompetencyjny zostały szczegółowo zdefiniowane przez Zarząd Banku w Regulaminie Organizacyjnym Centrali. Oprócz wymienionych wyżej komórek organizacyjnych, w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym aktywną rolę odgrywają Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO, Komitet ALCO).

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami sprawuje bieżącą kontrolę nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym, w tym ryzykiem płynności. Podejmuje wszelkie decyzje z tym związane, o ile nie zostały one uprzednio zakwalifikowane do wyłącznych kompetencji Zarządu bądź Rady Nadzorczej.

Do obowiązków ALCO należą m.in.:

- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym związanym z księgą handlową i księgą bankową, w tym wydawanie decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem dotyczącym obu ksiąg bankowych;
- akceptacja limitów operacji Banku na rynkach pieniężnych i kapitałowych;
- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem płynnością w Banku, związanej z księgą handlową i księgą bankową;
- zlecenie działań związanych z pozyskiwaniem źródeł finansowania działalności Banku oraz nadzór nad realizacją planu finansowania;
- wydawanie decyzji w zakresie zarządzania portfelami modelowymi.

Podstawowe założenia strategii zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku, przewidzianym w danym okresie budżetowym, przybierają formę Polityki Zarządzania Aktywami i Pasywami, opracowywanej w cyklu rocznym przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i przedstawianej przez Zarząd do akceptacji Radzie Nadzorczej. Polityka przedstawiana jest Radzie Nadzorczej w ramach akceptacji budżetu rocznego i obowiązuje do momentu jej następnej aktualizacji.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem, m.in.:

- corocznie określa strategię Banku w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym, akceptując Politykę Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- akceptując strategię zarządzania ryzykiem rynkowym Banku, w tym głównych limitów ryzyka;
- kontroluje zgodność polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku, dokonując regularnego przeglądu profilu ryzyka rynkowego Banku na podstawie otrzymywanych raportów;
- rekomenduje działania skierowane na zmianę profilu ryzyka Banku.

Informacje o charakterze i poziomie ryzyka przekazywane są Radzie Nadzorczej przez Zarząd, z wyjątkiem wyników kontroli wewnętrznej systemu zarządzania ryzykiem

rynkowym, które przekazywane są przez dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Zarząd Banku odpowiedzialny jest m.in. za:

- nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem rynkowym, monitorowanie i sprawozdawanie na temat ryzyka rynkowego;
- określanie organizacji i podziału zadań w zakresie zawierania transakcji skarbowych;
- akceptację polityk i instrukcji regulujących zarządzanie ryzykiem rynkowym oraz sprawne funkcjonowanie systemów identyfikacji;
- wyznaczanie limitów szczegółowych dla ograniczenia ryzyka Banku oraz zapewnienie odpowiedniego mechanizmu ich monitorowania i powiadamiania o przekroczeniach.

W Banku ekspozycja na ryzyko rynkowe jest formalnie ograniczana przez system limitów, okresowo aktualizowanych, wprowadzanych uchwałą Rady Nadzorczej lub Zarządu, obejmujących wszystkie miary ryzyka rynkowego, których poziom jest monitorowany i raportowany przez niezależne od biznesu jednostki organizacyjne Banku. W Banku funkcjonują trzy rodzaje limitów, różniące się zakresem i sposobem działania: limity podstawowe; limity uzupełniające; limity *stress-test*. Zarządzanie ryzykiem rynkowym skupia się na potencjalnych zmianach wyniku ekonomicznego. Obowiązujące w Banku wymagania jakościowe związane z procesem zarządzania ryzykiem (system kontroli wewnętrznej, wdrażanie nowych produktów, analiza ryzyka prawnego, analiza ryzyka operacyjnego) ograniczają również ryzyka niekwantyfikowalne, związane z prowadzeniem działalności skarbowej.

42. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe definiowane jest jako ryzyko wystąpienia straty spowodowanej zmianą kursów walutowych. Bank dodatkowo wyróżnia wpływ kursu walutowego na wyniki w perspektywie długookresowej, np. na skutek przewalutowania przyszłych przychodów i kosztów walutowych po potencjalnie bardziej niekorzystnym kursie. Ryzyko związane z przyszłymi wynikami może być zarządzane w ramach walutowego portfela modelowego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest identyfikacja obszarów działalności Banku, które mogą być narażone na nie i podejmowanie przedsięwzięć maksymalnie ograniczających ewentualne straty z tego tytułu. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym Zarząd Banku określa profil ryzyka walutowego, który musi cechować się zgodnością z obowiązującym planem finansowym Banku.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem walutowym Bank zobowiązany jest do monitorowania i raportowania wielkości wszystkich zajmowanych pozycji walutowych oraz wartości zagrożonej, szacowanej zgodnie z przyjętym modelem, w ramach uchwalonych limitów. Bank zamyka każdą dużą pozycję walutową pozycją przeciwstawną, eliminując w ten sposób ryzyko walutowe. Otwarte pozycje walutowe są utrzymywane w granicach limitów uchwalonych przez Radę Nadzorczą. Ponadto Bank przeprowadza okresowe analizy potencjalnych scenariuszy w celu pozyskania informacji o narażeniu Banku na ryzyko walutowe w sytuacji szokowych zmian kursów walutowych.

Bank może także przeprowadzać transakcje zabezpieczania przyszłych przepływów walutowych o odpowiednio wysokiej pewności realizacji (np. koszt czynszu, dochód odsetkowy netto denominowany w walutach obcych). Ich celem jest ograniczanie zmienności wyniku w bieżącym roku kalendarzowym o nie więcej niż 60%.

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym;
- wewnętrzne modele i miary ryzyka walutowego;
- limity i wartości progowe na ryzyko walutowe;
- ograniczenia dopuszczalnych transakcji walutowych;
- testy warunków skrajnych.

Podstawowym narzędziem pomiaru ryzyka walutowego jest w Banku model wartości zagrożonej (VaR – Value at Risk), który oznacza potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach walutowych związanych ze zmianami kursów walutowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariacji–kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

Na koniec grudnia 2013 r. maksymalna strata na posiadanym przez Bank portfelu walutowym, wyznaczona w oparciu o VaR w horyzoncie czasowym 10 dni, mogła wynieść 35 149,42 zł, przy zakładanym poziomie ufności 99%.

	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Horyzont [dni]	10	10
VaR [zł]	35 149,42	90 910,47

Statystyka VaR na portfelu walutowym Banku w latach 2013 i 2012 (w tys. zł).

VaR	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Min	7,41	5,77
Średni	71,34	79,58
Max	475,09	206,89

Pozycja walutowa Banku i wykorzystanie limitów walutowych w dniu 31 grudnia 2013 r.

Obciążenie limitu (w mln waluty)		
Waluty	Limit	Obciążenie
PLN (brutto)	14,0	2,2
PLN (netto)	7,0	0,7
Grupa A		
EUR	1,0	0,3

USD	1,5	-0,1
CHF	0,7	0,0
GBP	0,7	0,0
Grupa B		
PLN (netto)	2,0	0,0
AUD	0,3	0,0
CAD	0,3	0,0
CZK	2,0	-0,4
DKK	1,5	0,0
NOK	1,5	0,0
RUB	3,0	-0,1
SEK	1,5	0,1
Pozostałe	1,5	0,2
Towary	1,5	0,1

Pozycja walutowa Banku i wykorzystanie limitów walutowych w dniu 31 grudnia 2012 r.

Obciążenie limitu (w mln waluty)		
Waluty	Limit	Obciążenie
PLN (brutto)	8,0	0,2
PLN (netto)	4,0	0,2
Grupa A		
EUR	0,5	0,0
USD	0,5	0,0
CHF	0,5	0,0
GBP	0,5	0,0
Grupa B		
PLN (netto)	1,0	0,1
AUD	0,2	0,0
CAD	0,2	0,0
CZK	1,5	0,2
DKK	1,0	0,0
NOK	1,0	0,0
RUB	2,0	0,0
SEK	1,0	0,0
Towary	1,0	0,0

Założenie normalności rozkładu zmian wartości czynników ryzyka w modelu VaR może w praktyce prowadzić do niedoszacowania strat w skrajnych scenariuszach (zjawisko „grubych ogonów”). W związku z tym Bank przeprowadza testy warunków skrajnych. Wykorzystanie limitu *stress-test* dla pozycji walutowej, wyznaczone jako maksymalna strata Banku w przypadku wystąpienia najbardziej niekorzystnej z dziennych zmian kursów walutowych, jakie wystąpiły w ciągu ostatnich co najmniej czterech lat, na koniec 2013 r. wyniosło 20 235,41 zł, a na koniec 2012 r. wyniosło 41 707 zł. Poniżej statystyka *stress-testu* pozycji walutowej w 2013 r. (w tys. zł).

Statystyka stress-testu pozycji walutowej za 2013 r. (w tys. zł)

Minimalny	Średni	Maksymalny
2,38	42,28	167,40

43. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako ryzyko negatywnego wpływu poziomu rynkowych stóp procentowych na bieżący wynik lub wartość bieżącą netto kapitałów Banku. Ze względu na politykę ograniczania ryzyka w księdze handlowej, Bank przywiązuje szczególną wagę do specyficznych aspektów ryzyka stopy procentowej związanych z księgą bankową, jak:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania;
- ryzyko bazowe, określone jako wpływ nierównoległej zmiany różnych indeksów referencyjnych o zbliżonym terminie przeszacowania na wynik Banku;
- modelowanie rachunków o nieokreślonym terminie zapadalności/wymagalności oraz wysokości oprocentowania ustalanego przez Bank (np. dla depozytów bieżących);
- wpływ na ryzyko pozycji pozaodsetkowych (np. kapitał, majątek trwałe).

Jedną z metod szacowania ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej jest wyznaczanie wielkości BPV, która określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji/pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości BPV mierzy się codziennie w każdym punkcie krzywej, w odniesieniu do każdej waluty.

Oszacowanie BPV na koniec 2013 i 2012 r.

Waluta Stan 31.12.2013	Do 6 miesiący	6 miesięcy - 1 rok	1 rok - 3 lata	3 - 5 lat	5 - 10 lat	Łącznie
PLN	-26,4	-61,4	-74,2	-92,3	-3,5	-257,8
EUR	-6,4	-0,1	-17,4	-7,8	4	-27,7
USD	9	5,6	0,6	0	0	15,2
CHF	0,4	-0,8	-1,9	-0,7	0	-3
GBP	1,4	1,2	0,6	0	0	3,2
Inne	-1	-2,8	0	0	0	-3,8
Razem	-23	-58,3	-92,3	-100,8	0,5	-273,9

Waluta Stan 31.12.2012	Do 6 miesiący	6 miesięcy - 1 rok	1 rok - 3 lata	3 - 5 lat	5 - 10 lat	Łącznie
PLN	4,7	-24,5	-21,9	-62,9	-11,5	-116,1
EUR	10,2	-14,2	5,3	-6,7	0,2	-5,2
USD	13,5	-4,5	-0,7	0,0	0,0	8,3
CHF	0,3	0,4	-2,1	-2,3	0,0	-3,7
GBP	1,1	0,8	0,0	0,0	0,0	1,9

Inne	-0,4	0,1	-0,4	0,0	0,0	-0,7
Razem	29,4	-41,9	-19,8	-71,9	-11,3	-115,5

Statystyka BPV dla Banku za 2013 r.

Księga	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	-278,84	-99,05	100,38
Księga handlowa	-48,76	-8,04	22,44
Łącznie	-281,01	-107,09	116,74

Statystyka BPV dla Banku za 2012 r.

Księga	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	-127,23	-11,85	86,17
Księga handlowa	-15,03	-1,51	9,82
Łącznie	-128,38	-13,35	95,06

Jednocześnie w celu szacowania poziomu ryzyka stopy procentowej Bank stosuje opisany wyżej model wartości zagrożonej (VaR). Mierzony tą metodą kapitał ekonomiczny na pokrycie ww. rodzaju ryzyka na koniec lat 2012 i 2013 prezentuje poniższa tabela (99% VaR o horyzoncie 10 dni – dane w tys. zł).

VaR	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Księga bankowa	5 628	4 292
Księga handlowa*	1 092	731
Łącznie	5 368	4 096

*VaR księgi handlowej zawiera prezentowany powyżej VaR z tytułu ryzyka walutowego.

Statystyka VaR dla Banku za 2013 r.

Księga	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	3 090	7 343	12 149
Księga handlowa	639	1 504	2 891
Łącznie	1 959	7 083	11 034

Statystyka VaR dla Banku za 2012 r.

Księga	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	1 000	3 749	6 935
Księga handlowa	449	829	1 478
Łącznie	1 189	3 837	6 242

Do celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank wyróżnia działalność handlową, obejmującą papiery wartościowe i instrumenty pochodne, zawarte w celach

handlowych, oraz działalność bankową, obejmującą pozostałe papiery wartościowe, emisje własne, pożyczki, depozyty, kredyty oraz transakcje pochodne służące zabezpieczeniu ryzyka księgi bankowej. Ponadto Bank przeprowadza analizę scenariuszy obejmującą m.in. wpływ określonych zmian stóp procentowych na przyszły wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału. W ramach tych scenariuszy Bank utrzymuje wewnętrzne limity, których użycie jest mierzona jest codziennie. Wykorzystanie limitu zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy przesunięciu równoległym krzywych procentowych o +/- 200 p.b. oraz przesunięciach nierównoległych przy scenariuszach +/- 100/400 p.b. (w tenorach 1M/10Y, pomiędzy nimi interpolacja liniowa przesunięcia) na koniec 2013 r. (w tys. zł) przedstawiono niżej.

Scenariusz (1M/10Y)	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału
+400 / +100	-78 979
+100 / +400	-41 625
+200 / +200	-48 659
- 200 / - 200	52 596
- 100 / - 400	43 569
- 400 / - 100	80 478

44. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności oznacza ryzyko niemożności zrealizowania, na dogodnych dla Banku warunkach i po rozsądnej cenie, zobowiązań płatniczych wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych, które Bank posiada. Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku polega zatem na utrzymaniu własnych pozycji płynnościowych tak, aby w każdym momencie można było wypełnić zobowiązania płatnicze za pomocą dostępnych środków w kasie, wpływów z transakcji o danej dacie zapadalności lub za pomocą sprzedaży zbywalnych aktywów, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów utrzymania płynności.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank realizuje następujące cele:

- zapewnienie zdolności do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań w każdej chwili;
- utrzymanie na odpowiednim poziomie podstawowej rezerwy płynności na wypadek nagłego pogorszenia się sytuacji płynnościowej;
- ustalenie skali podejmowanego przez Bank ryzyka płynności, poprzez ustanowienie wewnętrznych limitów płynności;
- minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności;
- monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku w celu utrzymania płynności i uruchomienia planu awaryjnego w sytuacji awaryjnej;
- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności.

Te cele realizowane są, w sposób niezależny, przez odpowiednie jednostki organizacyjne, których kompetencje i odpowiedzialność są jasno określone w wewnętrznych regulacjach. W ramach procesu zarządzania płynnością Bank:

- opracowuje procedury i polityki płynności, w tym plan finansowania na kolejne lata działalności;
- zarządza planami awaryjnymi w zakresie płynności;
- monitoruje limity płynności;
- okresowo – w postaci raportów – przeprowadza analizy kategorii i czynników mających wpływ na aktualny i przyszły poziom płynności.

Wśród wykorzystywanych miar zarządzania płynnością Bank wyróżnia współczynniki i powiązane z nimi limity następujących rodzajów płynności:

- płynność płatnicza – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty. W ramach zarządzania płynnością płatniczą Bank skupia się na analizie płynności natychmiastowej oraz bieżącej (do 7 dni);
- płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań w terminie zapadalności do 6 miesięcy;
- płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie dłuższym niż 12 miesięcy.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank dokonuje również analizy profilu zapadalności/wymagalności w dłuższym terminie, zależnej w dużym stopniu od przyjętych założeń w zakresie kształtowania się przyszłych przepływów gotówkowych związanych z pozycjami aktywów i pasywów. Założenia uwzględniają:

- stabilność pasywów o nieokreślonych terminach wymagalności (np. rachunki bieżące, zerwania i odnowienia depozytów, poziom ich koncentracji);
 - możliwość skrócenia terminu zapadalności określonych pozycji aktywów (np. kredyty hipoteczne z możliwością wcześniejszej spłaty);
 - możliwość zbycia pozycji aktywów (portfel płynnościowy)
- i podlegają akceptacji Komitetu ALCO oraz Zarządu Banku.

Analizę zapadalności/wymagalności aktywów i zobowiązań według terminów urealnionych na koniec 2013 r. prezentuje tabela (wartości w mln zł).

2013-12-31	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	10Y+	RAZEM
AKTYWA	377	3 057	1 567	1 564	2 237	2 191	4 483	10 069	25 545
Gotówka i Nostro	14	60	51	48	65	84	145	712	1 179
Należności od banków	0	85	0	0	0	57	0	0	142
Należności od klientów	223	389	1 319	1 504	2 074	2 007	4 157	8 667	20 340
Papiery Wartościowe	140	2 523	197	12	98	43	181	150	3 344
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	540	540
Zobowiązania i kapitały	-167	-1 639	-1 092	-1 250	-1 739	-2 593	-2 873	-14 192	-25 545
Zobowiązania wobec banków	-11	-711	0	0	0	-34	-104	0	-860

Zobowiązania wobec klientów	-156	-924	-1 022	-1 133	-1 501	-1 871	-2 740	-10 705	-20 052
Emisje własne	0	-4	-70	-117	-238	-688	-29	-299	-1 445
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	-3 188	-3 188
Luka bilansowa	210	1 418	475	314	498	-402	1 610	-4 123	0
Skumulowana luka bilansowa	210	1 628	2 103	2 417	2 915	2 513	4 123	0	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	2 282	1 124	412	622	156	486	3	5 085
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-2 281	-1 122	-421	-613	-158	-487	-3	-5 085
Instrumenty pochodne – netto	0	1	2	-9	9	-2	-1	0	0
Linie gwarancyjne i finansowe	0	-708	-708	0	354	1 062	0	0	0
Luka pozabilansowa	0	-707	-706	-9	363	1 060	-1	0	0
Luka ogółem	210	711	-231	305	861	658	1 609	-4 123	0
Luka skumulowana ogółem	210	921	690	995	1 856	2 514	4 123	0	

Wielkości zaprezentowane w powyższej tabeli uwzględniają tylko przepływ kapitału. Odsetki, korekty, odpisy zostały zawarte w pozycjach: „Pozostałe aktywa” oraz „Pozostałe pasywa”.

Analizę zapadalności/wymagalności aktywów i zobowiązań według terminów kontraktowych na koniec 2013 r. prezentuje tabela (wartości w mln zł).

2013-12-31	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	10Y+	RAZEM
AKTYWA	4 479	836	908	880	1 266	2 616	5 478	9 082	25 545
Gotówka i Nostro	0	0	0	0	0	0	0	1 179	1 179
Należności od banków	0	85	0	0	0	57	0	0	142
Należności od klientów	4 479	276	851	688	1 158	1 950	4 161	6 775	20 338
Papiery Wartościowe	0	475	57	192	108	609	1 317	588	3 346
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	540	540
Zobowiązania i kapitały	-9 739	-3 366	-3 168	-3 684	-980	-906	-203	-3 499	-25 545
Zobowiązania wobec banków	-11	-711	0	0	0	-34	-104	0	-860
Zobowiązania wobec klientów	-9 728	-2 651	-3 098	-3 567	-742	-184	-70	-12	-20 052
Emisje własne	0	-4	-70	-117	-238	-688	-29	-299	-1 445
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	-3 188	-3 188
Luka bilansowa	-5 260	-2 530	-2 260	-2 804	286	1 710	5 275	5 583	0
Skumulowana luka bilansowa	-5 260	-7 790	-10 050	-12 854	-12 568	-10 858	-5 583	0	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	2 282	1 124	412	622	156	486	3	5 085
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-2 281	-1 122	-421	-613	-158	-487	-3	-5 085
Instrumenty pochodne – netto	0	1	2	-9	9	-2	-1	0	0
Linie gwarancyjne i finansowe	6 682	2	16	48	229	100	2	0	7 079
Luka pozabilansowa	6 682	3	18	39	238	98	1	0	7 079

Luka ogółem	1 422	-2 527	-2 242	-2 765	524	1 808	5 276	5 583	7 079
Luka skumulowana ogółem	1 422	-1 105	-3 347	-6 112	-5 588	-3 780	1 496	7 079	

Wielkości zaprezentowane w powyższej tabeli uwzględniają tylko przepływ kapitału. Odsetki, korekty, odpisy zostały zawarte w pozycjach: „Pozostałe aktywa” oraz „Pozostałe pasywa”.

Analizę zapadalności/wymagalności aktywów i zobowiązań według terminów urealnionych na koniec 2012 r. prezentuje tabela (wartości w mln zł).

2012-12-31	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	10Y+	RAZEM
AKTYWA	478	4 167	1 199	1 251	1 553	1 870	3 135	7 532	21 185
Gotówka i Nostro	16	69	58	53	71	90	147	525	1 029
Należności od banków	0	153	115	0	0	104	0	0	372
Należności od klientów	264	327	755	1 046	1 474	1 526	2 908	6 002	14 302
Papiery Wartościowe	198	3 618	271	152	8	150	80	16	4 493
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	989	989
Zobowiązania i kapitały	-141	-1 682	-1 667	-1 517	-1 449	-1 958	-2 491	-10 280	-21 185
Zobowiązania wobec banków	0	-514	0	0	0	-19	-96	0	-629
Zobowiązania wobec klientów	-141	-1 167	-1 628	-1 404	-1 362	-1 708	-2 395	-6 776	-16 581
Emisje własne	0	-1	-39	-113	-87	-231	0	-214	-685
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	-3 290	-3 290
Luka bilansowa	337	2 485	-468	-266	104	-88	644	-2 748	0
Skumulowana luka bilansowa	337	2 822	2 354	2 088	2 192	2 104	2 748	0	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	1 345	351	416	757	260	481	4	3 614
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-1 337	-350	-417	-757	-262	-486	-4	-3 613
Instrumenty pochodne – netto	0	8	1	-1	0	-2	-5	0	1
Linie gwarancyjne i finansowe	0	-561	-561	0	280	841	0	0	-1
Luka pozabilansowa	0	-553	-560	-1	280	839	-5	0	0
Luka ogółem	337	1 932	-1 028	-267	384	751	639	-2 748	0
Luka skumulowana ogółem	337	2 269	1 241	974	1 358	2 109	2 748	0	

Wielkości zaprezentowane w powyższej tabeli uwzględniają tylko przepływ kapitału. Odsetki, korekty, odpisy zostały zawarte w pozycjach: „Pozostałe aktywa” oraz „Pozostałe pasywa”.

Analizę zapadalności/wymagalności aktywów i zobowiązań według terminów kontraktowych na koniec 2012 r. prezentuje tabela (wartości w mln zł).

2012-12-31	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	10Y+	RAZEM
AKTYWA	3 622	1 836	768	769	875	1 966	3 385	7 964	21 185
Gotówka i Nostro	0	0	0	0	0	0	0	1 030	1 030
Należności od banków	0	152	115	0	0	104	0	0	371
Należności od klientów	3 622	250	524	461	806	1 263	2 595	4 780	14 301
Papiery Wartościowe	0	1 434	129	308	69	599	790	1 165	4 494
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	989	989
Zobowiązania i kapitały	-6 363	-3 174	-4 277	-2 839	-636	-282	-105	-3 509	-21 185

Zobowiązania wobec banków	0	-514	0	0	0	-19	-96	0	-629
Zobowiązania wobec klientów	-6 363	-2 659	-4 238	-2 726	-549	-32	-9	-4	-16 580
Emisje własne	0	-1	-39	-113	-87	-231	0	-215	-686
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	-3 290	-3 290
Luka bilansowa	-2 741	-1 338	-3 509	-2 070	239	1 684	3 280	4 455	0
Skumulowana luka bilansowa	-2 741	-4 079	-7 588	-9 658	-9	-7	-4	0	
					419	735	455		
Instrumenty pochodne – wpływy	0	1 345	351	416	757	260	481	4	3 614
Instrumenty pochodne – wypływy	0	-1 337	-350	-417	-757	-262	-486	-4	-3 613
Instrumenty pochodne – netto	0	8	1	-1	0	-2	-5	0	1
Linie gwarancyjne i finansowe	5 174	8	5	74	216	127	4	0	5 608
Luka pozabilansowa	5 174	16	6	73	216	125	-1	0	5 609
Luka ogółem	2 433	-1 322	-3 503	-1 997	455	1 809	3 279	4 455	5 609
Luka skumulowana ogółem	2 433	1 111	-2 392	-4 389	-3	-2	1 154	5 609	
					934	125			

Wielkości zaprezentowane w powyższej tabeli uwzględniają tylko przepływ kapitału. Odsetki, korekty, odpisy zostały zawarte w pozycjach: „Pozostałe aktywa” oraz „Pozostałe pasywa”.

Wyznaczając urealnioną lukę płynności, Bank posługuje się modelowymi wagami osadu depozytów/spłacalności kredytów, wyznaczonymi na podstawie wdrożonego modelu statystycznego oraz historycznych obserwacji sald dla poszczególnych produktów.

Bank utrzymuje na wysokim poziomie bufor płynności, inwestując w dłużne papiery wartościowe rządowe oraz przedsiębiorstw o najwyższych ratingach, charakteryzujące się możliwością szybkiego upłynnienia, w zakresie ustalonych planem finansowym limitów. Poziom ten jest kontrolowany wskaźnikiem aktywów płynnych wobec bazy depozytowej, który 31 grudnia 2013 r. kształtował się na poziomie wyższym od 15%.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych płynności, w tym sporządza plan pozyskania środków w sytuacjach awaryjnych oraz określa i weryfikuje zasady sprzedaży aktywów płynnych, uwzględniając koszty utrzymania płynności.

Zgodnie z uchwałą nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. Bank wyznacza:

- lukę płynności krótkoterminowej (minimalną nadwyżkę płynności bieżącej) definiowaną jako różnica między sumą wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym, a wartością środków obcych niestabilnych. Wartość nadwyżki na koniec 2013 r. wynosiła 920 mln zł;
- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi, obliczany jako iloraz funduszy własnych Banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i aktywów niepłynnych;
- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi, obliczany jako iloraz sumy funduszy własnych pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i środków obcych stabilnych oraz sumy aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności;
- współczynnik płynności krótkoterminowej, definiowany jako iloraz sumy wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym i wartości środków obcych niestabilnych.

Wartości powyższych współczynników na koniec 2013 r. wynosiły odpowiednio: 4,05; 1,09; 1,37 (na koniec 2012 r. odpowiednio: 3,53; 1,20; 1,63).

Ponadto zgodnie z wymogami powyższej Uchwały, Bank dokonuje pogłębionej analizy stabilności oraz struktury źródeł finansowania, w tym poziomu osadu i koncentracji dla depozytów terminowych i bieżących. Dodatkowo, Bank monitoruje zmienność pozycji bilansowych i pozabilansowych, w szczególności wartość prognozowanych wpływów z tytułu udzielonych klientom gwarancji.

W cyklach miesięcznych Bank przeprowadza również analizę koncentracji bazy depozytowej, która ma na celu wskazanie potencjalnego ryzyka nadmiernego uzależnienia Banku od źródeł finansowania cechujących się zbyt niskim stopniem dywersyfikacji. W celu oszacowania poziomu koncentracji Bank wyznacza wskaźnik WWK (Wskaźnik Wysokiej Koncentracji) liczony jako stosunek wartości środków zgromadzonych przez największych depozytariuszy do wartości bazy depozytowej. Na dzień 31 grudnia 2013 r. WWK wyniósł 3,8 %, co wskazuje na niski poziom koncentracji. Statystykę WWK w 2013 r. przedstawia tabela.

Statystyka Wskaźnika Wysokiej Koncentracji (WWK) za 2013 r.

Minimalny	Średni	Maksymalny
3,0%	4,4%	5,2%

W celu ograniczenia ryzyka koncentracji Bank dywersyfikuje strukturę bazy depozytowej w podziale na klientów detalicznych, biznesowych, finansowych, instytucji rządowych i samorządowych, monitorując i raportując miesięcznie udział poszczególnych grup w całości bazy depozytowej.

W 2013 roku sytuacja płynnościowa Banku pozostawała na bezpiecznym poziomie. Sytuacja płynnościowa była ściśle monitorowana i utrzymywana na adekwatnym do potrzeb poziomie poprzez dostosowywanie poziomu bazy depozytowej oraz uruchamianie dodatkowych źródeł finansowania w zależności od rozwoju akcji kredytowej i pozostałych potrzeb płynnościowych.

45. Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym i utrzymywanie go na bezpiecznym poziomie ma fundamentalne znaczenie dla stabilności działania Banku. Kontroli ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Banku regulacje, w szczególności metodyki kredytowania i modele wyceny ryzyka dostosowane do segmentu klienta, rodzaju produktu i transakcji, zasady ustanawiania i monitorowania prawnych zabezpieczeń kredytów oraz procesy monitoringu i windykacji należności. Bank dąży do pełnej centralizacji i automatyzacji procesów w ramach infrastruktury systemowej, przy jednoczesnym wykorzystaniu dostępnych informacji zewnętrznych i wewnętrznych o klientach.

Poziom ryzyka kredytowego jest limitowany zgodnie z ograniczeniami wynikającymi z przepisów zewnętrznych i wewnętrznych zasad ustalanych przez Bank, szczególnie

dotyczących ograniczeń zaangażowania kredytowego wobec jednego klienta, grupy podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz branż gospodarki.

System zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter kompleksowy i jest zintegrowany z procesami operacyjnymi Banku. Podstawowe etapy procesu zarządzania ryzykiem kredytowym stanowią:

1. Identyfikacja;
2. Pomiar;
3. Monitoring;
4. Raportowanie i kontrola.

Tak zdefiniowany proces pozwala na pro-aktywny nadzór nad aktualnymi i potencjalnym ryzykiem oraz efektywne zastosowanie metod i instrumentów sterowania ryzykiem.

W systemie zarządzania ryzykiem kredytowym zostały zidentyfikowane czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wystąpienia ryzyka kredytowego, które przypisano do odpowiednich obszarów funkcjonowania Banku:

1. Klient – badany jest pojedynczy klient oraz grupy klientów powiązanych; weryfikowane są również – pod względem jakości tworzonego portfela – wyodrębnione homogeniczne grupy Klientów;
2. Produkt – definiuje się wszystkie rodzaje ryzyka, które mogą mieć związek z określonym produktem: pojedyncze przypadki i całe portfele kredytów;
3. Zabezpieczenia – weryfikuje się prawidłowość przyjęcia zabezpieczenia, jego wartość i terminowość, poprawność sporządzania dokumentacji ustanawiającej zabezpieczenie oraz aktualizację jego wartości. Dla ograniczenia ryzyka kredytowego monitoruje się sprawność wdrażania znowelizowanych przepisów dotyczących prawnego zabezpieczania wierzytelności oraz stosowanie aktualnych standardów postępowania przy zabezpieczaniu wierzytelności;
4. Proces i regulacje – weryfikuje się jakość i efektywność procesu kredytowego, administracji kredytowej, monitoringu, windykacji i restrukturyzacji oraz współpracy z zewnętrznymi podmiotami windykacji, a także zgodność z przepisami zewnętrznymi regulacji bankowych sterujących tymi procesami;
5. Systemy – weryfikuje się zwłaszcza systemy wspierające procesy kredytowania, monitoringu i windykacji, a także efektywność ich zastosowania;
6. Kanały dystrybucji – sprawdza się efektywność i szkodowość funkcjonowania działających w Banku kanałów dystrybucji;
7. Pracownicy – badana jest prawidłowość wykorzystywania indywidualnie przyznaných kompetencji kredytowych, przeprowadza się detekcję ewentualnych nieprawidłowości, które mogły zaistnieć podczas procesu kredytowego;
8. Warunki zewnętrzne – bada się zwłaszcza: poziom stóp procentowych, kursy walutowe, podaż pieniądza, stopę bezrobocia, zmiany na rynku pracy, koniunkturę gospodarczą;
9. Poprawność systemu zarządzania ryzykiem kredytowym – okresowo weryfikuje się poprawność przyjętych założeń odnośnie polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku.

Bank dokonuje analizy ryzyka zarówno w ujęciu indywidualnym, jak i portfelowym, w związku z czym podejmuje działania, które prowadzą do:

- minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego pojedynczego kredytu przy założonym poziomie zwrotu;
- redukcji łącznego ryzyka kredytowego wynikającego z posiadania przez Bank określonego portfela kredytowego.

W ramach minimalizacji poziomu ryzyka pojedynczego zaangażowania Bank każdorazowo przy udzielaniu kredytu lub innego produktu kredytowego:

1. Ocenia wiarygodność oraz zdolność kredytową z uwzględnieniem m.in. szczegółowej analizy źródła spłaty ekspozycji;
2. Ocenia zabezpieczenia, w tym weryfikuje ich stan formalno-prawny oraz ekonomiczny, z uwzględnieniem m.in. adekwatności LTV.

Ponadto w ramach wzmocnienia kontroli ryzyka indywidualnych ekspozycji Bank cyklicznie monitoruje klientów podejmując stosowne działania minimalizujące w przypadku zidentyfikowania czynników podwyższonego ryzyka.

W zakresie minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego wynikającego z posiadania określonego portfela, Bank:

1. Wyznacza i kontroluje limity koncentracji;
2. Monitoruje sygnały wczesnego ostrzegania w ramach systemu EWS;
3. Regularnie monitoruje portfel kredytowy kontrolując wszystkie istotne parametry ryzyka kredytowego (m.in. PD, LTV, CR);
4. Przeprowadza regularne testy warunków skrajnych.

Ocena ryzyka w procesie kredytowym

Udzielanie produktów kredytowych przez Bank realizowane jest zgodnie z metodykami kredytowania właściwymi dla segmentu klienta i rodzaju produktu. Ocena zdolności kredytowej klienta poprzedzająca wydanie decyzji o udzieleniu produktu kredytowego przeprowadzana jest z wykorzystaniem systemu wspierającego proces kredytowy, narzędzi: scoringowego lub ratingowego; zewnętrznych informacji (np. bazy CBD DZ, CBD BR, BIK, BIG) i wewnętrznych baz Banku. Udzielanie produktów kredytowych przebiega zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami operacyjnymi wskazującymi właściwe czynności wykonywane w procesie kredytowym, odpowiedzialne za nie jednostki Banku oraz wykorzystywane narzędzia.

Decyzje kredytowe zapadają zgodnie z obowiązującym w Banku systemem podejmowania decyzji kredytowych (szczególnie kompetencyjne dopasowane do poziomu ryzyka związanego z klientem oraz transakcją).

W celu regularnej oceny podejmowanego ryzyka kredytowego oraz minimalizowania ewentualnych strat na ekspozycjach kredytowych, w okresie kredytowania Bank monitoruje sytuację Klienta poprzez identyfikację sygnałów wczesnego ostrzegania, oraz okresowe, indywidualne przeglądy ekspozycji kredytowych.

Proces monitoringu kończy się wydaniem rekomendacji dotyczącej strategii dalszej współpracy z Klientem.

Podział kompetencji

Bank realizuje politykę rozdzielenia funkcji związanych z pozyskaniem Klienta i sprzedaży produktów kredytowych od funkcji związanych z oceną ryzyka kredytowego, podejmowaniem decyzji kredytowych oraz monitorowaniem ekspozycji kredytowej.

Zarządzanie ryzykiem koncentracji

W trosce o stabilność i bezpieczeństwo Banku oraz właściwą jakość jego aktywów, ich dywersyfikację, rentowność oraz odpowiedni poziom kapitałów, dokonuje się bieżącej identyfikacji koncentracji w różnych obszarach działalności. Bank uznaje nadmierną koncentrację każdej pozycji, której towarzyszy ryzyko kredytowe lub ryzyko zachwiania/utruty płynności, za zjawisko mogące negatywnie wpływać na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

Zarządzanie ryzykiem koncentracji z tytułu działalności kredytowej w Banku dotyczy ryzyk wynikających między innymi z:

1. Zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
2. Zaangażowań wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących taką samą działalność lub prowadzących obrót podobnymi towarami;
3. Zaangażowań wobec podmiotów z tego samego województwa oraz poszczególnych krajów bądź ich grup;
4. Zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia (w tym ryzyka wynikającego z zabezpieczenia się Banku na papierach wartościowych o podobnej charakterystyce);
5. Zaangażowań w tej samej walucie;
6. Zaangażowań o tym samym rodzaju oprocentowania (stałe lub zmienne) i indeksie oprocentowania;
7. Zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 71 ustawy Prawo bankowe;
8. Metryki produktu;
9. Segmentu klienta;
10. Kanału dystrybucji;
11. Ofert specjalnych i promocji;
12. Koncentracji wewnętrznej.

Znajomość skali potencjalnych niebezpieczeństw związanych z koncentracją zaangażowań w Banku umożliwia prawidłowe zarządzanie aktywami i zobowiązaniami, a przede wszystkim tworzenie bezpiecznej struktury portfela kredytowego. W celu zapobiegania niekorzystnym zdarzeniom wynikającym z nadmiernej koncentracji Bank ogranicza ryzyko koncentracji, ustanawiając limity i stosując normy koncentracji wynikające z przepisów zewnętrznych oraz norm koncentracji przyjętych wewnętrznie.

Bank wprowadził:

1. Zasady identyfikacji obszarów wystąpienia ryzyka koncentracji z tytułu działalności kredytowej;

2. Proces ustalania i aktualizowania wysokości limitów;
3. Proces zarządzania limitami wraz z ustaleniem sposobu postępowania w przypadku przekroczenia dozwolonego poziomu limitu;
4. Proces monitorowania ryzyka koncentracji, w tym sprawozdawczość;
5. Kontrolę procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

Koncentracja branżowa – zaangażowania bilansowe i pozabilansowe

Sekcja według PKD 2007	Nazwa sekcji	31.12.2013	31.12.2012
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	154 408	72 314
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	197 232	35 861
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	4 070 304	3 354 756
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	341 682	272 805
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	39 372	77 899
Sekcja F	Budownictwo	3 373 111	2 876 256
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, w tym motocykli	3 065 647	2 730 701
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	498 549	419 290
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	242 324	179 167
Sekcja J	Informacja i komunikacja	1 168 062	434 690
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 000 968	947 580
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 331 248	948 824
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	538 854	358 764
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	549 659	401 329
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	50	810
Sekcja P	Edukacja	53 719	21 407
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	117 534	102 811
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	22 826	13 849
Sekcja S	Pozostała działalność usługowa	45 621	80 504

Powyższe zaangażowania zawierają:

- kwotę kredytu (zaangażowanie bilansowe oraz pozabilansowe bez odsetek i opłat oraz uwzględnienia odpisów) pomniejszoną o wniesione kaucje pieniężne;
- nieautoryzowane debety na rachunkach bieżących;

- poręczenia udzielone przez podmioty z danej sekcji podmiotom z innych sekcji;
- limity skarbowe pomniejszone o wniesione kaucje, z uwzględnieniem papierów dłużnych na księgach Banku, których emitentem jest podmiot z danej sekcji.

Największe koncentracje według krajów na koniec 2013 roku:

Kraj	31.12.2013
Polska	28 077 105
Wielka Brytania	165 441
Cypr	144 035
Hiszpania	30 880
Szwajcaria	22 624
Niemcy	16 323
Irlandia	9 007
Norwegia	2 436
Dania	1 995

Największe koncentracje według krajów na koniec 2012 roku:

Kraj	31.12.2012
Polska	22 125 013
Cypr	245 486
Szwecja	212 239
Francja	81 286
Luksemburg	74 400
Portugalia	60 001
Wielka Brytania	52 545
Szwajcaria	19 175
Hiszpania	16 474

Powyższe zaangażowania zawierają:

- kwotę kredytu (zaangażowanie bilansowe oraz pozabilansowe bez odsetek i opłat oraz uwzględniania odpisów) pomniejszoną o wniesione kaucje pieniężne;
- nieautoryzowane debety na rachunkach bieżących;
- poręczenia udzielone przez podmioty z danego kraju podmiotom z innych krajów;
- limity skarbowe pomniejszone o wniesione kaucje, z uwzględnieniem papierów dłużnych na księgach Banku, których emitentem jest podmiot z danego kraju.

W procesie ustalenia i aktualizacji limitów koncentracji bierze się pod uwagę:

1. wiarygodne informacje ekonomiczne i rynkowe dotyczące każdego z obszarów koncentracji zaangażowań, w szczególności wskaźniki makroekonomiczne, branżowe, informacje dotyczące trendów gospodarczych, z uwzględnieniem projekcji wysokości stóp procentowych, kursów wymiany, analizy ryzyka politycznego, ratingi rządów oraz instytucji finansowych;
2. wiarygodne informacje na temat sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi, sektorów gospodarki, informacji ogólnogospodarczych, w tym o sytuacji gospodarczej i politycznej krajów, oraz inne informacje potrzebne do oceny występującego w Banku ryzyka koncentracji;

3. informacje ekonomiczne i jakościowe dotyczące procesu zarządzania w podmiotach, wobec których Bank posiada zaangażowania powodujące ryzyko koncentracji;
4. ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, ryzyko operacyjne i ryzyko polityczne związane ze zidentyfikowanymi zaangażowaniami i mogące wpłynąć na podwyższenie ryzyka koncentracji.

Odpisy aktualizujące i rezerwy

Bank dokonuje oceny wszystkich bilansowych ekspozycji kredytowych (grup bilansowych ekspozycji kredytowych) w celu identyfikacji obiektywnych przesłanek utraty wartości, według najbardziej aktualnych danych w dniu dokonywania aktualizacji wartości. Bank dokonuje oceny ekspozycji pozabilansowych pod kątem konieczności utworzenia rezerwy.

Identyfikacja utraty wartości dokonywana jest automatycznie w systemie centralnym Banku na podstawie informacji systemowych (opóźnienie w spłacie) lub danych wprowadzanych przez użytkowników.

Katalogi przesłanek utraty wartości

1. Przesłanki utraty wartości dotyczące klienta:

- Znaczące opóźnienie w spłacie/nieautoryzowany debet – przesłanka dotyczy klientów biznesowych oraz klientów indywidualnych; jest rozpoznawana przez system w przypadku wystąpienia opóźnienia w spłacie lub nieautoryzowanego debetu przez okres dłuższy niż 90 dni, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium istotności kwoty wymagalnej (500 PLN) na wszystkich rachunkach klienta łącznie, wobec których klient pozostaje w relacji właściciel/współwłaściciel bądź kredytobiorca/współkredytobiorca;
- Postępowanie naprawcze – przesłanka dotyczy klientów biznesowych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o złożeniu przez przedsiębiorcę w sądzie oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego;
- Upadłość/likwidacja – przesłanka dotyczy klientów biznesowych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości;
- Upadłość konsumencka – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o złożeniu przez dłużnika wniosku o ogłoszenie upadłości (tzw. upadłości konsumenckiej);
- Nieujawniony majątek klienta – przesłanka dotyczy klientów biznesowych oraz klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o złożeniu przez klienta nieprawdziwej deklaracji o majątku;
- Znaczące pogorszenie wewnętrznej oceny scoringowej/ratingowej - przesłanka dotyczy klientów biznesowych; jest rozpoznawana przez system w przypadku spadku oceny o co najmniej jedną klasę (w stosunku do pierwotnie przyznanej), a jednocześnie poniżej poziomu akceptowalnego przez Bank;
- Znaczące pogorszenie zewnętrznej oceny ratingowej – przesłanka dotyczy klientów biznesowych i jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o obniżeniu zewnętrznej oceny ratingowej klienta z klasy inwestycyjnej do spekulacyjnej;
- Znaczące pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej – przesłanka dotyczy klientów biznesowych; jest rozpoznawana przez system w przypadku spadku oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta (zgodnie z klasyfikacją według RMF) o co

- najmniej jedną kategorię, do poziomu „poniżej standardu”, „wątpliwy” lub „stracony”;
- Zgon – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie potwierdzonej informacji o zgonie klienta;
 - Brak informacji o miejscu pobytu klienta – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie potwierdzonej informacji o braku adresu zameldowania;
 - Utrata pracy – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o braku możliwości spłaty zadłużenia przez klienta na skutek utraty pracy;
 - Problemy finansowe klienta – przesłanka dotyczy klientów indywidualnych; jest rozpoznawana na podstawie oznaczenia w systemie informacji o problemach finansowych klienta (zgodnie z danymi z BIK).
2. Przesłanki utraty wartości dotyczące rachunku:
- Wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o wystawieniu bankowego tytułu Egzekucyjnego;
 - Wszczęcie postępowania egzekucyjnego – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o wszczęciu przez Bank postępowania egzekucyjnego;
 - Skuteczne wypowiedzenie umowy – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o dacie skutecznego wypowiedzenia przy jednoczesnym spełnieniu kryterium istotności kwoty zadłużenia (500 PLN);
 - Restrukturyzacja – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o wprowadzonych – na skutek problemów klienta z terminową obsługą zadłużenia – zmianach zasad obsługi kredytu w formie aneksu do umowy kredytowej lub porozumienia z Bankiem;
 - Ekspozycja kwestionowana przez dłużnika na drodze postępowania sądowego – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o kwestionowaniu ekspozycji przez Klienta, na drodze powództwa sądowego;
 - Zidentyfikowane wyłudzenie – przesłanka rozpoznawana na podstawie wprowadzonej do systemu informacji o potwierdzonym wyłudzeniu na podstawie wyroku sądowego.
3. Przesłanki utraty wartości dotyczące ekspozycji wobec banków:
- Opóźnienie w spłacie przekraczające 30 dni – przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o opóźnieniach w spłacie przekraczających 30 dni;
 - Znaczące pogorszenie zewnętrznej oceny ratingowej banku-kontrahenta – przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o obniżeniu zewnętrznej oceny ratingowej banku-kontrahenta z klasy inwestycyjnej do spekulacyjnej;
 - Znaczące pogorszenie zewnętrznej oceny ratingowej kraju-siedziby banku-kontrahenta – przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o obniżeniu zewnętrznej oceny ratingowej kraju banku-kontrahenta z klasy inwestycyjnej do spekulacyjnej;
 - Znaczące pogorszenie sytuacji finansowej banku/niewypłacalność banku – przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o ryzyku klienta ocenionym w procesie okresowego monitoringu limitów na poziomie nieakceptowanym.
4. Przesłanki utraty wartości dotyczące ekspozycji z tytułu obligacji:

- Brak płatności z tytułu obligacji - przesłanka rozpoznawana na podstawie informacji o braku płatności z tytułu obligacji w terminach określonych w warunkach emisji Obligacji;
- Niedotrzymanie przez emitenta innych warunków określonych w warunkach emisji Obligacji, pozwalających na wcześniejsze postawienie obligacji w stan wymagalności.

W przypadku wystąpienia zdarzenia mogącego stanowić przesłankę utraty wartości, nieobjętego ww. katalogiem istnieje możliwość indywidualnej zmiany statusu rachunku na default. Jest on oznaczany w przypadku informacji o wystąpieniu innych, nieobjętych powyższym katalogiem, istotnych zdarzeń mogących stanowić przesłankę utraty wartości.

Przesłanki utraty wartości bilansowej ekspozycji kredytowej (grup bilansowych ekspozycji kredytowych) rejestrowane są w systemie na poziomie klienta lub rachunku. Zarejestrowanie przesłanki utraty wartości na poziomie rachunku skutkuje oznaczeniem wszystkich rachunków danego klienta jako pozostających w utracie wartości. W przypadku zarejestrowania przesłanki utraty wartości na poziomie klienta następuje propagacja utraty wartości na wszystkie rachunki w jego portfelu. Propagacja zawsze dotyczy wszystkich rachunków, do których klient pozostaje w relacji właściciel/współwłaściciel bądź kredytobiorca/współkredytobiorca. W przypadku bilansowych ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość, Bank tworzy odpis aktualizujący w celu obniżenia ich wartości księgowej do wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Ekspozycje, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości, dzielone są na wyceniane indywidualnie i wyceniane grupowo. Ocena indywidualna obowiązuje dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości (liczonych na poziomie klienta), przekraczających progi ustalone w zależności od segmentu klienta (patrz tabela).

Segment klienta	w zł	
	2013	2012
Klient indywidualny	100 000	100 000
Klient biznesowy	200 000	200 000

Ocenę indywidualną stosuje się także dla ekspozycji zagrożonych utratą wartości, dla których Bank nie jest w stanie wyodrębnić grupy aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego lub nie dysponuje wystarczającą próbą do oszacowania parametrów grupowych.

Wycena indywidualna opiera się na analizie możliwych scenariuszy (klienci biznesowi) lub drzewa możliwych zdarzeń (klienci indywidualni). Każdy scenariusz i gałąź drzewa mają przypisane prawdopodobieństwo realizacji oraz oczekiwane odzyski. Dla klientów indywidualnych opracowane zostały standardowe drzewa zdarzeń, które reprezentują różne strategie windykacyjne. Przyjęte założenia do wycen indywidualnych są szczegółowo opisywane przez osoby dokonujące analizy. Wartości odzysków oczekiwanych w ramach wycen indywidualnych są porównywane ze zrealizowanymi odzyskami w cyklach kwartalnych.

Wycena grupowa oparta jest na czasie pozostawiania danej ekspozycji w stanie default; uwzględnia specyfikę danej grupy po kątem oczekiwanych odzysków. Zabezpieczenia uwzględniane są na poziomie ekspozycji. Bank w 2013 roku wdrożył nowy model szacowania LGD, który stosowany jest do obliczania parametru LGD na potrzeby odpisu IBNR oraz odpisów grupowych dla kredytów ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości. Decyzja o wdrożeniu modelu wynika ze zgromadzenia przez Bank odpowiedniej historii odzysków kredytowych, pozwalającej na szacowanie parametrów LGD na własnych danych. Nowy model został zaprojektowany tak, aby w przyszłości mógł być podstawą do szacowania LGD na potrzeby kalkulacji wymogów kapitałowych w metodzie IRBA. Model wykorzystuje dane historyczne dotyczące odzysków Banku w podziale na homogeniczne grupy produktowe. W celu uwzględnienia bieżącego zachowania portfela parametr prawdopodobieństwa uzdrowienia, który charakteryzuje się największą zmiennością, uwzględnia tylko obserwacje z ostatnich 18 miesięcy. Drugi parametr modelu (stopa odzysku dla ekspozycji, które nie uzdrawiają się) został oszacowany na całej historii danych uznanych za reprezentatywną.

Ekspozycje, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości, grupuje się z zachowaniem zasady homogeniczności względem profilu ryzyka i tworzy się rezerwę na grupę ekspozycji służącą pokryciu poniesionych a niezareportowanych strat (IBNR). Wartość IBNR wyznacza się na podstawie parametrów PD, LGD oraz zabezpieczeń (z uwzględnieniem oczekiwanych stóp odzysku).

Parametry PD wyznaczone są na podstawie macierzy migracji oraz stosowanych poziomów LIP (Loss Identification Period). Okres danych historycznych będący podstawą oszacowania parametru PD został wybrany tak, by spełniać dwa cele: maksymalizacja predykcyjności parametrów oraz stabilność oszacowania. Z tego względu Bank dla większości portfeli stosuje 12 miesięczny okres obserwacji migracji pomiędzy koszykami opóźnień i statusem default w celu wyznaczenia PD. Wyjątkiem od tej zasady są portfele średnich i dużych przedsiębiorstw, dla których ze względu na niższą liczebność zdarzeń default Bank stosuje okres 24 miesięczny. Parametr PD zróżnicowany jest dla poszczególnych portfeli i koszyków opóźnienia. PD dla poszczególnych koszyków przeterminowania wyznaczone jest zgodnie z poniższą tabelą:

KOSZYK		LIP
B0	0 DPD	6, 5, 4
B1	1-30 DPD	3
B2	31-60 DPD	2
B3	61-90 DPD	1
CND*	>90 DPD	1

(*) dla ekspozycji, które nie przekroczyły technicznego progu materialności uznawania ich jako przeterminowane

przy czym w przypadku koszyka bez przeterminowania (B0) zastosowano następujące okresy LIP:

- 6 – kredyty hipoteczne KI;
- 5 – karty kredytowe KI, LOR KI;
- 4 – pożyczki KI, kredyty samochodowe, kredyty KB.

Zabezpieczenia

Zabezpieczenia ustanawia się w sposób odpowiedni w stosunku do ponoszonego przez Bank ryzyka kredytowego i elastyczny wobec możliwości klienta. Jego ustanowienie nie zwalnia Banku z obowiązku badania zdolności kredytowej klienta.

Zabezpieczenie kredytu ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu udzielonego kredytu wraz z należnymi odsetkami i kosztami, jeśli kredytobiorca nie ureguluje należności w terminach ustalonych umową kredytu, a działania restrukturyzacyjne nie przyniosą oczekiwanych efektów.

Bank akceptuje w szczególności następujące formy prawne zabezpieczeń:

1. Gwarancje, regwarancje i poręczenia;
2. Blokady;
3. Zastawy rejestrowe;
4. Przewłaszczenia;
5. Cesje wierzytelności;
6. Ubezpieczenia kredytu;
7. Weksle;
8. Hipoteki;
9. Pełnomocnictwa do rachunku bankowego;
10. Kaucje (jako szczególną formę zabezpieczenia).

Przedmioty zabezpieczeń są weryfikowane w procesie kredytowym pod kątem prawnych możliwości skutecznego zabezpieczenia Banku oraz oceniana jest ich wartość rynkowa jak również wartość możliwa do odzyskania w ew. procesie egzekucji.

Zabezpieczenia wierzytelności umożliwiają:

- pomniejszenie wysokości odpisów aktualizacyjnych oraz rezerw zgodnie z MSR 39;
- stosowanie korzystniejszych wag ryzyka na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego zgodnie z Uchwałą nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego.

Scoring/rating

Scoring kredytowy jest narzędziem wspierającym decyzje kredytowe dla Klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw, a rating kredytowy stanowi instrument wspierania procesu podejmowania decyzji w segmencie małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

Wdrożenie systemu scoringowego i ratingowego umożliwia:

1. Kontrolę ryzyka kredytowego dzięki uzyskaniu oceny wiarygodności kredytowej klientów;
2. Ujednoczenie kryteriów podejmowania decyzji kredytowych z zachowaniem bezstronności i obiektywizmu;
3. Skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowych i zagwarantowanie większej skuteczności ocen wniosków kredytowych (zwiększenie wydajności pracy i zmniejszenie kosztów obsługi);
4. Uproszczenie oceny wniosków kredytowych dzięki automatyzacji procesu;
5. Segmentację klientów ze względu na ryzyko;
6. Monitorowanie i prognozowanie jakości portfela kredytowego;
7. Ułatwienie oceny dotychczasowej polityki kredytowej i szybsze wprowadzanie zmian w procesach decyzyjnych służących do oceny ryzyka kredytowego klientów biznesowych oraz indywidualnych.

W Banku regularnie przeprowadza się proces monitorowania poprawności funkcjonowania modeli scoringowych i ratingowych. Jego celem jest stwierdzenie, czy stosowane modele właściwie różnicują ryzyko, a oszacowania parametrów ryzyka właściwie odzwierciedlają odpowiednie aspekty ryzyka. Ponadto, podczas kontroli funkcjonalnych weryfikuje się poprawność zastosowania modeli w procesie kredytowym.

Stosowane obecnie modele scoringowe zostały zbudowane wewnątrz w Banku. W celu sprawowania niezależnego przeglądu wszystkich modeli scoringowych i ratingowych, wydawania rekomendacji i akceptacji w zakresie nowo zbudowanych lub zakupionych modeli powołano Komitet Walidacyjny Banku Modeli Scoringowych i Ratingowych.

Wynikami zastosowania modelu scoringowego są:

1. Wartość score decyzyjnego danego klienta/wniosku;
2. Klasa scoringowa z przypisaną wartością teoretycznego PD;
3. Rekomendacja scoringowa do wniosku kredytowego w postaci: „Akceptacja” lub „Odrzucenie”.

Rodzaj modelu, którym oceniani są klienci indywidualni zależy od typu i specyfiki wnioskowanego produktu kredytowego, historii kredytowej oraz historii współpracy z Bankiem. Ocena scoringowa wpływa na wysokość standardowych kosztów ryzyka podbieranych od danej transakcji.

Należności od klientów sektora niefinansowego nieprzeterminowane i niebędące w utracie wartości w podziale na klasy ryzyka

	Klasa ryzyka	Stan na 31.12.2013	Stan na 31.12.2012
Klienci indywidualni			
Kredyty hipoteczne, pożyczki gotówkowe, Kredyty samochodowe, Karty kredytowe, Debet w ROR			
(1 – klasa najlepsza, 6 – klasa najgorsza)			
	1	875 565	934 645
	2	871 413	865 028
	3	1 001 028	904 173
	4	1 002 355	810 457
	5	62 048	32 712
	6	7 825	6 694
Pożyczki, Karty kredytowe, Debet w ROR - proces standardowy			
(K1 - klasa najlepsza, K10 - klasa najgorsza)			
	K1	90 934	57 370
	K2	175 193	125 904
	K3	433 941	280 541
	K4	805 513	457 732
	K5	1 062 653	576 106
	K6	910 080	580 437
	K7	557 759	502 387
	K8	248 762	294 928
	K9	48 060	59 119
	K10	5 835	10 603

Kredyty hipoteczne (nowy model scoringowy, wdrożony dla wniosków złożonych po 30.06.2013)

(M1 - klasa najlepsza, M10 - klasa najgorsza)

M1	596	0
M2	3 090	0
M3	13 999	0
M4	45 072	0
M5	103 971	0
M6	142 642	0
M7	116 154	0
M8	78 897	0
M9	42 917	0
M10	8 036	0
Brak scoringu	280 315	257 675
Razem klienci indywidualni	8 994 653	6 756 511

Klienci biznesowi

Produkty długoterminowe, Kredyty samochodowe, Limit w rachunku bieżącym

(1 - klasa najlepsza, 6 - klasa najgorsza)

1	10 609	18 174
2	36 347	55 731
3	52 672	81 995
4	23 108	37 187
5	261	7
6	100	0

Modele dla mikroprzedsiębiorstw na niepełnej księgowości

(B1 - klasa najlepsza, B10 - klasa najgorsza)

B1	15 647	9 068
B2	53 877	47 273
B3	71 211	53 841
B4	70 293	68 822
B5	64 222	49 499
B6	31 219	23 512
B7	5 343	6 940
B8	1 233	391
B9	401	44
B10	0	0

Modele dla podmiotów na księgach handlowych, dealerów samochodowych oraz deweloperów

(A - klasa najlepsza, J - klasa najgorsza)

A	99 310	186 674
B	593 015	448 167
C	1 535 848	1 052 185
D	1 716 203	1 332 329
E	1 298 200	1 009 664
F	916 186	604 462
G	147 757	167 407
H	187 498	46 208
I	13 815	14 996
J	999	532
Brak ratingu	228 937	14 909
Razem klienci biznesowi	7 174 311	5 330 017
Razem klienci	16 168 964	12 086 528

Monitorowanie ryzyka kredytowego klientów indywidualnych i biznesowych

Stałą ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają:

- bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów;
- okresowe przeglądy, w szczególności sytuacji finansowo-ekonomicznej klientów i wartości przyjętych zabezpieczeń.

Monitoring klienta indywidualnego zawiera następujące obszary:

- klienta;
- produkty kredytowe przyznane dłużnikowi;
- umowę, z tytułu której powstała ekspozycja kredytowa;
- przyjęte zabezpieczenia;
- wysokości utworzonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw.

Monitoring klienta biznesowego dotyczy przede wszystkim:

- klienta i podmiotów z nim powiązanych;
- branży prowadzonej działalności;
- produktów kredytowych przyznanych dłużnikowi;
- weryfikacji spełnienia przez Klienta klauzul umownych zawartych w umowie, z tytułu której powstała ekspozycja kredytowa;
- przyjętych zabezpieczeń (weryfikacja ustanowienia i wartości zabezpieczeń);
- warunków rynkowych wpływających na zdolność kredytową klienta;
- wysokości utworzonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw.

Wszystkie ekspozycje kredytowe w segmencie klienta biznesowego obejmowane są dodatkowo monitoringiem portfelowym, tj.:

- oceną na podstawie dedykowanego modelu oceny behawioralnej oraz
- procesem identyfikacji sygnałów wczesnego ostrzeżenia.

Wszystkie ekspozycje kredytowe klientów indywidualnych i biznesowych podlegają monitoringowi oraz bieżącej klasyfikacji do właściwych ścieżek procesowych. W celu usprawnienia monitoringu i kontroli ryzyka operacyjnego zostały wdrożone adekwatne rozwiązania w systemach kredytowych Banku. Narzędzia systemowe zostały skonsolidowane w celu efektywnego wykonywania procedur monitoringu, którymi objęte zostaną wszystkie rachunki.

Regularnie wykonywany jest monitoring zaangażowań klasyfikowanych jako standardowe i jako niebezpieczne, które mogłyby powodować intensyfikację działań na etapie postępowania przedegzekucyjnego lub windykacyjnego. Rachunki poddawane są ocenie pod względem przekształcenia zadłużenia w ramach procedury restrukturyzacyjnej, w celu minimalizacji strat Banku z tytułu niespłaconych terminowo zobowiązań kredytowych.

Poniższa nota prezentuje kredyty objęte procesem restrukturyzacji dla których zaległości w spłacie jest dłuższa niż 30 dni.

Kredyty objęte procesem restrukturyzacji	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Segment detaliczny	48 635	25 156
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	4 771	1 354
wartość brutto	4 780	1 407
odpis	-9	-53
Kredyty konsumpcyjne	40 886	10 167
wartość brutto	48 860	17 703
odpis	-7 974	-7 536
Pozostałe kredyty hipoteczne	2 978	13 635
wartość brutto	2 995	13 636
odpis	-17	-1
Segment biznesowy	60 394	42 097
Kredyty operacyjne	34 875	21 896
wartość brutto	49 155	29 049
odpis	-14 280	-7 153
Kredyty inwestycyjne	22 145	18 123
wartość brutto	28 483	18 123
odpis	-6 338	0
Pozostałe kredyty	3 374	2 078
wartość brutto	3 502	3 326
odpis	-128	-1 248
Razem	109 029	67 253

Kredyty objęte procesem restrukturyzacji w utracie wartości	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Segment detaliczny	14 603	10 946
z utratą wartości	22 603	18 536
odpis	-8 000	-7 590
Segment biznesowy	35 212	8 557
z utratą wartości	55 958	16 958
odpis	-20 746	-8 401
Razem	49 815	19 503

Maksymalne narażenie Banku na ryzyko kredytowe

Instrumenty finansowe narażone na ryzyko	Stan 31.12.2013	Stan 31.12.2012
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	243 291	173 706
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 388 525	4 320 747
Należności od banków	254 199	371 275
Należności od klientów	19 488 684	14 158 892
Maksymalne narażenie Banku na ryzyko kredytowe	23 374 699	19 024 620

Zdaniem Banku wartość bilansowa najlepiej odzwierciedla maksymalne narażenie na ryzyko.

46. Ryzyko operacyjne

Na potrzeby zarządzania ryzykiem operacyjnym Alior Bank S.A. stosuje definicję ryzyka operacyjnego zaproponowaną przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego. Zgodnie z nią ryzyko operacyjne oznacza ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów, działania ludzi i systemów technicznych lub z zagrożeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka strategicznego, biznesowego, ani ryzyka poniesienia uszczerbku na reputacji Banku.

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym uwzględniając wytyczne postanowień przepisów ustawy Prawo Bankowe, postanowień uchwał: nr 76/2010 i 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego oraz Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego, która uwzględnia wytyczne Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Polityka wewnętrzna Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym została opisana w dokumencie „Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Alior Bank S.A.”, zaktualizowanym w grudniu 2013 r. (Uchwała Zarządu nr 491/2013).

Określono w nim m.in. cele modelu zarządzania ryzykiem operacyjnym:

1. Zapewnienie i utrzymanie zgodności działalności Banku z wymogami prawnymi;
2. Wspieranie bezpieczeństwa depozytów klientów i kapitału oraz stabilności wyniku finansowego Banku;
3. Utrzymywanie ryzyka operacyjnego na akceptowalnym i uzasadnionym biznesowo poziomie, monitorowanie tego poziomu;
4. Opiniowanie i usprawnianie procedur i procesów bankowych w celu redukcji ryzyka operacyjnego;
5. Zwiększenie satysfakcji klientów i pozycji konkurencyjnej Banku;
6. Obniżenie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego.

Bieżąca kontrola ryzyka operacyjnego w Banku dotyczy jednostek na wszystkich poziomach organizacyjnych i wszystkich pracowników. Pracownicy na bieżąco kontrolują poziom ryzyka operacyjnego w obszarze obsługiwanych przez siebie procesów i aktywnie minimalizują ryzyko, podejmując wszelkie możliwe działania mające na celu uniknięcie strat operacyjnych.

Wobec zidentyfikowanych istotnych zagrożeń operacyjnych Zarząd Banku podejmuje decyzje o konieczności ograniczenia ryzyka operacyjnego przez wykup właściwych polis ubezpieczeniowych.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń polityki w zakresie zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym; w tym celu jest regularnie informowany o zagrożeniach operacyjnych, na które narażony jest Bank.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Komitet Ryzyka Operacyjnego (Regulamin działania KRO określa Uchwała Zarządu nr 244/2013), który jest ciałem

doradczym wspierającym Zarząd w efektywnym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. KRO monitoruje poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne i ocenia sytuację w zakresie ryzyka operacyjnego w skali całego Banku. Wydaje także rekomendacje i podejmuje decyzje, których celem jest zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzeń ryzyka operacyjnego i ograniczenie ich skutków.

Bieżącą kontrolą i monitorowaniem ryzyka operacyjnego zajmuje się Biuro Ryzyka Operacyjnego (BRO). Jest ono także odpowiedzialne za rozwój i wprowadzanie odpowiednich metodyk i instrumentów kontroli ryzyka operacyjnego. Proces ewidencji zdarzeń, incydentów i strat operacyjnych, zgodnie z obowiązującą w Banku „Instrukcją rejestracji zdarzeń operacyjnych w Alior Banku S.A.” (Uchwała Zarządu nr 446/2009), jest wspomagany przez informatyczny system zarządzania ryzykiem operacyjnym OpRisk Suite. Analiza i monitoring danych z tego systemu są wykorzystywane do zarządzania ryzykiem operacyjnym we wszystkich obszarach Banku i w Biurze Maklerskim.

Do bieżącego monitorowania stanu i profilu ryzyka operacyjnego Bank stosuje także metodykę kluczowych wskaźników ryzyka (KRI – Key Risk Indicators). Za jej pomocą Bank monitoruje zmiany czynników ryzyka operacyjnego, analizuje trend zmian ekspozycji na ryzyko i umożliwia wczesne wykrywanie wzrostu zagrożenia operacyjnego dla wszystkich obszarów działalności Banku. Monitoring odbywa się w cyklach miesięcznych, a wartości KRI są analizowane, omawiane na spotkaniach Komitetu Ryzyka Operacyjnego i przekazywane Zarządowi Banku.

47. Zarządzanie kapitałem

Celem zarządzania kapitałem w Banku jest utrzymywanie w każdym momencie działania wystarczających kapitałów do pokrycia ryzyka na odpowiednim poziomie.

Bank w Polityce Zarządzania Ryzykiem, a także w Polityce Zarządzania Kapitałem i Planowania Kapitałowego określa apetyt na ryzyko zdefiniowany jako wielkość ekspozycji na poszczególne istotne rodzaje ryzyka jaką przyjmuje do zarządzania oraz sposób zarządzania tą ekspozycją oraz poziom pokrycia przez kapitał dostępny (jak i kapitał Tier 1) potencjalnej straty nieoczekiwanej z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka określonego w przepisach uchwały 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego, a także poszczególnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Odpowiedzialność za zarządzanie kapitałem

W procesie zarządzania kapitałem nadrzędną rolę odgrywają Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Ryzykiem i ICAAP.

Kompetencje Rady Nadzorczej

- Zatwierdzanie procedur dotyczących szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego i planowania kapitałowego.

Kompetencje Zarządu

1. Przygotowanie i wdrożenie procesów szacowania kapitału wewnętrznego;
2. Przygotowanie i wdrożenie procesów zarządzania kapitałowego;
3. Przygotowanie i wdrożenie procesów planowania kapitałowego;
4. Regularne przeglądy procesu ICAAP;
5. Analiza raportów ICAAP (monitorowanie celów kapitałowych oraz profilu ryzyka);
6. Nadzór nad procesem ICAAP.

Kompetencje Komitetu Zarządzania Ryzykiem i ICAAP:

1. Nadzór nad procesem ICAAP w Banku, w tym procesem przeglądu ryzyka i metod szacowania kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka;
2. Monitorowanie celów kapitałowych, limitów alokacji kapitału oraz limitów dla współczynnika wypłacalności i współczynnika Tier1;
3. Opiniowanie przeglądu procesu ICAAP.

Miary adekwatności kapitałowej

W Alior Banku do podstawowych narzędzi wykorzystywanych do zarządzania kapitałem należą:

1. Współczynnik wypłacalności oraz współczynnik Tier1;
2. Analiza regulacyjnego wymogu kapitałowego;
3. Kapitał wewnętrzny (ICAAP) oraz współczynnik pokrycia kapitału wewnętrznego przez fundusze własne.

47.1 Współczynnik wypłacalności

Współczynnik wypłacalności jest wyliczany zgodnie z zasadami Uchwały nr 76/2010 KNF z 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Wymagany przez Prawo Bankowe minimalny poziom współczynnika wypłacalności wynosi 8%.

Wyliczenie funduszy i współczynnika wypłacalności	Stan	Sran na
	31.12.2013	31.12.2012 Dane przekształcone
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	2 324 302	2 144 946
Wpłacony kapitał	635 830	635 830
Kapitał zapasowy	1 434 712	1 276 610
Pozostałe kapitały	176 792	163 377
Zysk zweryfikowany przez biegłego rewidenta	219 752	59 460
Strata z lat ubiegłych, strata netto bieżącego okresu oraz strata w trakcie zatwierdzania	-275 382	-176 740
Kapitał z aktualizacji wyceny - niezrealizowane straty	-18 455	-354
Wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej	-188 049	-157 938
Kapitał z aktualizacji wyceny - niezrealizowane zyski	1 177	10 926
Zobowiązania podporządkowane	340 134	339 279
Zaangażowania kapitałowe Banku w instytucje finansowe	-2 209	-5 504

Wymogi kapitałowe	1 543 111	1 129 315
Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka: kredytowego, kredytowego kontrahenta, rozmycia i dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie	1 398 651	1 037 453
Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka: cen kapitałowych papierów wartościowych, cen instrumentów dłużnych, cen towarów i walutowego	2 431	1 543
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych	25 766	14 842
Wymogi kapitałowe razem z tytułu ryzyka operacyjnego	116 263	75 477
Tier 1	10,29%	12,73%
Współczynnik wypłacalności	12,05%	15,19%

Szczegóły przekształcenia zostały zaprezentowane w nocie 2.1.

Wartość ekspozycji bilansowej i pozabilansowej w ryzyku kredytowym w podziale na klasy

Klasa ekspozycji według metody standardowej	31.12.2013		31.12.2012	
	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem
Rządy i banki centralne	4 118 192	15 485	4 862 982	16 669
Institucje – banki	715 099	278 509	1 046 753	384 121
Przedsiębiorstwa	3 993 551	3 993 551	2 703 230	2 683 348
Detaliczne	7 699 944	5 822 565	5 970 014	4 539 362
Zabezpieczone na nieruchomościach	7 588 284	6 027 867	5 581 295	4 347 386
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	38 298	57 447	62 885	94 328
Pozostałe	1 901 577	1 287 699	1 390 705	902 950
Razem	26 054 945	17 483 123	21 617 864	12 968 164

Wartość pierwotnej ekspozycji bilansowej w ryzyku kredytowym w podziale na typy ekspozycji

Typ ekspozycji	31.12.2013	31.12.2012
Środki pieniężne w kasie lub równoważne pozycje gotówkowe	196 648	152 386
Papiery wartościowe	3 388 279	4 320 504
Kredyty	20 930 349	15 923 304
Rzeczowe aktywa trwałe	215 121	214 887
Wartości niematerialne	188 049	157 938
Pozostałe	623 946	414 137
Razem	25 542 392	21 183 156

47.2. Analiza regulacyjnego wymogu kapitałowego

W ramach procesu wyliczenia współczynnika wypłacalności Bank analizuje poziom regulacyjnego wymogu kapitałowego oraz relacji funduszy własnych do kapitału wewnętrznego. Analiza polega na porównaniu rzeczywistych wartości z wartościami budżetowanymi oraz wskazaniu przyczyn ewentualnych różnic (inna niż planowana

skala działalności Banku, zwłaszcza wielkość portfela kredytowego, czy inny niż planowany profil ryzyka aktywów). Kapitały własne Banku przewyższały łączny wymóg kapitałowy w ciągu całego 2013 r.

Uwzględnienie ryzyka w ocenie celu stawianego jednostkom biznesowym

Model biznesowy Banku definiuje cel stawiany poszczególnym jednostkom biznesowym jako rentowność zawierającą elementy oceny ryzyka (straty oczekiwane) oraz koszty kapitału. Koszty kapitału są rozumiane jako iloczyn założonego RoE Banku i kwoty kapitału regulacyjnego powstałego w wyniku działalności danej jednostki.

47.3. Kapitał wewnętrzny

W ramach procesu ICAAP Bank dokonuje identyfikacji oraz oceny istotności wszystkich rodzajów ryzyka, na które jest narażony w związku z podejmowaną działalnością.

Istotne rodzaje ryzyka w dniu 31 grudnia 2013 r.:

1. Ryzyko kredytowe – niewypłacalności;
2. Ryzyko kredytowe - koncentracji branżowej;
3. Ryzyko kredytowe - koncentracji wobec klienta;
4. Ryzyko kredytowe - koncentracji w walucie;
5. Ryzyko operacyjne;
6. Ryzyko płynności;
7. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
8. Ryzyko rynkowe;
9. Ryzyko modeli;
10. Ryzyko reputacji;
11. Ryzyko biznesowe.

Na poszczególne rodzaje ryzyka, zidentyfikowane jako istotne, Bank alokuje kapitał wewnętrzny przy zastosowaniu wewnętrznych modeli szacowania ryzyka. Kapitał wewnętrzny szacowany jest:

- dla ryzyka kredytowego w oparciu o metodykę CreditRisk+ jako wartość 99,95 kwantyla rozkładu strat na portfelu kredytowym;
- dla ryzyka rynkowego oraz ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w oparciu o metodykę VaR;
- dla ryzyka płynności w oparciu o model luki płynności przy założeniu scenariusza skrajnego;
- dla ryzyka operacyjnego w oparciu o model uwzględniający stopę zwrotu z aktywów w sektorze bankowym.

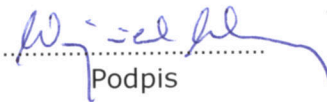
Wyznaczony całkowity kapitał wewnętrzny jest zabezpieczony wartością kapitału dostępnego przy uwzględnieniu odpowiednich buforów bezpieczeństwa.

47.4 Pakiet CRD IV/CRR

Bank w II półroczu 2013 r. prowadził projekt wdrożenia zmian wynikających z Rozporządzenia CRR.

Zmiany w wyliczaniu wymogów kapitałowych zostały przez Bank wprowadzone i będą stanowiły element zarządzania kapitałem w 2014 r.

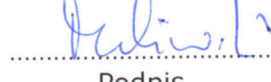
Podpisy wszystkich Członków Zarządu

05.03.2014	Wojciech Sobieraj Prezes Zarządu	 Podpis
------------	-------------------------------------	--

05.03.2014	Krzysztof Czuba Wiceprezes Zarządu	 Podpis
------------	---------------------------------------	--

05.03.2014	Michał Hucal Wiceprezes Zarządu	 Podpis
------------	------------------------------------	--

05.03.2014	Niels Lundorff Wiceprezes Zarządu	 Podpis
------------	--------------------------------------	--

05.03.2014	Artur Maliszewski Wiceprezes Zarządu	 Podpis
------------	---	--

05.03.2014	Witold Skrok Wiceprezes Zarządu	 Podpis
------------	------------------------------------	--

05.03.2014	Katarzyna Sułkowska Wiceprezes Zarządu	 Podpis
------------	---	--
